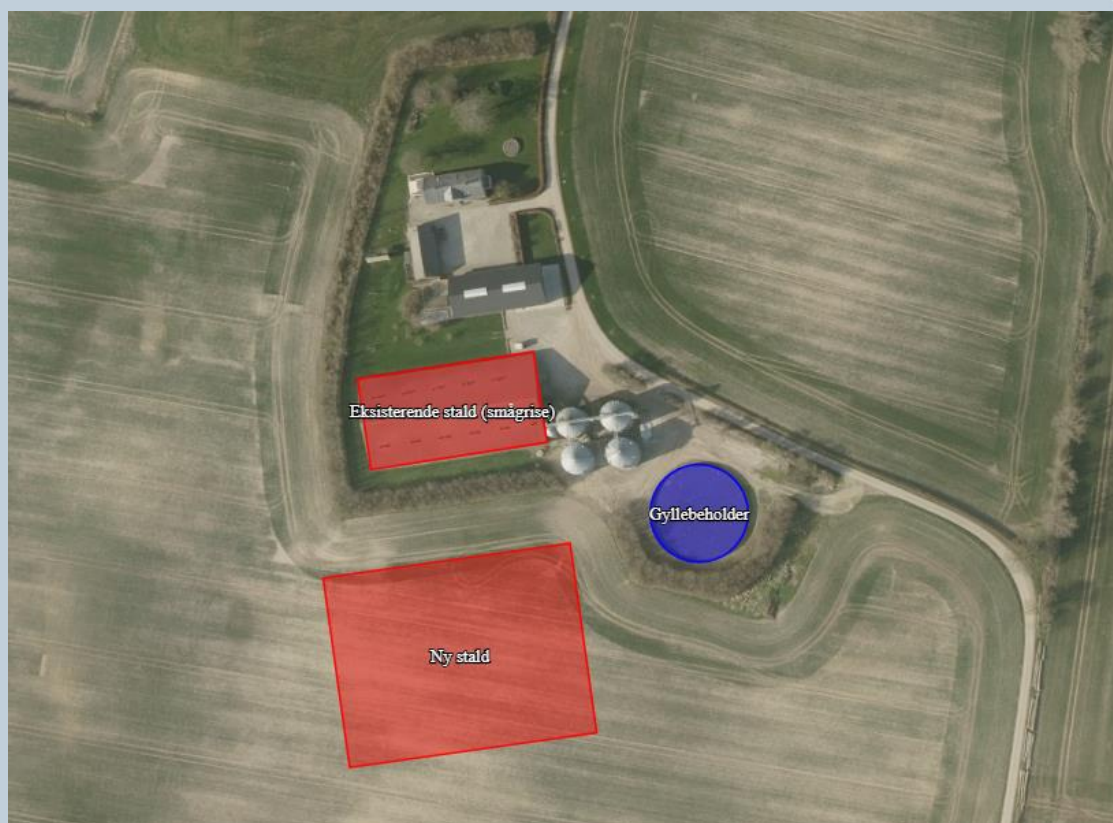

**§ 16 a godkendelse efter husdyrbrugloven
(IE husdyrbrug)
Sønderskovgård
Sønderskovvej 2
5953 Tranekær**

Afgjort den 20. december 2019

**Svendborg
Kommune**

Datablad

Ansøger og kontaktperson	Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm Korsvej 3 5953 Tranekær
Husdyrbrugets navn og adresse	Sønderskovgård Sønderskovvej 2 5953 Tranekær
Ejer af ejendommen	Rubenlund Agro A/S
Ejendomsnummer	4820007984
Matrikelnummer	9l, Bøstrup By, Bøstrup
Virksomhedens art	Slagtesvineproduktion
CHR-nummer	98511
CVR-nummer	28864353
P-nummer	1000249965
Virksomhedstype	Svineproduktion med et produktionsareal på over 100 m ² og en ammoniakemission over 3.500 kg NH ₃ -N pr. år IE-brug - Slagtesvin
Tilsynsmyndighed	Svendborg Kommune Miljø og Teknik Natur og Miljø Svendborgvej 135, 5762 V Skerninge Tlf. 6223 3444 landbrug@svendborg.dk
Ansøgningens skemanummer i www.husdyrgodkendelse.dk	205002
Godkendt produktionsareal	6.900 m ²
Journal nr.	18/17737
Øvrige afgørelser	Byggetilladelse, udledningstilladelse
Konsulent	Heidi Birch Wentzlau, SvineRådgivningen I/S

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Svendborg Kommune med tilladelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm
Korsvej 3
5953 Tranekær

Svendborg
Kommune

**Miljø og Teknik
Natur og Miljø**
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Tlf. 62 23 34 00

landbrug@svendborg.dk
www.svendborg.dk

Svendborg Kommune meddeler hermed godkendelse efter husdyrbruglovens¹ § 16 a stk. 2 til husdyrbruget på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær.

Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse første gang efter den reviderede husdyrbruglov fra 2017.

Svendborg Kommune meddeler godkendelsen på baggrund af gældende lovgivning, Miljøstyrelsens vejledninger og beregninger i Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem og vurderer, at husdyrbruget ikke får en væsentlig virkning på miljøet.

Hvis godkendelsens forudsætninger ændres eller godkendelsens vilkår ikke efterleves, kan dette medføre, at hele eller dele af godkendelsen bortfalder.

Dato: 20. december 2019

Godkendt:

Lene Jultved
Agronom

Annonceret på Svendborg og Langeland Kommunes hjemmeside den 20. december 2019.

Klagefristen udløber den 17. januar 2020 (4 uger efter annoncering af godkendelsen).

Søgsmålsfristen udløber den 20. juni 2020 eller 6 mdr. efter en eventuel klagenævnsafgørelse.

Revurderes inden den 20. december 2027 eller 8 år efter en eventuel klagenævnsafgørelse.

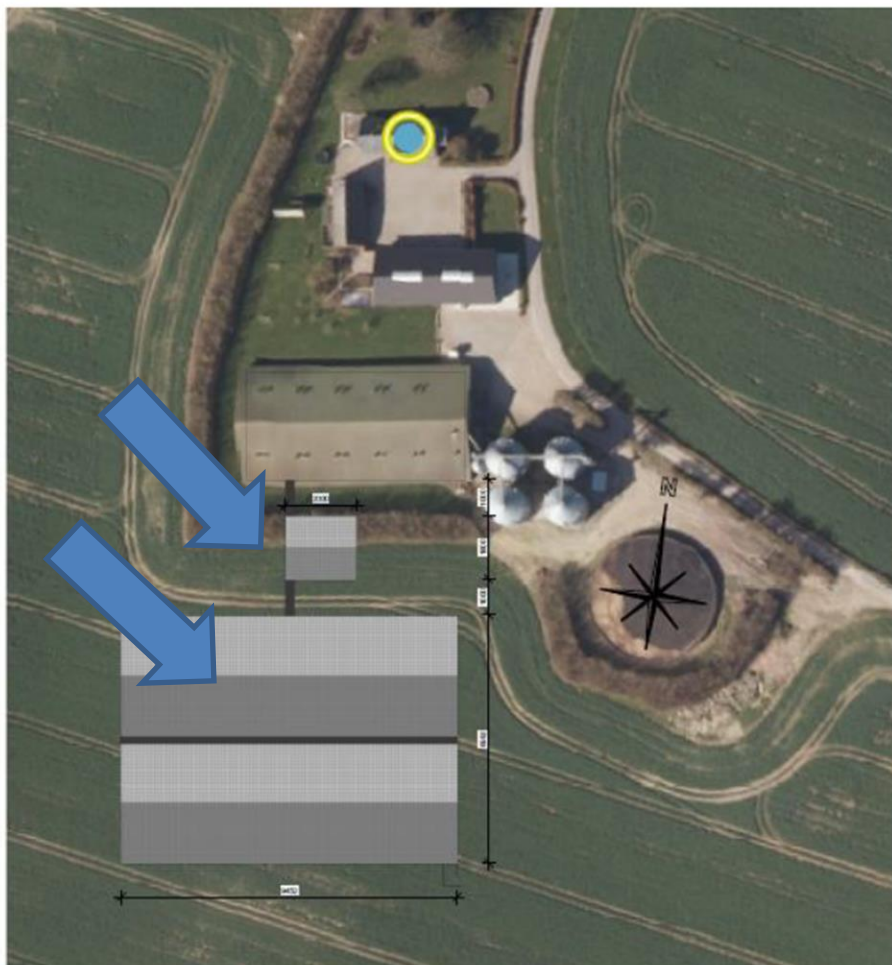
¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 (**Husdyrbrugloven**).

Ikke teknisk resumé

Svendborg kommune har modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse til at udvide smågrise- og slagtesvineproduktionen på ejendommen Sønderskovgård på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær. Udvidelsen er omfattet af husdyrbrugloven. Det betyder bl.a. at der skal ske en vurdering af anlæggets påvirkning af miljøet.

Der ansøges om at udvide produktionsarealet ved opførelse af nyt staldanlæg på 6.377 m² og ny foderlade på 400 m². Begge bygninger opføres i i tilknytning til den eksisterende stald, og syd for de eksisterende bygninger.

Placeringen af de nye bygninger og anlæg kan ses på nedenstående kort:

Med ændringen af husdyrbrugloven i 2017 skete der et skifte i grundlaget for miljøvurdering af husdyrbrug. Indtil den 1. august 2017 var grundlaget for vurderingen antallet af dyreenheder på husdyrbruget. Efter den 1. august 2017 er dette erstattet med et produktionsareal, der er til rådighed for dyrene.

Produktionsarealet er defineret som det areal, i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig, og hvor de har mulighed for at afsætte gødning.

Der søges om en smågrise- og slagtesvineproduktion, hvor produktionsarealet øges med 5.400 m² i en ny stald (der fysisk er på 6.377 m² (ca. 70 m x 91 m)), hvorved husdyrbruget samlede produktionsareal udvides fra 1.500 m² til 6.900 m².

Imellem den eksisterende stald og den nye stald, etableres der ny foderlade. Staldens højde bliver ca. 8 meter over terræn med en taghældning på ca. 20 grader.

Den eksisterende stald ændres fra slagtesvin til klimastald, og har et produktionsareal på 1.500 m². Samlet produktionsareal i begge stalde bliver 6.900 m².

For at øge fleksibiliteten i miljøgodkendelsen er ansøgningen baseret på flex-gruppen smågrise og slagtesvin i den nye stald. Ved at ansøge om flex-gruppe har ansøger mulighed for at vælge mellem de to dyretyper. Da systemet skal sikre, at der regnes på worst-case i forhold til det omkringliggende miljø og naboerne, tager beregningerne afsæt i, at den nye stald er til slagtesvin.

Der er desuden beregnet på et alternativ med et andet gulvsystem i den nye stald.

I nedenstående skema er vist hoveddata for ansøgningen:

	Ansøgt (skema 205002)	Alternativ (skema 205546)
Gulvtype eksisterende stald	Toklimastald med delvis spaltegulv	Toklimastald med delvis spaltegulv
Gulvtype ny stald	Kombination af delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv, og delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv
Ammoniak reducerende tiltag	Gyllekøling i begge stalde Teltoverdækning af eksisterende gyllebeholder	Gyllekøling i eksisterende stald Biologisk luftrensning i ny stald Teltoverdækning af eksisterende gyllebeholder
Lugt reducerende tiltag	Gyllekøling i begge stalde	Gyllekøling i eksisterende stald Biologisk luftrensning i ny stald

Husdyrgødningen fra ejendommens staldanlæg håndteres som gylle, og der er opbevaringskapacitet på ejendommen til cirka 6 måneder, og resten opbevares i andre lejede eller ejede gyllebeholdere.

Ammoniak og lugt

I hovedansøgningen, skema 205002, er Bedste Anvendelige Teknologi (BAT) overholdt ved valg af gulvsystem (delvis fast bund) i den nye stald, teltoverdækning af den eksisterende gyllebeholder og gyllekøling som ammoniakreducerende tiltag. Til reduktion af lugt anvendes gyllekøling i begge stalde.

I scenarieskemaet, skema 205546, er BAT overholdt ved anvendelse teltoverdækning af den eksisterende gyllebeholder, gyllekøling og biologisk luftrensning. Til reduktion af lugt anvendes gyllekøling i den eksisterende stald og biologisk luftrensning i den nye stald.

Ammoniakfordampningen stiger fra 3.112 kg NH₃-N/år til 6.961 kg NH₃-N/år

Husdyrbruglovens grænseværdier for påvirkning af natur er overholdt.

I begge de fremsendte skemaer, er lugt i husdyrgodkendelse.dk ikke overholdt til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Der er til dokumentation for overholdelse af lugt lavet en supplerende OML-beregning.

Støj, støv og transport

Det er vurderet via beregninger og via stillede vilkår, at der vil være minimale støjgener fra ejendommen.

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige støvgener i forbindelse med den ønskede produktion.

Antallet af transporter til og fra ejendommen øges fra 381 til 769 transporter pr. år. Størstedelen af transporterne (65 %) afvikles i kortere perioder i forår og efterår, og foregår primært i dagtimerne.

Samlet vurdering

Det vurderes overordnet, at udvidelsen ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Indholdsfortegnelse

Datablad	2
Ikke teknisk resumé	4
Indholdsfortegnelse	7
Indledning	9
Svendborg Kommunes afgørelse	9
<i>Lovgrundlag</i>	9
<i>Afgørelse med vilkår</i>	10
1. Placering af staldanlæg	10
2. Indretning af staldanlæg	10
3. Ventilation.....	14
4. Rengøring.....	14
5. Energiforbrug/Vandforbrug	14
6. Driftsforstyrrelser og uheld	14
7. Lugt	15
8. Støj	16
9. Støv	17
10. Fluor	17
11. Ophør	17
<i>Generelle forhold</i>	18
<i>Retsbeskyttelse</i>	18
<i>Revurdering af godkendelse</i>	18
<i>Klagevejledning og Offentliggørelse</i>	19
<i>Søgsmål</i>	21
Miljøteknisk redegørelse	22
<i>Vurdering af miljøkonsekvensrapport</i>	22
<i>Grundforhold</i>	23
Ansøger og ejerforhold	23
Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug	23
Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold	23
Varetagelse af hensyn til landskab	27
Indretning og drift af anlæg.....	29
Biaktiviteter.....	31
<i>Husdyrbrugets anlæg</i>	32
Drift af staldanlæg.....	32
Vurdering af BAT	32
Ventilation.....	37
Rengøring.....	37
Energiforbrug/Vandforbrug	38
Opbevaring og håndtering af olie, kemikalier og medicin	38
Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering	39
Miljøledelse, driftsforstyrrelser og uheld	39
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	41
Ammoniakdeposition til naturområder	41
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)	50
Lugt	51

Støj	55
Transport	61
Støv	63
Lys	63
Skadedyr	63
Spildevand.....	64
Grundvand.....	65
Affald	65
<i>Egenkontrol.....</i>	<i>65</i>
<i>Ophør af drift.....</i>	<i>66</i>
<i>IE-brug.....</i>	<i>66</i>
<i>Beskrivelse af forhøring, høringsperiode samt eventuelle høringssvar, og vurdering.....</i>	<i>67</i>
<i>Konklusion</i>	<i>68</i>
BILAG.....	68

Indledning

Svendborg Kommune har via rådgivningsfirmaet Patriotisk Selskab den 3. juli 2018 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrproduktionen på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær. Ansøgningen er indsendt via Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem og har skema nr. 205.002. Der er søgt om et produktionsareal på 6.900 m². Den eksisterende stald ombygges, og der bygges en ny foderlade og en ny slagtesvinestald.

Som følge af lov om forpligtende kommunale samarbejder², er det Svendborg Kommune, der administrerer husdyrbrugloven for husdyrbrug i Langeland Kommune.

Svendborg Kommune godkender og fører tilsyn med husdyrbrugets eksterne miljøforhold. Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse efter husdyrbruglovens § 16a³.

Der er tidligere meddelt følgende godkendelser efter husdyrbrugloven:

- § 12 miljøgodkendelse den 27. maj 2016 – denne godkendelse er ikke udnyttet, og er dermed bortfaldet.
- Anmeldelse efter anmeldeordningens § 19f i husdyrbrugloven den 13. april 2012

Denne godkendelse er opdelt i 3 dele.

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for godkendelsen.

Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de opstillede vilkår i godkendelsen.

Tredje del er en samling af relevante bilag. Bilag 1 er ansøgers indsendte miljøtekniske rapport, som Svendborg Kommunes afgørelse er baseret på jf. husdyrbrugloven.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven⁴ med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse⁵, husdyrgødningsbekendtgørelsen⁶ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Svendborg Kommune har informeret offentligheden og berørte myndigheder tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering på Svendborg og Langeland Kommunes hjemmeside i perioden 7/9 til 24/9 2018. Der var ikke nogen parter der har ønsket udkastet til afgørelsen tilsendt.

² Lov om forpligtende kommunale samarbejder. LBK nr. 423 af 30. april 2018.

³ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 (**Husdyrbrugloven**).

⁴ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 (**Husdyrbrugloven**).

⁵ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (**Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen**), BEK nr. 718 af 8. juli 2019.

⁶ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehod og om opbevaring og anvendelse af gødning. (**Husdyrgødningsbekendtgørelsen**), BEK nr. 760 af 30. juli 2019.

Der har været foretaget høring i perioden 25/10 – 29/11 2019 af 182 parter i sagen (naboer og tilstødende matrikler). Der er indkommet 17 høringssvar. Høringssvarene er vist i bilag 6, og i bilag 7 er høringssvarene gennemgået fagligt.

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune godkender hermed husdyrbruget på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær, matr. Nr. 9l, Bøstrup By, Bøstrup, i henhold til § 16a i Husdyrbrugloven.

Godkendelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget pt. Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm, Korsvej 3, 5953 Tranekær, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse.

Det afgøres samtidig, at godkendelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget og godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra den dato, hvor godkendelsen meddeles.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Godkendelsen gives på baggrund af de oplysninger som ansøger har sendt frem, den miljøtekniske redegørelse og på følgende vilkår:

1. Placering af staldanlæg

Der kan opføres en ny stald på i alt 6.377 m² med en højde på cirka 8 m over terræn og med en taghældning på cirka 20 grader. Stalden skal placeres syd for det eksisterende anlæg, som det er vist i godkendelsen, og holdes i mørke og rolige farver.

Hvis man under byggeriet støder på dræn, skal disse lægges i faste rør eller fjernes, så det sikres at afstandskravet på 15 meter overholdes.

2. Indretning af staldanlæg

Der gives godkendelse til et samlet produktionsareal på 6.900 m².

2.1. Produktion

Ansøger kan vælge mellem 2 scenarier for staldindretning (hhv. nr. A og B):

A. Hovedansøgning (skema nr. 205002):

Produktionsarealet i de enkelte staldafsnit må ikke overstige den, i én af tabellerne nedenfor angivne arealstørrelse. Dyretype og staldsystem nævnt i tabellen må ikke fraviges.

Stalldr. og afsnit	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal, m ²
Eksisterende stald	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	1.500
Ny stald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	2.446
		Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	2.954
Samlet produktionsareal			6.900

B. Scenarieskema (skema nr. 205546):

Produktionsarealet i de enkelte staldfafsnit må ikke overstige den, i én af tabellerne nedenfor angivne arealstørrelse. Dyretype og staldsystem nævnt i tabellen må ikke fraviges.

Stalldr. og afsnit	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal, m ²
Eksisterende stald	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	1.500
Ny stald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	5.400
Samlet produktionsareal			6.900

Gyllebeholder

Gyllebeholderen skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt

Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.

Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Egenkontrol vedr. overdækning af gyllebeholder

Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.2 Staldindretning

Ansøger kan vælge mellem 2 scenarier for staldindretning (hhv. nr. A og B):

A. Hovedansøgning (skema nr. 205002):

Gyllekøling

Gyllekanalerne i den gamle stald i alt 1.200 m², skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 46,8 kWh.

Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.

Den årlige driftstid skal være mindst 8.760 timer.

Inden ibrugtagning af den nye stald, skal der indsendes en beregning af varmepumpe, kapacitet, gyllekummer samt den nødvendige driftstid, for at opnå en ammoniakreducerende effekt på 30 %.

Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol vedr. gyllekøling

Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.

Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.

Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

B. Scenarieskema (skema nr. 205546):

Gyllekøling

Gyllekanalerne i den gamle stald i alt 1.200 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 31,2 kWh.

Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.

Den årlige driftstid skal være mindst 8.760 timer.

Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol vedr. gyllekøling

Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.

Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.

Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service rapporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Biologisk luftrensning

Vilkårene er sat ud fra at biologisk luftrensning foretages med Bio Flex 2-stage.

Indretning og drift

Afkast fra den nye stald skal tilsluttes et biologisk luftrensningsanlæg.

Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevnesensor. Ledningsevnesensoren skal være placeret i bundkar til filter 2.

Ventilationssystemet skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget behandler 921.744 m³ luft pr. time, hvor 248.871 m³ luft pr. time svarer til 27 % af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra den nye stald. De første 0 – 248.871 m³ luft pr. time udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.

Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt med forbehold for mindre driftstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn.

Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være indstillet i henhold til SKOVs anbefalinger og ikke overstige 15 mS/cm i bundkar ved filter 2

Tryktabet over luftrensningsanlægget bør ikke overstige 45 pascal (Pa).

Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol vedr. biologisk luftrensning

Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:

- Ledningsevnen (som minimum på timebasis)
- Luftrensningsanlæggets driftstid
- Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
- Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
- Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.

Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst hver fjerde måned. Kalibrering af Ledningsevnesensoren skal foretages mindst én gang årligt. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.

Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 7 dage.

Logbogen/ den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevnesensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3. Ventilation

Ventilationssystemet og de tilhørende kanaler skal rengøres og vedligeholdes efter hvert hold dyr.

Egenkontrol vedr. ventilation

Der skal føres journal for tidspunkter, hvor der i særtilfælde ikke bliver gjort rent eller vedligeholdt efter et hold dyr. Der skal desuden føres journal for hvornår der har været udført service på systemet. Journalen skal opbevares for de seneste 5 år og skal kunne fremvises ved tilsyn.

4. Rengøring

Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stierne og foderarealernes bund holdes tørre, og at staldene og fodringsanlægget holdes rent. Der skal jævnligt gøres rent i staldene, som minimum når hvert afsnit tømmes for dyr.

5. Energiforbrug/Vandforbrug

Det årlige energi- og vandforbrug skal dokumenteres. Oplysningerne skal opbevares i mindst 5 år og skal kunne vises ved tilsyn.

6. Driftsforstyrrelser og uheld

Beredskabsplanen og dennes placering skal være kendt af husdyrbrugets ansatte og placeringen af beredskabsplanen skal være let tilgængelig.

Beredskabsplanen skal revideres én gang årligt og skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvises med angivelse af seneste tidspunkt for revision.

7. Lugt

Indretning af ventilationssystem – afkast

Der skal etableres i alt 71 afkast på den eksisterende og nye stald, og afkastene skal placeres, som det fremgår af redegørelsen for den gennemførte OML-beregning

Ventilationssystemets afkast skal indrettes på følgende måde:

Stald	Dyretype og gulvsystem	Antal afkast	Afkastnr.	Afkasthøjde over terræn (m)	Indre diameter (m)**	Ydre diameter (m)***
Eksisterende stald	Smågrise, Klimastald, delvist spaltegulv	20	1-20	7	0,55	0,65
Ny stald	Slagtesvin/ smågrise Delvist spaltegulv*	51	21-71	9,0 ⁷ 9,5 ⁸ 11,5 ⁹	0,55 0,55 0,93	0,65 0,65 1,10

*25-49% og 50-75% fast gulv; **korrigeret indre diameter som følge af miljøkryds ***Ydre diameter er fast i hele afkastets længde

Der må i de enkelte staldafsnit anvendes følgende ventilationskapacitet:

Stald	Dyretype og gulvsystem	Antal afkast	Afkastnr.	Maksimal ventilationskapacitet pr. afkast m ³ /time
Eksisterende stald	Smågrise, Klimastald, delvist spaltegulv	20	1-20	12.500
Ny stald	Slagtesvin/ smågrise Delvist spaltegulv*	51	21-65 66-71	17.820 19.971

*25-49% og 50-75% fast gulv

Alle ventilationsafkast skal indrettes med miljøkryds, inden der sættes dyr i det nye staldanlæg.

Inden, der sættes dyr i det nye staldanlæg, skal der sendes en redegørelse til Svendborg Kommune, med dokumentation for følgende:

- Antal ventilationsafkast på den nye stald.
- Afkasthøjde for alle afkast.
- Indre og ydre diameter for alle afkast, herunder at den ydre diameter er fast i hele afkastets længde.
- Maksimal ventilationskapacitet for alle staldafsnit.
- Etablering af miljøkryds i alle ventilationsafkast.

Dokumentationen kan tage udgangspunkt i leverandøroplysninger.

⁷ Afkast nr. 21, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 32, 34, 35, 36, 38, 39, 41, 42, 44, 45, 47, 48, 50, 51, 53, 54, 56, 57, 59, 60, 62, 63, 65,

⁸ Afkast nr. 22, 25, 28, 31, 33, 37, 40, 43, 46, 49, 52, 55, 58, 61, 64

⁹ Afkast nr. 66-71

Der skal etableres én af følgende to teknologier til begrænsning af lugt fra det samlede staldanlæg:

- Gyllekøling med rørudslusning i alle staldanlæg
- Gyllekøling med rørudslusning i den eksisterende stald og biologisk luftrensning i den nye stald

8. Støj

Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Kildestyrken på hver af korntørringsanlæggets blæsere må maksimalt være 85 dB(A).

Der skal senest d. 1. marts 2020 sendes dokumentation til Svendborg Kommune for korntørringsanlæggets kildestyrke. Dokumentationen skal fremlægges på én af følgende måder:

- Datablad fra leverandør af korntørringsanlægget med angivelse af, at kildestyrken maksimalt er 85 dB(A), eller
- en kildestyrkemåling efter afskærmning i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger og lovgivning for udførelse af en "Miljømåling - ekstern støj". Målingen skal være udført af et akkrediteret firma eller person, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

En eventuel afskærmning skal udformes i støjdæmpende materiale med en tyngde svarende til 10 kg/m², og skal dække hele den støjende del af korntørringsanlægget.

Omrøring i forbindelse med udbringning af gylle samt påfyldning af gyllevogn/lastbil med pumpe må forekomme alle dage i perioden 07.00-22.00.

Indblæsning af foder i fodersiloer må forekomme på hverdage i perioden fra kl. 07.00-18.00 eller på lørdage i perioden fra kl. 07.00- 14.00

Der skal føres journal for eventuelle afvigelser for driften af omrøring af gylle, påfyldning af vogn med gylle samt indblæsning af foder. Journalen skal indeholde en angivelse af dato, varighed og årsag til afvigelsen. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.

Et forslag til journal for afvigelser af driften af de nævnte støjkloder, skal sendes til tilsynsmyndighedens accept senest den 1. marts 2020.

Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

9. Støv

Husdyrbruget må ikke give anledning til støvgener, der efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige, uden for husdyrbrugets areal. Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støv fra husdyrbruget er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden kræve, at husdyrbruget gennemfører støvreducerende foranstaltninger, således at støvgenerne efter tilsynsmyndighedens vurdering ikke længere er væsentlige.

10. Fluer

Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium.

Hvor foder opbevares og håndteres skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

11. Ophør

Ved ophør af drift skal tilsynsmyndigheden orienteres skriftligt før ophøret indtræffer.

Der skal udarbejdes en samlet plan for de tiltag, der skal foretages ved ophør af driften, herunder fjernelse af husdyrgødning, affald, maskiner mv., inden en given frist. Foranstaltningerne skal drøftes med og accepteres af tilsynsmyndigheden.

Generelle forhold

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyreholdets sammensætning før ændringen er anmeldt og godkendt af Svendborg Kommune. Det er også gældende for plansiloanlæg, faste pladser med afløb til brug for kalvehytter samt fortanke og opsamlingsbeholdere til ensilagevand m.v.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en afgørelse efter § 16a, efter reglerne i husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Langeland Kommune.

Der må ikke ske ændringer eller udvidelser på husdyrbruget før dette er anmeldt til og eventuelt godkendt af Svendborg Kommune. Kommunen skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 Husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af godkendelsen, medmindre, der er lavet grundlæggende sagsbehandlingsfejl eller givet grundlæggende fejlagtige oplysninger, som nødvendiggør, at afgørelsen skal ændres.

Husdyrbrugets egenkontrol er dog undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53 stk. 2 i Husdyrbrugloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne godkendelse. Påklages godkendelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljøklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Revurdering af godkendelse

Miljøgodkendelsen skal, jævnfør § 39 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt, og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år.

Klagevejledning og Offentliggørelse

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrloven).

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen på følgende link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>. Klageportalen kan desuden findes på www.borger.dk og www.virk.dk. Her logger du på, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er på ca. 900 kr. for privatpersoner og ca. 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune. Vi videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret. Du kan finde godkendelsen på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk, og klagefristen er dermed den 17. januar 2020.

Vi giver ansøger besked, hvis afgørelsen påklages. Senest tre uger efter klagefristens udløb videresender vi klagen til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet sammen med vore bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Vore bemærkninger sendes også til klagesagens parter.

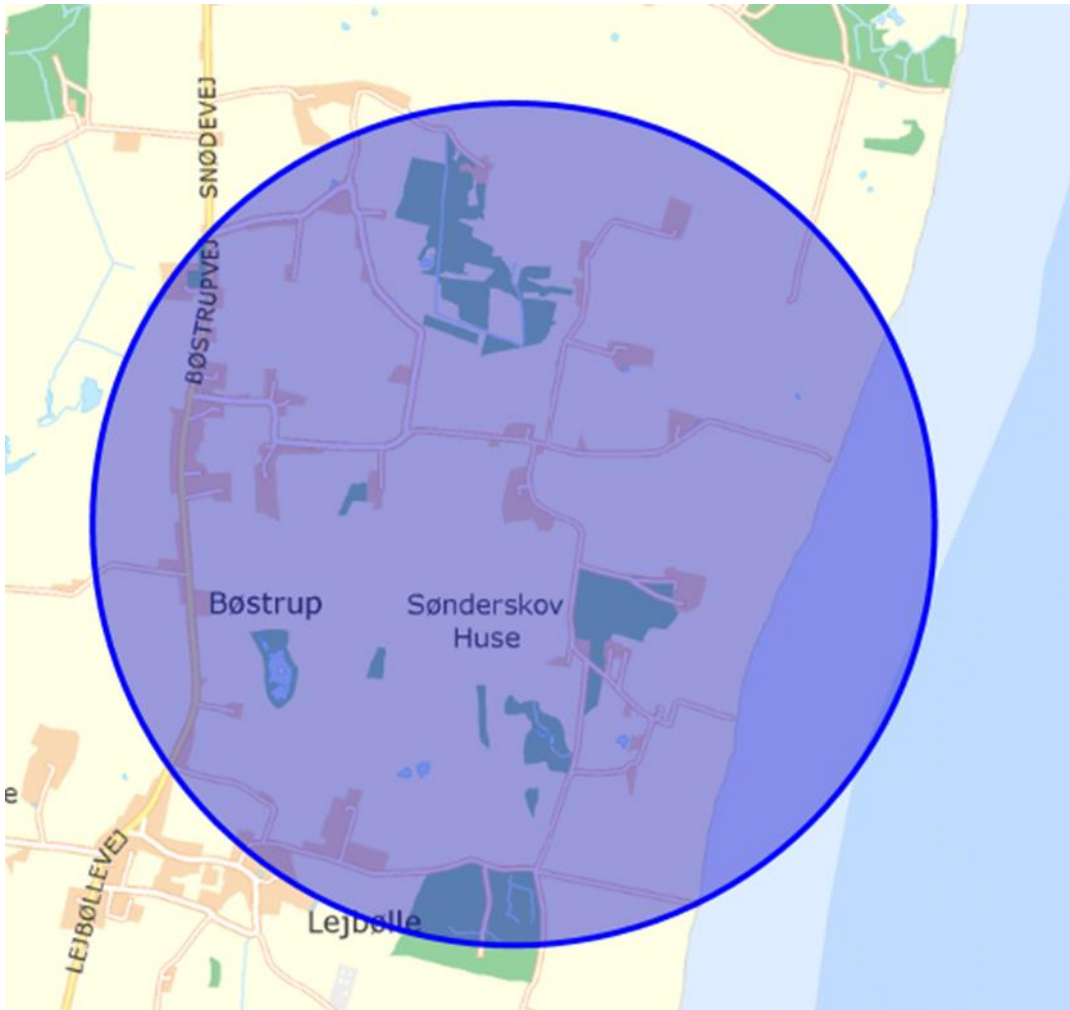
En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Følgende personer og organisationer er klageberettigede i den aktuelle sag jf. § 84 stk. 1 og 3, § 85 stk. 1,2,3,4, § 86 stk. 1 og 2, § 87 stk. 1 og 2 i Husdyrbrugloven, og er orienterede om afgørelsen:

Ansøger:

- Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm, Korsvej 3, 5953 Tranekær, mail: ulrik@bremholm.dk

Naboer indenfor lugtkonsekvenszone på 1.345 m og tilstødende matrikler (markeret med blå):

Foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Friluftsrådet, v. Christian Jensen, sydfyn@friluftstraadet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Besked om denne afgørelse er sendt til alle ovenstående samt til ansøgers konsulent foruden Langeland Kommune. Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening (langeland@dof.dk) har ligeledes fået besked om afgørelsen.

Søgsmål

Ønskes godkendelsen prøvet ved domstolene efter § 90 i Husdyrbrugloven, skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt, eller efter en eventuel klagenævnsafgørelse.

Fristen for at anlægge søgsmål er 20. juni 2020 eller 6 mdr. efter en eventuel klagenævnsafgørelse.

Miljøteknisk redegørelse

Denne miljøreddegørelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for redegørelsen er den indsendte ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

I den indsendte digitale ansøgning (skema nr. 205002) samt scenarieberegning for alternativ opstaldningsform (skema nr. 205546), er der gennemført beregninger for det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af de omkringboende og de nærmeste naturområder. Endvidere er der redegjort for, hvordan husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Hvor der ikke specifikt er nævnt i vilkårene hvilket af scenarierne (scenarie A eller B) der er refereret til, gælder vilkårene i begge scenarier.

Vurdering af miljøkonsekvensrapport

Svendborg Kommune har gennemgået ansøgningen, og er af den opfattelse at oplysningskravet vedrørende miljøkonsekvensrapporten er opfyldt, idet den indeholder:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og påtænkte foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Svendborg Kommune vurderer, at:

Punkt 1a, 1b, 1c fremgår af den digitale ansøgning, der er indsendt via husdyrgodkendelse.dk

Punkt 1d er beskrevet fyldestgørende

Punkt 2 er beskrevet fyldestgørende

Punkt 3 er beskrevet fyldestgørende

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1. Svendborg Kommune har taget udgangspunkt i Miljøkonsekvensrapportens beskrivelser af det ansøgte og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk i forhold til de vurderinger og konklusioner der er gennemført i den efterfølgende tekniske gennemgang.

Grundforhold

Ansøger og ejerforhold

Godkendelsen meddeles til husdyrbruget på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær. Ansøger og ejer pt. er Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm, Korsvej 3, 5953 Tranekær.

Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm er dermed ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse, samt at de ansatte på ejendommen er bekendt med godkendelsens vilkår.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.

Husdyrbruget drives under cvr nr. 28864353. Der drives en række andre anlæg (husdyrbrug) under dette cvr nr.:

- Korsvej 3, 5953 Tranekær
- Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær
- Nedergaardsvej 4, 5953 Tranekær
- Sdr. Vornæsvej 13, 5700 Svendborg
- Knudsbøllevej 29, 5700 Svendborg
- Bjernemarksvej 70, 5700 Svendborg
- Sømarksvej 31, 5762 Ø Skerninge

På anlæggene er der sohold eller slagtesvinehold.

Da der er tale om flere anlæg, skal kommunen lave en vurdering, af om der er tale om separate anlæg eller om de skal behandles samlet, jf. husdyrbrugloven.

Svendborg Kommune vurderer, at anlæggene ikke skal vurderes samlet, idet:

- Det ansøgte husdyrbrug har egen opbevaring af færdigfoder og korn der blandes på stedet, og dermed ikke teknisk er afhængig af de andre anlæg
- At husdyrgødningsproduktionen (gylle og dybstrøelse) kan afsættes til andre bedrifter, hvis det ikke kan bruges på egne bedrifter
- At bedrifterne ligger langt væk fra hinanden og dermed forureningsmæssigt kan vurderes separat
- At svin til slagtesvineproduktionen kan indkøbes fra anden besætning, og besætningen/anlægget ikke er afhængigt, af at skulle aftage smågrise fra andre dele af produktionen

Det kan dermed konkluderes, at husdyrbruget ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med ansøgers andre husdyrbrug/anlæg.

Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold

Ansøger har søgt om at ændre produktionen i den eksisterende stald. Stalden er på 2.180 m², hvoraf der søges om et produktionsareal på 1.500 m².

Ansøger har søgt om at bygge en ny stald på 6.377 m². I den nye stald er der et produktionsareal på 5.400 m². Stalden får en højde på cirka 8 m over terræn, med en taghældning på cirka 20 grader.

Mellem den eksisterende stald og den nye stald er det planlagt at bygge en foderlade på cirka 400 m².

Ansøger har vist placeringen af de ny bygninger som:

Ansøger har uddybet miljøkonsekvensrapporten med, at den nye stald bliver i rolige og mørke farver (Antrazitgrå / stengrå) lig de eksisterende med sandwichelementer eller paneler.

Svendborg Kommune vurderer, at en driftsbygning er erhvervsmæssigt nødvendigt for en landbrugsejendom. Idet den nye stald til slagtesvin i ansøgningen underbygger det den eksisterende svineproduktion på ejendommen, vurderer Svendborg Kommune at den nye driftsbygning er erhvervsmæssigt nødvendigt på den aktuelle ejendom.

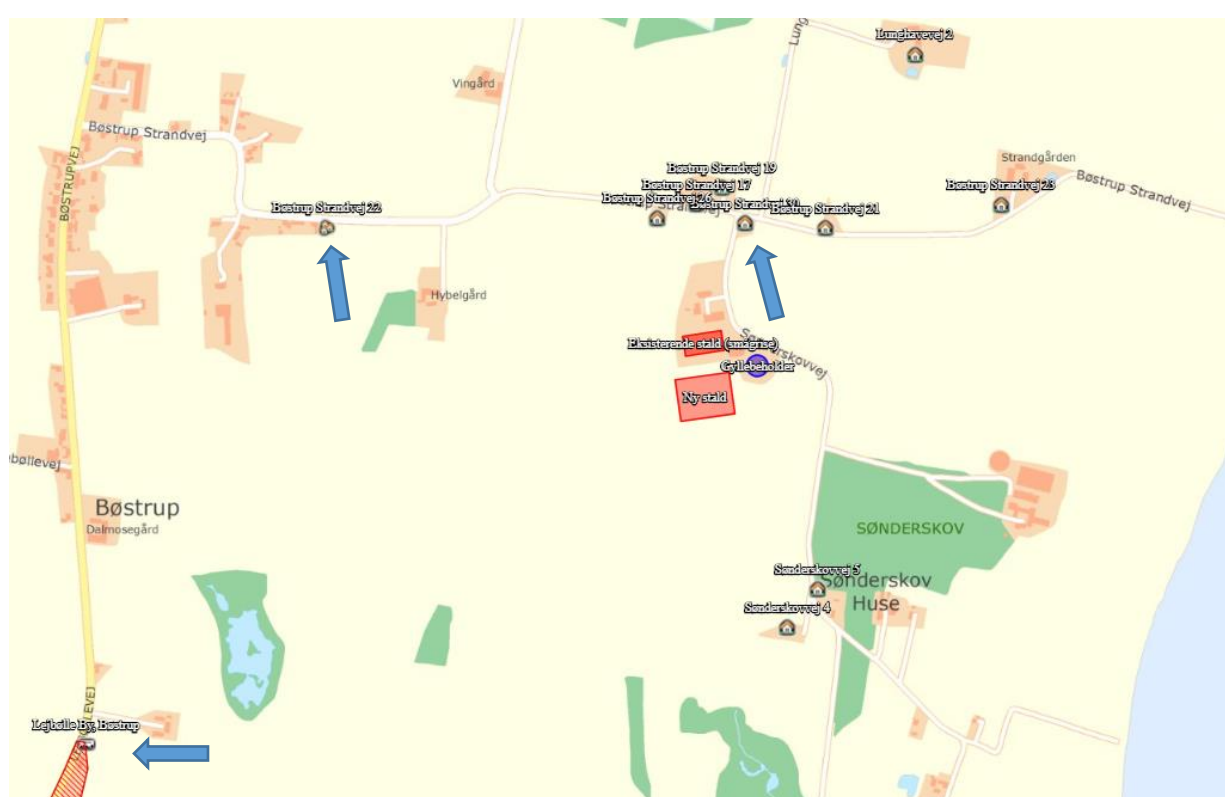
Svendborg Kommune vurderer desuden, at det planlagte byggeri sker i tilknytning til det eksisterende anlæg, idet foderladen bygges cirka 10 m fra den eksisterende stald og den nye stald bygges cirka 10 m fra foderladen.

Svendborg Kommune stiller vilkår til at staldenes placering og udformning skal være som beskrevet i ansøgningen:

Fastsættelse af vilkår:

Der kan opføres en ny stald på i alt 6.377 m² med en højde på cirka 8 m over terræn og med en taghældning på cirka 20 grader. Stalden skal placeres syd for det eksisterende anlæg, som det er vist i godkendelsen, og holdes i mørke og rolige farver.

Ansøger har beskrevet og vurderet hvor nærmeste nabo, byzone og samlede bebyggelse er beliggende her (vist med blå pile):

Udklip fra husdyrgodkendelse.dk med placering af nabo, samlet bebyggelse og sommerhusområde.

Svendborg Kommune har vurderet på data, og er enige i udpegingerne.

I forhold til husdyrbruglovens § 6 og gælder følgende afstandskrav til nærmeste stald:

Område	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 m	1,9 km (Lejbølle By)
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 m	7,5 km (lokalplan 17.04 for Område i Drageløkke)
Nabobeboelse	50 m	187 m (Bøstrup Strandvej 30)

Svendborg Kommune vurderer, at det planlagte nybyggeri lever op til husdyrbruglovens § 6.

I forhold til husdyrbruglovens § 8 gælder følgende afstandskrav til nybyggeri:

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m	> 25 m
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 m	> 50 m
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	400 m
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 m	65 m
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 25 m
6) Beboelse samme ejendom	15 m	130 m
7) Naboskel	30 m	160 m

Svendborg Kommune vurderer, at det planlagte nybyggeri lever op til husdyrbruglovens § 8.

Ansøger har oplyst, at støder man under anlægsarbejdet på dræn, som ligger mindre end 15 m væk, vil disse blive omlagt, så gældende afstandskrav overholdes.

Ifølge husdyrloven må der ikke være permeable rør/dræn indenfor 15 meter af staldene. Der stilles derfor vilkår til, at hvis man under byggeriet støder på dræn, skal disse lægges i faste rør eller fjernes, så det sikres at afstandskravet på 15 meter overholdes.

Fastsættelse af vilkår:

Hvis man under byggeriet støder på dræn, skal disse lægges i faste rør eller fjernes, så det sikres at afstandskravet på 15 meter overholdes.

Varetagelse af hensyn til landskab

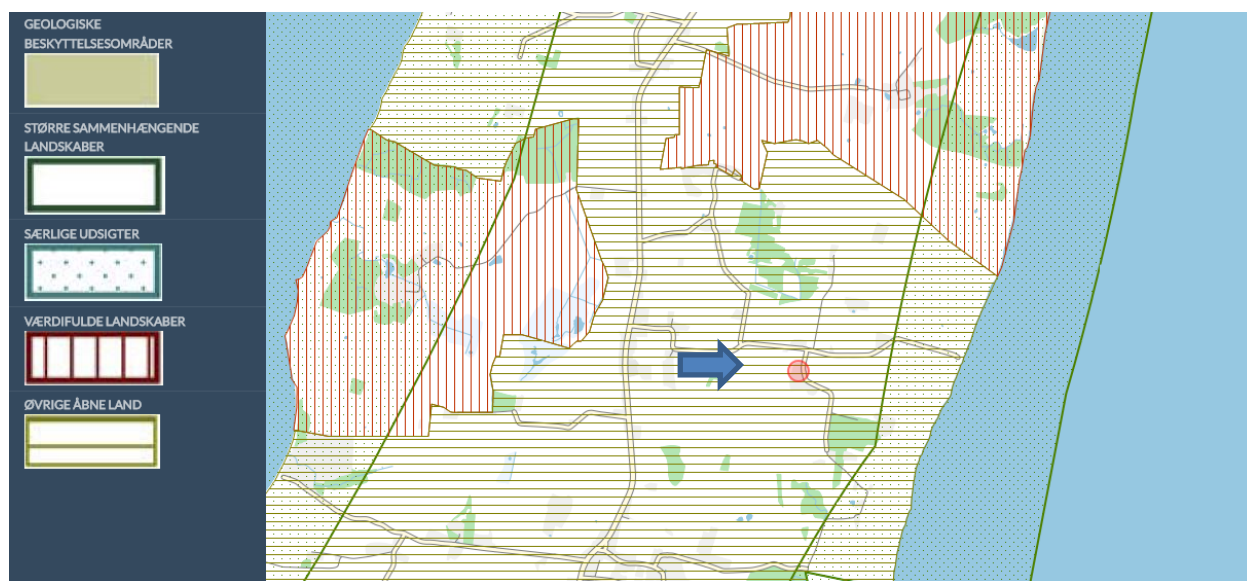
Ifølge husdyrbrugloven skal hensynet til de landskabelige værdier varetages ved godkendelse af et husdyrbrug. De landskabelige værdier omfatter bl.a. naturværdier, kulturhistoriske, rekreative, geologiske værdier, samt landskabets æstetik og fortællerværdi.

Ansøger har beskrevet det landskabsmæssige og planforholdene. Ansøger har målt afstande fra det nye byggeri til hhv. kirkebyggelinje, fredede fortidsminder, skovbyggelinje, sø- og åbeskyttelseslinje, skovbyggelinje og strandbeskyttelseslinje. Ingen af de viste afstande overskrider det tilladte. Svendborg Kommune har vurderet ansøgers data, og er enige i det fundne.

Svendborg Kommune vurderer at placeringen af den nye bygning, ikke er beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Kulturmiljø / særlig værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabelige interesseområder

Svendborg Kommune kan konstatere, at husdyrbruget (markeret ved blå pil) ligger indenfor Kommuneplanens landskabsatlas' "Øvrige åbne land":

Det øvrige åbne land

Det øvrige åbne land rummer en række generelle landskabelige værdier og karaktertræk som det er væsentligt at vedligeholde. Det gøres bedst ved altid at tilpasse nye anlæg, bebyggelse mv. til landskabets eksisterende karakter.

Ifølge landskabskarakteranalysen er området karakteristisk, og de karaktergivende landskab elementers vedligeholdelsesmæssige tilstand vurderes at være middel. Området rummer ingen større udfordringer i forhold til at bevare landskabskarakteren.

Ansøger har beskrevet, at det ansøgte projekt har den mest praktiske placering i forhold til samdriften mellem smågrisestalden og slagtesvinestalden, og dermed er der ikke beskrevet en eventuel placering på bar mark.

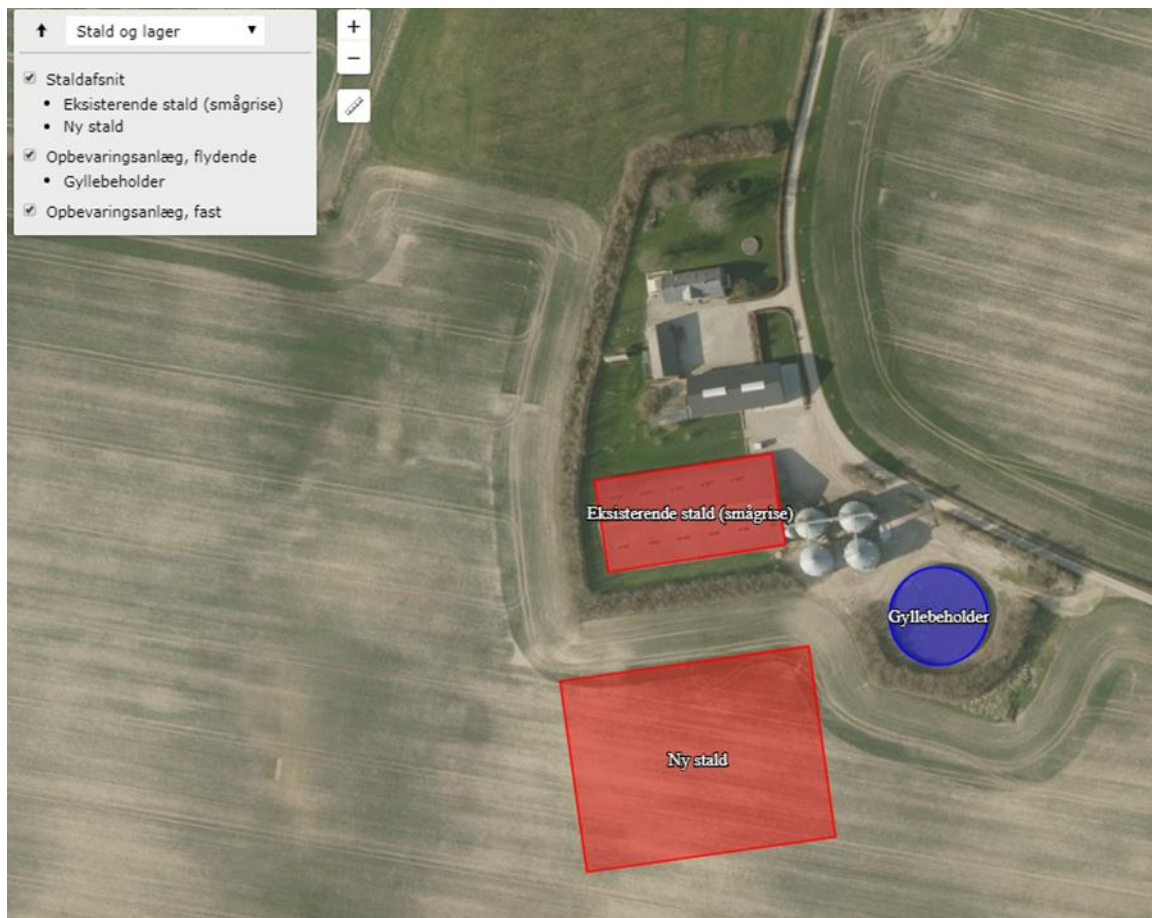
Langeland Kommune har bemærket følgende: Området for opførelsen af den nye stald på Sønderskovvej 2 er udpeget som "Øvrige Åbne land" i Kommuneplan 2017. I det øvrige åbne land skal landskabets karakter vedligeholdes. Der kan etableres bebyggelse og anlæg. Al bebyggelse og anlæg skal tilpasses området lokale landskabskarakter og bebyggelsesstruktur, herunder bebyggelsens typiske placering i landskabet og skala. Således er der ikke nogen bemærkninger til det påtænkte byggeri i forhold til landskabet.

Svendborg Kommune vurderer, at placering af den nye stald i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse er i overensstemmelse med Langeland Kommunes retningslinjer i kommuneplan 2013-2025. Det vurderes at det er væsentligt at den nye stald placeres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Det vurderes at ansøgers bemærkninger omkring alternativ placering er relevante

Svendborg Kommune vurderer, at med ansøgers vurdering i miljøkonsekvensrapporten og ovenstående supplerende vurdering, så vil det ansøgte byggeri ikke påvirke de landskabelige interesser væsentligt, og dermed lever det ansøgte op til kommuneplanen.

Indretning og drift af anlæg

Placeringen af eksisterende og ny bygning i ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk, kan ses på nedenstående kort:

Den eksisterende stald ændres fra slagtesvinestald til klimastald.

Den nye stald indrettes til slagtesvin eller smågrisestald. Ansøger har søgt om flex-gruppe smågrise og slagtesvin i den nye stald (skema nr. 205.002). Ved at ansøge om flex-gruppe har ansøger mulighed for at vælge mellem de to dyretyper. Da systemet skal sikre, at der

beregnes på worst-case i forhold til det omkringliggende miljø og naboerne, tager husdyrgodkendelse.dk afsæt i, at den nye stald er til slagtesvin:

Staldr. og afsnit	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal, m²
Eksisterende stald	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	1.500
Ny stald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	2.446
		Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	2.954
Samlet produktionsareal			6.900

Ansøger har ønsket eventuelt at kunne bruge et andet staldsystem med andre virkemidler for nedbringelse af ammoniak og lugt. Ansøger har derfor indsendt en scenarieberegning i husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 205.546) med følgende:

Staldr. og afsnit	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal, m²
Eksisterende stald	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	1.500
Ny stald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	5.400
Samlet produktionsareal			6.900

I begge beregninger er der et produktionsareal på 6.900 m² og staldene er placeret samme sted.

Svendborg Kommune vurderer, at oplysningerne for nudriften og 8-års driften der er opgivet i husdyrgodkendelse.dk stemmer overens med de tidligere godkendelser.

Svendborg Kommune vurderer, at det opgivne produktionsareal passer i forhold til tidligere godkendte staldanlæg, samt i forhold til de faktiske forhold på bedriften, og oplysningerne i BBR.

På baggrund af de efterfølgende vurderinger af det samlede husdyrbrugs påvirkning af miljøet, vurderer Svendborg Kommune, at der kan stilles vilkår om, at der anlægget kan etableres som ansøgt.

Fastsættelse af vilkår

Der gives godkendelse til et samlet produktionsareal på 6.900 m².

Ansøger kan vælge mellem 2 scenarier for staldindretning (hhv. nr. A eller B):

A. Hovedansøgning (skema nr. 205002):

Produktionsarealet i de enkelte staldafsnit må ikke overstige den, i én af tabellerne nedenfor angivne arealstørrelse. Dyretype og staldsystem nævnt i tabellen må ikke fraviges.

Stalldr. og afsnit	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal, m ²
Eksisterende stald	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	1.500
Ny stald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	2.446
		Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	2.954
Samlet produktionsareal			6.900

B. Scenarieskema (skema nr. 205546):

Produktionsarealet i de enkelte staldafsnit må ikke overstige den, i én af tabellerne nedenfor angivne arealstørrelse. Dyretype og staldsystem nævnt i tabellen må ikke fraviges.

Stalldr. og afsnit	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal, m ²
Eksisterende stald	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	1.500
Ny stald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	5.400
Samlet produktionsareal			6.900

Der gøres opmærksom på § 37 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hvor der er krav til fodringen mht. fosfor. Dette generelle krav, medfører at der ikke er vurderet vilkår omkring fosfor i foderet i godkendelsen.

Biaktiviteter

Ansøger har oplyst at der ikke er biaktiviteter på ejendommen. Svendborg Kommune vurderer, at dette er korrekt bl.a. ud fra BBR oplysningerne.

Husdyrbrugets anlæg

Drift af staldanlæg

Ansøger har oplyst, at der er brugt følgende teknologier i ansøgningen for at reducere ammoniak og lugt:

Beskrivelse	Skemanr.	Beliggenhed	Teknologi
Hovedskema	205.002	Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær	Teltoverdækning af gyllebeholder, gyllekøling i eksisterende og ny stald
Scenarie-skema	205.546	Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær	Teltoverdækning af gyllebeholder, gyllekøling i eksisterende stald og biologisk luftrensning i ny stald

Det svarer til oplysningerne i de ansøgte skemaer i husdyrgodkendelse.dk. og det ansøger har beskrevet.

Vurdering af BAT

Nedenstående teknologier er BAT mht. hhv. ammoniak og lugt jf. miljøstyrelsens teknologiliste indenfor de BAT tiltag som ansøger har valgt:

Navn	Ammoniak reducerende effekt	Lugt reducerende effekt
Teltoverdækning af gyllebeholderen	50 %	-
Gyllekøling	30-34 %	0-20 %
Biologisk luftrensning	87-88 %	74-81 %
Slagtesvinestalde med delvist fast gulv	Gulvtypen er BAT	

Hovedskema 205002:

Ansøger har beskrevet BAT i miljøkonsekvensrapporten, og brugt følgende værdier i beregningerne:

Navn	Ammoniak reducerende effekt	Lugt reducerende effekt
Teltoverdækning af gyllebeholderen	50 %	
Gyllekøling		
- eksisterende stald	27 %	20 %
- ny stald (25-49 % fast gulv)	30 %	20 %
- ny stald (50-75 % fast gulv)	30 %	20 %
Slagtesvinestalde med delvist fast gulv	Gulvtypen er BAT	

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser følgende resultat for den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6564	400	6964
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6761	200	6961
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	3
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Svendborg Kommune vurderer, at der via beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er vist, at der i ansøgningen er levet op til kravene omkring BAT for ammoniak. Der stilles vilkår til de valgte BAT-tiltag ud fra de vilkår der er foreslået på teknologilisten. Vilkår om ”delvist fast gulv” er stillet under afsnittet ”Indretning og drift af staldanlæg”.

Scenarieskema 205546:

Ansøger har beskrevet BAT i miljøkonsekvensrapporten, og brugt følgende værdier i beregningerne:

Navn	Ammoniak reducerende effekt	Lugt reducerende effekt
Teltoverdækning af gyllebeholderen	50 %	
Gyllekøling - eksisterende stald	16 %	20%
Biologisk luftrensning - ny stald (25-49 % fast gulv)	41 %	20 %
Slagtesvinestalde med delvist fast gulv	Gulvtypen er BAT	

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser følgende resultat for den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6564	400	6964
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6759	200	6959
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	5
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Svendborg Kommune vurderer, at der via beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er vist, at der i ansøgningen er levet op til kravene omkring BAT for ammoniak. Der stilles vilkår til de valgte BAT-tiltag ud fra de vilkår der er foreslået på teknologilisten. Vilkår om ”delvist fast gulv” er stillet under afsnittet ”Indretning og drift af staldanlæg”.

Ansøger har, i miljøkonsekvensrapporten beskrevet at der leves op til BAT mht ammoniak (EU's BREF-dokument for intensiv svine- og fjerkræproduktion) via de ovenfor beskrevne tiltag.

Der stilles følgende vilkår med baggrund i ovenstående samt ud fra forslag til vilkår der er beskrevet i relevante teknologiblade:

Fastsættelse af vilkår

Gyllebeholder

Gyllebeholderen skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt

Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.

Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Egenkontrol vedr. overdækning af gyllebeholder

Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ansøger kan vælge mellem 2 scenarier for staldindretning (hhv. nr. A eller B):

A. Hovedansøgning (skema nr. 205002):

Gyllekøling

Gyllekanalerne i den gamle stald i alt 1.200 m², skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 46,8 kWh.

Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.

Den årlige driftstid skal være mindst 8.760 timer.

Inden ibrugtagning af den nye stald, skal der indsendes en beregning af varmepumpe, kapacitet, gyllekummer samt den nødvendige driftstid, for at opnå en ammoniakreducerende effekt på 30 %.

Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol vedr. gyllekøling

Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningsystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.

Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.

Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

B. Scenarieskema (skema nr. 205546):

Gyllekøling

Gyllekanalerne i den gamle stald i alt 1.200 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 31,2 kWh.

Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.

Den årlige driftstid skal være mindst 8.760 timer.

Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol vedr. gyllekøling

Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningsystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.

Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.

Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Biologisk luftrensning

Vilkårene er sat ud fra at biologisk luftrensning foretages med Bio Flex 2-stage.

Indretning og drift

Afkast fra den nye stald skal tilsluttes et biologisk luftrensningsanlæg.

Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevnesensor. Ledningsevnesensoren skal være placeret i bundkar til filter 2.

Ventilationssystemet skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget behandler 921.744 m³ luft pr. time, hvor 248.871 m³ luft pr. time svarer til 27 % af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra den nye stald. De første 0 – 248.871 m³ luft pr. time udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.

Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt med forbehold for mindre driftstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn.

Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være indstillet i henhold til SKOVs anbefalinger og ikke overstige 15 mS/cm i bundkar ved filter 2

Tryktabet over luftrensningsanlægget bør ikke overstige 45 pascal (Pa).

Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol vedr. biologisk luftrensning

Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:

- Ledningsevnen (som minimum på timebasis)
- Luftrensningsanlæggets driftstid
- Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
- Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
- Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.

Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst hver fjerde måned. Kalibrering af ledningsevnesensoren skal foretages mindst én gang årligt. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.

Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 7 dage.

Logbogen/ den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevnesensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ventilation

Miljømæssigt har ventilationssystemet betydning for lugtbelastningen i omgivelserne og ejendommens energiforbrug. For at sikre, at husdyrlovens lugtkriterier kan overholdes, er der under afsnittet om lugt fastsat vilkår om ventilationsafkastenes udformning, ventilationshastighed mv.

Derudover er regelmæssig rengøring og vedligehold af ventilationssystemet en forudsætning for at lugtemissionen fra stalden begrænses.

Svendborg Kommune vurderer derfor, at der løbende skal være fokus på driften af ventilatorerne sådan, at der sikres en optimal effekt og begrænset energiforbrug. Derfor stilles der vilkår om, at ventilationssystemet og de tilhørende kanaler skal rengøres og vedligeholdes efter hvert hold dyr. Der skal føres journal for tidspunkter, hvor der i særlige tilfælde ikke bliver gjort rent eller vedligeholdt efter et hold dyr. Der skal desuden føres journal for hvornår der har været udført service på systemet. Journalen skal opbevares for de seneste 5 år og skal kunne fremvises ved tilsyn.

Fastsættelse af vilkår

Ventilationssystemet og de tilhørende kanaler skal rengøres og vedligeholdes efter hvert hold dyr.

Egenkontrol vedr. ventilation

Der skal føres journal for tidspunkter, hvor der i særlige tilfælde ikke bliver gjort rent eller vedligeholdt efter et hold dyr. Der skal desuden føres journal for hvornår der har været udført service på systemet. Journalen skal opbevares for de seneste 5 år og skal kunne fremvises ved tilsyn.

Rengøring

Formålet med rengøring af stalde er at nedsætte smittetrykket i besætningen, men også at reducere eventuelle miljømæssige gener i form af f.eks. lugt, støv og fluer.

For at begrænse de miljømæssige gener er det Svendborg Kommunes vurdering, at der til hver en tid skal sikres en god staldhygiejne, herunder, at stier holdes tørre, samt at stalde og fodringsanlæg holdes rene. Det er en forudsætning for ammoniak- og lugtberegninger.

Ansøger har beskrevet rengøringsrutine, samt at der er installeret overbrusningsanlæg i staldene.

Svendborg Kommune vurderer, at den valgte metode og hyppighed af rengøring umiddelbart vil sikre en god staldhygiejne. Der stilles vilkår vedr. ovenstående.

Fastsættelse af vilkår

Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stierne og foderarealernes bund holdes tørre, og at staldene og fodringsanlægget holdes rent. Der skal jævnligt gøres rent i staldene, som minimum når hvert afsnit tømmeres for dyr.

Energiforbrug/Vandforbrug

Svendborg Kommune vurderer, at bedste tilgængelige teknik i forhold til vand- og energiforbrug vil svare til EU's BREF-dokument for intensiv svine- og fjerkræproduktion. Der er her tale om bedste tilgængelige teknologi, når:

- rengøring af stalde og udstyr foregår med højtryksrensere
- drikkevandsanlæg kalibreres for at undgå spild
- vandforbrug registreres gennem måling af forbrug
- der udføres detektion og reparation af lækager
- der i videst muligt omfang anvendes naturlig ventilation
- ventilationssystemet er optimeret i hvert staldafsnit
- modstand i ventilationssystemet undgås ved jævnlig inspektion og rengøring af kanaler og ventilatorer
- der anvendes energibesparende belysning

Ansøger har beskrevet forhold omkring vand- og energiforbrug i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de tiltag ansøger vil udføre i forhold til vand- og energiforbruget lever op til det fastsatte BAT-niveau. Der stilles vilkår om, at det årlige vand- og energiforbrug skal dokumenteres. Dette kan gøres i forbindelse med det årlige regnskab for bedriften. Oplysningerne skal opbevares i mindst 5 år og skal kunne vises ved tilsyn.

Fastsættelse af vilkår

Det årlige energi- og vandforbrug skal dokumenteres. Oplysningerne skal opbevares i mindst 5 år og skal kunne vises ved tilsyn.

Opbevaring og håndtering af olie, kemikalier og medicin

Olie

Ansøger har oplyst, at der bliver opstillet en tank til fyringsolie i stalden som nødforsyning. Der er ingen olietank til opbevaring af dieselolie på ejendommen.

Disse oplysninger stemmer overens med BBR.

Svendborg kommune vurderer, at idet der ikke er dieselolietank eller spildolie på ejendommen, stilles der ikke vilkår til dette.

Kemikalier

Idet der ikke opbevares kemikalier på ejendommen, stilles der ikke vilkår omkring kemikalier.

Medicin

Ansøger har oplyst, at der føres journal over medicinbehandling og at medicinen opbevares i et køleskab i forrummet.

Kommunen vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår vedr. opbevaring og håndtering af medicin idet det er styret af anden lovgivning.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Ansøger har beregnet at der årligt vil produceres cirka 18.500-19.000 m³ gylle fra ejendommen.

Med den fremtidige kapacitet i eksisterende gyllebeholder og gyllekanaler, vil det svare til en opbevaringskapacitet på cirka 5,2 måneder. Da gyllebeholderen skal overdækkes vil det blive lidt højere i praksis (400 m³ mindre opbevaringskapacitet). I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen skal der være en opbevaringskapacitet på minimum 6 måneder.

Svendborg Kommune vurderer, at da ansøger har en række andre ejendomme hvor der er ekstra opbevaringskapacitet, kan det accepteres at opbevaringskapaciteten er lidt mindre det det anbefalede.

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsat en række krav til opbevaring og anvendelse af husdyrgødning. Svendborg Kommune vurderer, at når disse regler bliver fulgt, og driftsherren i øvrigt udviser den nødvendige agtpågivenhed, er risikoen for uheld og driftsforstyrrelser, der medfører forurening, begrænset. Der er i beredskabsplanen taget højde for hvad der skal gøres, ved et eventuelt uheld med gylle.

Svendborg Kommune vurderer, at i forhold til bedste anvendelige teknik for opbevaring af gylle skal der tages udgangspunkt i BREF-dokumentet for intensiv svine- og fjerkræproduktion. Kravene i BREF-dokumentet er følgende:

- En fast tank, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger,
- Bunden af siderne skal være tætte og korrosionsbeskyttede,
- Tanken skal tømmes jævnlige for inspektion og vedligehold
- Tanken skal overdækkes med fast låg, teltdug eller flydelag,
- Kun omrøring i forbindelse med tømning/udbringning af gylle.
- Sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet indtil gylle kan behandles yderligere eller udbringes på markerne.

Ovenstående er i størstedelen omfattet af dansk lovgivning, som dermed vil sikre, at anlægget lever op til BAT for så vidt angår opbevaring af gylle

Miljøledelse, driftsforstyrrelser og uheld

Miljøledelse nu fastsat som en generel regel for IE-husdyrbrug. Det betyder, at IE-husdyrbrug af egen drift skal have indført miljøledelse senest den 21. februar 2021, jf. § 43 stk. 4, i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kommunen skal føre tilsyn med om IE-husdyrbruget har indført miljøledelse inden for den nævnte frist.

Ansøger har beskrevet, at der udarbejdes en "Bæredygtighedsrapport". Rapporten opdateres hvert år. Rapporten indeholder bl.a. en evaluering af ejendommens forbrug af el, varme, vand m.v., og forbruget sammenlignes med tidligere års forbrug. I forbindelse med rapporten fastsættes der også opmærksomhedspunkter, hvor der kan ske miljøforbedringer de kommende år, og der udarbejdes en RISE-model, hvor ejendommens bedrift måles på forskellige bæredygtighedsparametre.

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan for bedriften. Den indeholder:

- procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.

- Kortbilag over driften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Svendborg Kommune vurderer, at beredskabsplanen sikrer, at der kan iværksættes tiltag for at minimere risikoen for eventuelle driftsforstyrrelser eller uheld, og at tiltagene kan bekæmpe de gene- og forureningsmæssige konsekvenser. Beredskabsplanen er derfor godkendt af kommunen og vedlagt som bilag 5. Beredskabsplanen skal revideres løbende, hvilket der stilles vilkår til.

Kommunen anbefaler, at nærvæd-uheld noteres, og at der udarbejdes procedurer, som evt. tilføjes beredskabsplanen, med henblik på at forebygge en lignende situation. Driftspersonalet bør altid orienteres om nærvæd-uheld og de eventuelle forebyggende procedurer.

Fastsættelse af vilkår

Beredskabsplanen og dennes placering skal være kendt af husdyrbrugets ansatte og placeringen af beredskabsplanen skal være let tilgængelig.

Beredskabsplanen skal revideres én gang årligt og skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvises med angivelse af seneste tidspunkt for revision.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Ammoniakdeposition til naturområder

Ansøger har afsat en række naturområder i ansøgningssystemet, hvortil der er beregnet husdyrbrugets påvirkning med ammoniak (se kort i miljøkonsekvensrapporten s. 14, eller i nedenstående kort under de enkelte beskrivelse af kategorier). Ansøger har desuden beskrevet og vurderet de udpegede naturområder.

Svendborg Kommune vurderer, at der ligger en række § 3-søer i nærheden af anlægget. I forhold til sikre, at naturbeskyttelseslovens bestemmelser overholdes også for disse områder, har Svendborg Kommune foretaget en supplerende beregning af ammoniak depositionen til 3 relevante søer/vandhuller.

Baggrundsbelastningen i området omkring ejendommen er ifølge data på Miljøportalen 11,6 kg N/ha/år for 2017.

I forhold til de gennemførte beregninger af ammoniak depositionerne vurderer Svendborg Kommune, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk for hovedskemaet (skema nr 205002) viser følgende:

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **6961,1** (kg NH₃-N/år) Meremission (8 års-drift): **3111,5** (kg NH₃-N/år) Meremission (nudrift): **3111,5** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Skov - gammel skovjordbund - NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2	▼
Skov - gammel skovjordbund - SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	4,0	4,0	5,3	▼
§3 vandhul Ø	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,4	0,4	1,0	▼
§3 vandhul NØ	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,2	0,2	0,5	▼
§3 vandhul N	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,1	0,1	0,5	▼
Natura 2000 (Habitat)	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev S	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2	▼
Mose S II	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,3	▼

Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1	▼
Overdrev N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,3	▼
Mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,4	▼
Mose S	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,4	0,4	0,7	▼
Mose N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	0,7	▼
Overdrev N	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Natura 2000 (Fuglebeskyttelse)	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,0	▼

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk for scenarieberegningen (skema nr 205546) viser følgende:

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **6958,8** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **3109,2** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **3109,2** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
§3 vandhul Ø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,4	0,4	1,0	▼
§3 vandhul NØ	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,2	0,5	▼
§3 vandhul N	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,5	▼
Skov - gammel skovjordbund - NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2	▼
Skov - gammel skovjordbund - SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	3,9	3,9	5,2	▼
Natura 2000 (Habitat)	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev S	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2	▼
Mose S II	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,3	▼

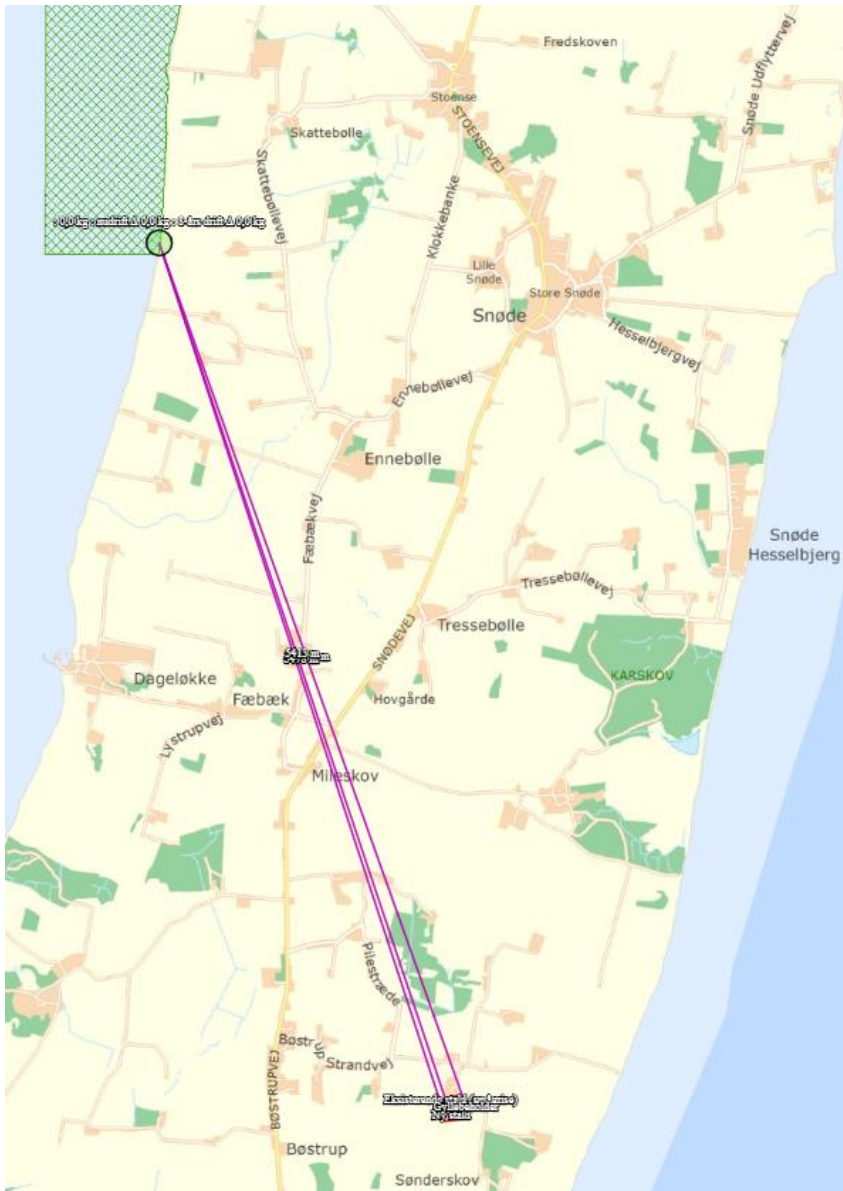
Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1	▼
Overdrev N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,3	▼
Mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,4	▼
Mose S	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,4	0,4	0,8	▼
Mose N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	0,7	▼
Overdrev N	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Natura 2000 (Fuglebeskyttelse)	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,0	▼

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de Natura 2000-naturtyper, som er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme naturområder, der er udpegningsgrundlag for det internationale naturområde, og som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ifølge husdyrloven må den totale kvælstofdeposition maksimalt må udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Ansøger har udpeget det nærmeste Kategori 1 naturområde (Nature 2000-område nr. 116, Centrale Storebælt og Vresen) i husdyrgodkendelse.dk som:

Der er regnet med kumulativ effekt fra én anden husdyrbrugsejendom beliggende Ennebøllevvej 18, 5953 Tranekær.

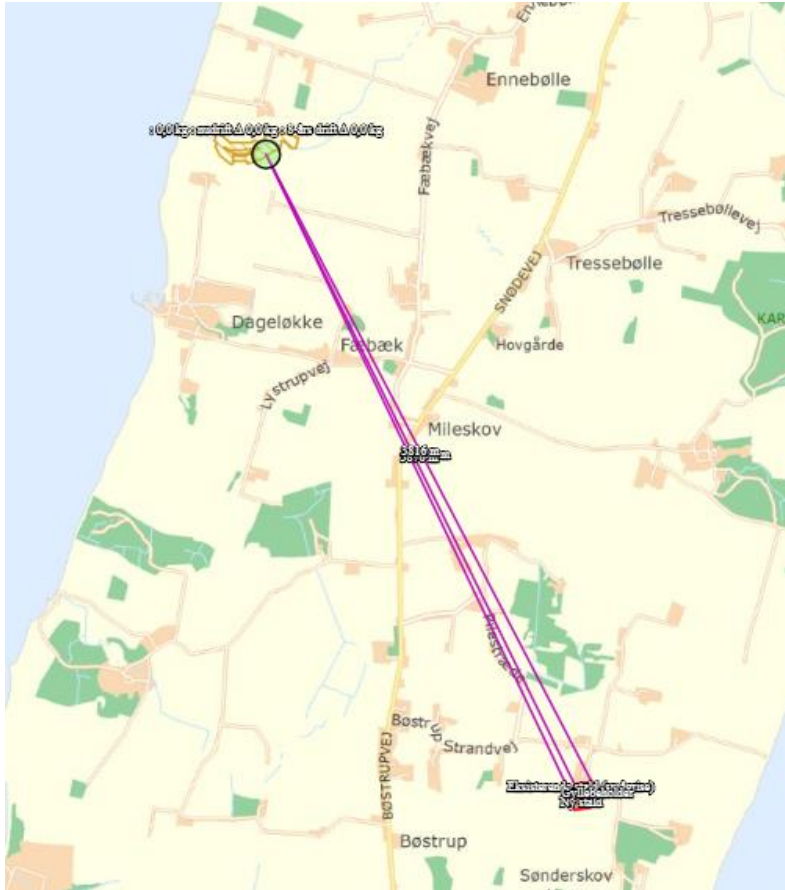
Naturområdet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Totaldepositionen til naturområdet er 0,0 kg N/ha/år. Dermed overholdes husdyrbruglovens grænseværdi på 0,4 kg N/ha/år i husdyrbrugloven.

Svendborg Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionen, ikke vil have væsentlig negativ påvirkning af ammoniakfølsom kategori 1-natur hverken i hovedansøgningen eller i scenarieberegningen.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor Natura 2000-områder: højmoser og lobeliesøer, § 3-beskyttede heder større end 10 ha, og § 3-beskyttede overdrev større end 2,5 ha. Husdyrbrugloven fastsætter et krav om en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget følgende Kategori 2 naturpunkt i husdyrgodkendelse.dk:

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev (drageløkke) der ligger cirka 3,8 km NV for staldanlægget.

Naturområdet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Totaldepositionen til naturområdet er 0,0 kg N/ha/år. Dermed overskrides den fastsatte grænse på totaldepositionen på 1,0 kg N/ha/år i husdyrbrugloven ikke.

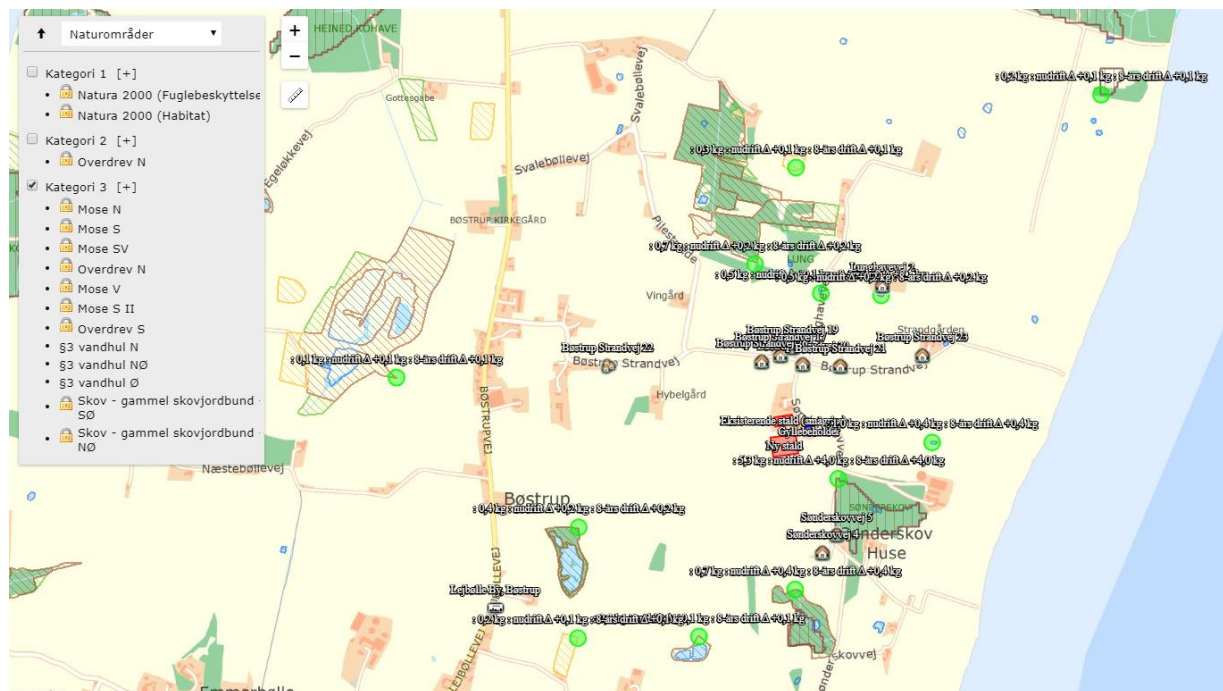
Svendborg kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 2-natur er overholdt. Svendborg Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionen, ikke vil have væsentlig negativ påvirkning af ammoniakfølsom kategori 2-natur hverken i hovedansøgningen eller i scenarieberegningen.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke allerede er omfattet af kategori 1 og 2. Det vil sige § 3-beskyttede heder, moser og overdrev, og derudover også ammoniakfølsomme skove. Enge og strandenge regnes ikke for ammoniakfølsom natur, og er derfor ikke omfattet af Kategori 3.

I modsætning til kategori 1- og 2-natur, er der for kategori 3-natur ikke sat fastsat krav i husdyrbrugloven til den maksimale totaldeposition. Kommunen har dog mulighed for at stille krav om maksimal merdeposition, men ikke under 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget 9 Kategori 3 naturpunkter i husdyrgodkendelse.dk:

De nævnte naturområder er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Det fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk at der for 8 af naturpunkterne er en maksimal merdeposition under 1,0 kg N/ha/år både i forhold til 8-års drift og i forhold til nudrift.

Det sidste naturpunkt er en potentiel ammoniakfølsom skov sydøst for anlægget.

Skoven er indtegnet med skovsignatur på Original 1 kort, opmålt i 1799 (se udsnit af kort nedenfor, kopi fra <http://hkpn.gst.dk/>), er derfor mere end 200 år gammel, og opfylder derved det kriterium, der er for ammoniakfølsom skov med hensyn til alder.

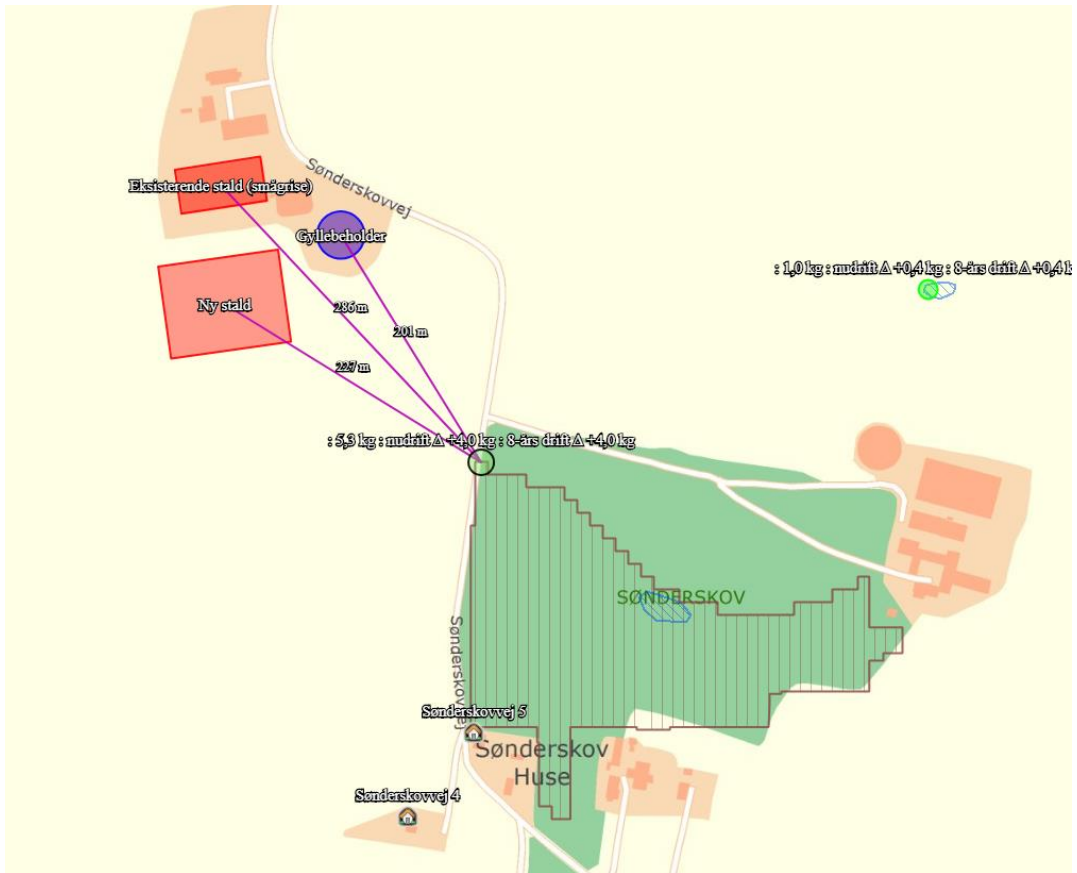

”Sønderskov” (se nedenstående billede), fremstår på flyfotos som en blandet løvskov med store udvoksede bøg og eg. Der er ikke synlige tegn på intensiv skovdrift gennem de seneste 70 år.

Skoven er ikke fredet, og Svendborg Kommune har ikke kendskab til at skoven har høj kulturhistorisk eller rekreativ værdi.

Svendborg Kommune har den 8. august 2019 besøgt skoven. Skoven ligger på en bakke, der også rummer et mindre næringsrigt vandhul dækket af andemad. Skoven er domineret af højstammet bøg med indslag af eg, alm. røn, sølvpoppe, kristtjørn og hyld. Skoven rummer en typisk flora for løvskov med arter som bl.a. dansk ingefær, skovmærke, enblomstret flitteraks, miliegræs, caprifolie, skovstar, dunet steffensurt og knoldet brunrod.

Dele af skovbunden var uden bevoksning på grund af skygge fra bøgene og andre dele var domineret af brombær. Skoven rummer ikke væsentlige arealer med fugtig bund og kun en lille mængde dødt ved. I skoven sås desuden skovrandøje, vinbjergsnegle og rådyr. Svendborg Kommune vurderer, at skovens naturkvalitet er middel.

I ansøgningssystemet er der beregnet en merdeposition til Sønderskov på 4,0 kg N/ha/år i forhold til nudriften 4,0 kg N/ha/år i forhold til 8-års driften, og en totaldeposition på 5,3 kg N/ha/år i hovedansøgningen.

I scenarieberegningen er der en merdeposition på 3,9 kg N/ha/år i forhold til nudriften, 3,9 kg N/ha/år i forhold til 8-års driften og en totaldeposition på 5,2 kg N/ha/år

Hvis en ansøgning om udvidelse eller ændring af et husdyrbrug medfører en merdeposition på 1 kg N eller mere pr. ha pr. år, skal kommunen vurdere, om den totale belastning af området vil kunne ændre tilstanden af kategori 3 arealet i særlige tilfælde, dvs. ved væsentlig påvirkning af regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Ved denne vurdering skal følgende kriterier inddrages og vurderes (jf. §36 stk. 5 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen):

- det pågældende naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt om det er omfattet af kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser
 - Dette er ikke tilfældet for naturområdet
- om det pågældende område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats
 - Dette er ikke tilfældet for naturområdet
- det pågældende naturområdes naturkvalitet
 - Svendborg Kommune vurderer på baggrund af aktuel besigtigelse, at skoven har middelgod naturkvalitet
- kvælstofbidrag til området fra andre kilder, herunder om der er tale om et minivådområde eller et vådområde, der er udlagt med henblik på kvælstoffjernelse fra landbrugsjord, eller om området i øvrigt er påvirket fra markbidrag, eller for så vidt angår skove om de gødskes
 - Det vurderes, at det ikke er en skov med intensiv drift, og dermed ikke gødskes

Ud fra ovenstående vurdering konkluderer Svendborg Kommune, at den totale belastning af den ammoniak følsomme skov SØ for anlægget ikke vil ændre tilstanden af skoven med en merbelastning på op til 4,0 kg N/ha/år.

Jf. klagenævnsafgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet nr. NMK-132-00643 er acceptabelt via konkrete vurderinger, at et naturområde kan accepteres en merdeposition på betydeligt mere end de aktuelle 4,0 kg N/ha/år.

Nærliggende søer

Svendborg Kommune har desuden valgt at beregne ammoniak påvirkning af de 3 nærmeste vandhuller omkring staldanlægget der er markeret som § 3 natur (vandhul N, NØ og Ø) jf. Naturbeskyttelsesloven. Beregningerne viser en maksimal merdeposition på mindre end 1,0 kg N/ha/år set i forhold til både 8-års drift og nudrift. Svendborg Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en tilstandsændrende virkning på vandhullerne, specielt hvis der skeles til det vejledende niveau fra husdyrloven på en maksimal merdeposition under 1,0 kg N/ha/år for kategori 3 natur.

Konklusion omkring kategori 3 natur

Svendborg Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionen, ikke vil have væsentlig negativ påvirkning af ammoniakfølsom kategori 3-natur hverken i hovedansøgningen eller i scenarieberegningen.

Samlet vurdering af kategori 1, 2 og 3 natur

Svendborg Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til meremissionen af ammoniak, i forhold til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3 natur.

Svendborg Kommune vurderer samlet set, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder, ammoniakfølsomme skove og naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og husdyrgodkendelseslovens § 7. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til driften.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets¹⁰ Bilag IV. Disse Bilag IV-arter er særlig strengt beskyttet i deres naturlige udbredelsesområde, ifølge direktivets artikel 12. Beskyttelsen indebærer forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder, yngle- og rasteområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Dette er for at sikre at arterne kan opnå "gunstig bevaringsstatus".

Før kommunen kan træffe afgørelse om godkendelse skal der foretages en konkret vurdering af, om den ansøgte aktivitet kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arter, jf. habitatbekendtgørelsen¹¹s § 6, stk. 1-2, jf. § 7, stk. 5. Vurderingen skal fremgå af afgørelsen, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 4.

Svendborg Kommune har ikke konkret kendskab til forekomst af plante- og dyrearter på habitatdirektivets bilag IV i området. Af bilag-IV håndbogen fremgår det dog, at der indenfor det 10 x 10 km. kvadrat, hvor ejendommen befinder sig forekommer følgende bilag IV-arter: sydflagermus, stor vandsalamander, springfrø og spidssnudet frø. Desuden kan marsvin forekomme i Storebælt øst for ejendommen.

Udvaskningen af næringssalte, inkl. bidraget fra landbruget, er med til at forringe havmiljøets tilstand og derved påvirke Bilag IV-arten marsvin. I denne sammenhæng har bidraget fra indeværende projekt dog ikke i sig selv en væsentlig betydning for marsvins yngle- og rasteområder.

Den nye stald etableres på dyrkningsjord, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at yngle- og rasteområder for bilag IV-arter ikke påvirkes direkte af det ansøgte. Indirekte kan arter påvirkes ved øget ammoniak emission på yngle- og rasteområder. Omkring men i en afstand på mindst 300 meter ligger der nogle vandhuller, som muligvis kan være levested for paddler. Merdepositionen på disse vandhuller er dog under 1 kg N/ha/år, og kommunen vurderer

¹⁰ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer.

¹¹ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

derfor, at merudledningen af NH₃ ikke påvirker yngle- og rasteområder for padder. Kommunen vurderer desuden, at merudledningen ikke påvirker skov på en måde, der er negativ for flagermus, der evt. har skoven som yngle- og rasteområde.

På baggrund af ovenstående vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte ikke påvirker yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til områdets særligt beskyttede arter.

Lugt

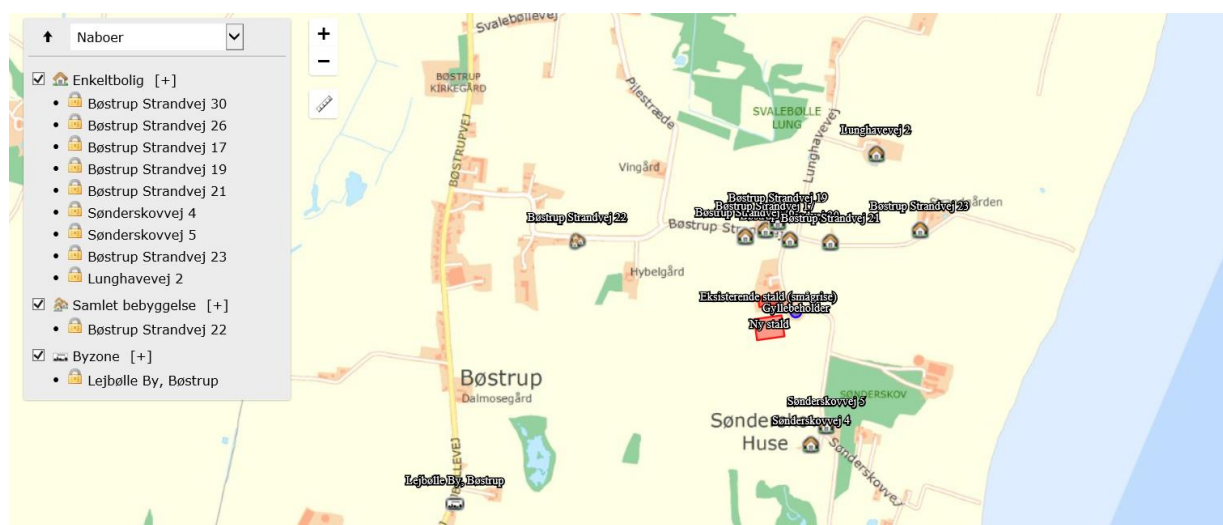
Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning primært reguleres ved generelle regler om bl.a. flydelag/overdækning af gyllebeholder, samt tidspunkter for, hvornår husdyrgødning må udbringes jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtbelastningen fra stalde angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes.

Ifølge husdyrloven reduceres de model-beregne geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der er andre husdyrbrug over 75 DE, indenfor 300 m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller 100 m fra enkeltliggende boliger.

Beregningen af geneafstandene foretages både med NY model¹² og FMK-modellen¹³. Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes. Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier.

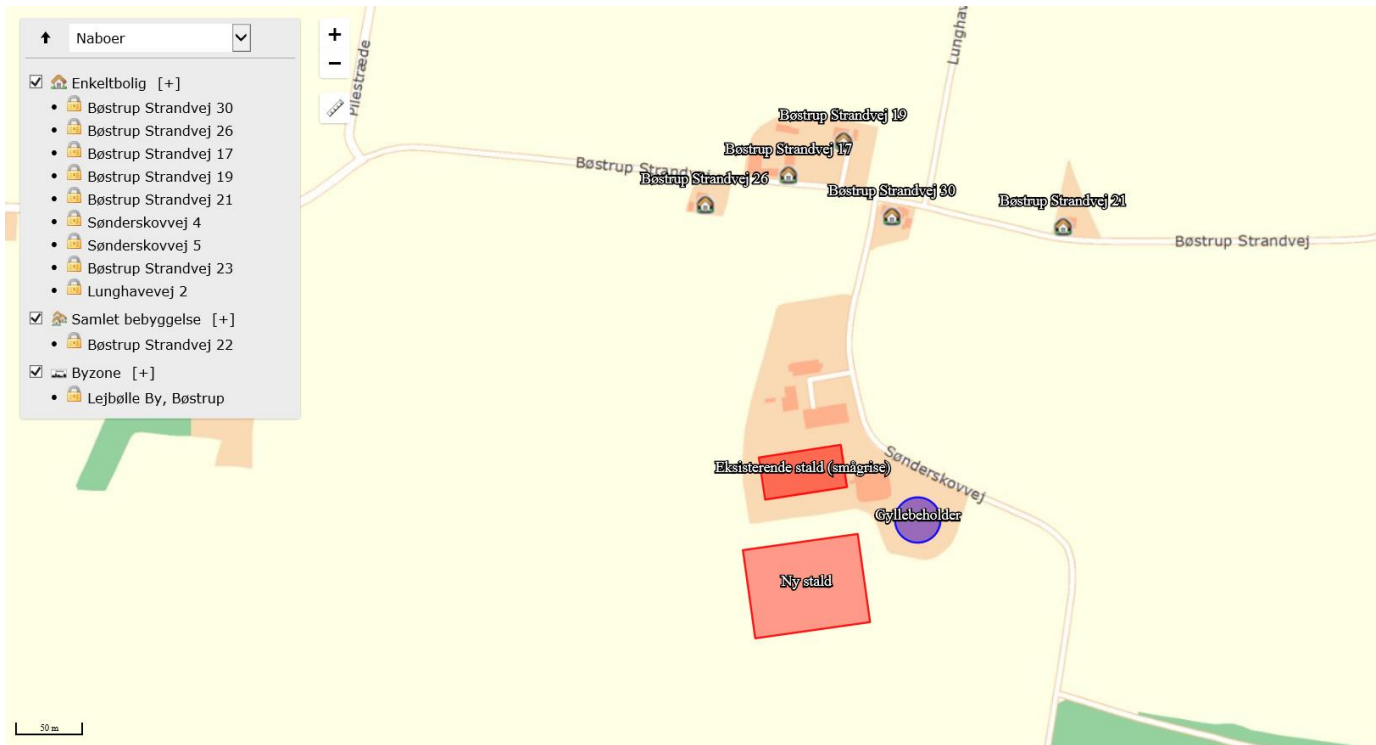
Ansøger har i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk gennemført en beregning af lugtbelastningen ved de nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzone. Beregningspunkterne fremgår af det efterfølgende oversigtskort fra ansøgningssystemet:

¹² Tager udgangspunkt i ny lugtvejledning og OML- Operationelle Multi Luftforureningsmodel

¹³ Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002.

Det efterfølgende kort viser de nærmeste boliger tydeligere.

Svendborg Kommune vurderer, at udpegningerne er korrekte.

Beregninger af lugtbelastningen i omgivelserne er i gennemført i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk og viser følgende resultat:

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Bøstrup Strandvej 17	0	NY	501,8	501,8	308	Nej
Bøstrup Strandvej 19	0	NY	501,8	501,8	335,7	Nej
Bøstrup Strandvej 21	0	NY	501,8	501,8	336	Nej
Bøstrup Strandvej 23	0	NY	501,8	501,8	584,1	Ja
Bøstrup Strandvej 26	0	NY	501,8	501,8	295,8	Nej
Bøstrup Strandvej 30	0	NY	501,8	501,8	283,5	Nej

Lunghavevej 2	0	NY	501,8	501,8	660	Ja	▼
Sønderskovvej 4	0	NY	501,8	401,5	424	Ja	▼
Sønderskovvej 5	0	NY	501,8	401,5	386,6	Nej	▼
Bøstrup Strandvej 22	0	NY	950	950	687,9	Nej	▼
Lejbølle By, Bøstrup	0	NY	1221,5	1211,3	1195,7	Nej	▼

Det fremgår af beregningerne, at husdyrlovens lugtkriterier ikke kan overholdes i forhold til de boliger og områder, der er markeret med rødt i den foregående tabel. Lugtemissionen øges samtidig i forhold til nudrift.

Når husdyrlovens genekriterier ikke kan overholdes, og lugtemissionen samtidig øges i forhold til nudrift, vil der ifølge Miljøstyrelsens vejledning være tale om, at husdyrproduktionen som udgangspunkt medfører en væsentlig påvirkning af omgivelserne, og der bør derfor meddeles afslag på ansøgningen om udvidelse af husdyrproduktionen.

Ansøger har dog mulighed for at lade ansøgningssystemets beregninger erstatte af en konkret OML-beregning (- Operationelle Meteorologiske luftkvalitetsmodel). Udgangspunktet er, at det kun er ansøgningssystemets beregninger efter den "Ny model", der direkte kan erstattes af en OML-beregning. Kun ved markante ændringer af ventilationsforholdene f.eks. ved etablering af centrale afkast – kan en beregning efter FMK-modellen erstattes af en konkret OML-beregning.

Lugt-beregningerne i ansøgningssystemet er alle gennemført med den NY model, og beregningerne kan derfor umiddelbart erstattes af en konkret OML-beregning. Ansøger har derfor valgt at gennemføre en OML-beregning, hvor følgende lugtreducerende tiltag indgår i beregningerne:

- Etablering af miljøkryds i alle staldafsnit.
- Etablering af ét af følgende to scenarier:
 - Biologisk luftrensning i den nye stald og gyllekøling med rørudslusning i den eksisterende stald.
 - Gyllekøling med rørudslusning i begge staldanlæg

Placering af afkast, lugtcentrum, beregningsforudsætninger mv. fremgår af ansøgers miljøkonsekvensrapport med tilhørende notat *Beregning af koncentrationen af lugt, oktober 2019* jf. bilag 1a, beregning af *lugtemission og luftbehov* jf. bilag 1 b samt *resultat af OML-beregning* jf. bilag 1c. Svendborg Kommunes vurdering af den gennemførte OML-beregning og resultater fremgår af bilag 2.

OML-Beregningerne viser, at husdyrlovens genekriterier kan overholdes ved de nærmeste enkeltboliger, samlet bebyggelse og byzone.

På baggrund af den konkrete OML-beregning stilles der vilkår til indretning og drift af ventilationssystemets afkast og de anvendte teknologier *gyllekøling og biologisk luftrensning*. Vilkår for de to teknologier er fastsat under afsnittet om BAT.

En konkret OML-beregning kan give et mere retvisende billede af de faktiske lugtspredningsforhold, og væsentlige virkemidler samt vind- og terrænforhold kan inddrages i

lugtberegningen. Ifølge klagenævnets praksis¹⁴ skal kommunen vurdere, hvorvidt OML-beregningen giver et retvisende billede af de faktiske forhold, og det skal vurderes, hvorvidt den kortere geneafstand vil kunne opnås i praksis.

Svendborg Kommune har i vedlagte bilag 3 og 3a foretaget en vurdering af, om den OML-beregnete geneafstand vil kunne opnås i praksis. Samlet er det Svendborg Kommunes vurdering, at OML-beregningens resultater kan opnås i praksis under forudsætning af, at der yderligere stilles vilkår om anvendelse af maksimal ventilationskapacitet og indre diameter.

Fastsættelse af vilkår

Indretning af ventilationssystem – afkast

Der skal etableres i alt 71 afkast på den eksisterende og nye stald, og afkastene skal placeres, som det fremgår af redegørelsen for den gennemførte OML-beregning

Ventilationssystemets afkast skal indrettes på følgende måde:

Stald	Dyretype og gulvsystem	Antal afkast	Afkastnr.	Afkasthøjde over terræn (m)	Indre diameter (m)**	Ydre diameter (m)***
Eksisterende stald	Smågrise, Klimastald, delvist spaltegulv	20	1-20	7	0,55	0,65
Ny stald	Slagtesvin/ smågrise Delvist spaltegulv*	51	21-71	9,0 ¹⁵	0,55	0,65
				9,5 ¹⁶	0,55	0,65
				11,5 ¹⁷	0,93	1,10

*25-49% og 50-75% fast gulv; **korrigeret indre diameter som følge af miljøkryds ***Ydre diameter er fast i hele afkastets længde

Der må i de enkelte staldafsnit anvendes følgende ventilationskapacitet:

Stald	Dyretype og gulvsystem	Antal afkast	Afkastnr.	Maksimal ventilationskapacitet pr. afkast m ³ /time
Eksisterende stald	Smågrise, Klimastald, delvist spaltegulv	20	1-20	12.500
Ny stald	Slagtesvin/ smågrise Delvist spaltegulv*	51	21-65	17.820
			66-71	19.971

*25-49% og 50-75% fast gulv

¹⁴ NMK-132-00750 Afgørelse i sag om miljøgodkendelse af et svinebrug på en ejendom beliggende i Svendborg Kommune. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af d. 27. juni 2017.

¹⁵ Afkast nr. 21, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 32, 34, 35, 36, 38, 39, 41, 42, 44, 45, 47, 48, 50, 51, 53, 54, 56, 57, 59, 60, 62, 63, 65,

¹⁶ Afkast nr. 22, 25, 28, 31, 33, 37, 40, 43, 46, 49, 52, 55, 58, 61, 64

¹⁷ Afkast nr. 66-71

Alle ventilationsafkast skal indrettes med miljøkryds, inden der sættes dyr i det nye staldanlæg.

Inden, der sættes dyr i det nye staldanlæg, skal der sendes en redegørelse til Svendborg Kommune, med dokumentation for følgende:

- Antal ventilationsafkast på den nye stald.
- Afksthøjde for alle afkast.
- Indre og ydre diameter for alle afkast, herunder at den ydre diameter er fast i hele afkastets længde.
- Maksimal ventilationskapacitet for alle staldafsnit.
- Etablering af miljøkryds i alle ventilationsafkast.

Dokumentationen kan tage udgangspunkt i leverandørplysninger.

Der skal etableres én af følgende to teknologier til begrænsning af lugt fra det samlede staldanlæg:

- Gyllekøling med rørudslusning i alle staldanlæg
- Gyllekøling med rørudslusning i den eksisterende stald og biologisk luftrensning i den nye stald

Støj

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbrug skal håndteres og vurderes i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger om "Ekstern støj". Det betyder blandt andet, at der i miljøgodkendelsen skal fastsættes støjgrænser, der sikrer, at omgivelserne ikke belastes med støj, der er større end støjgrænserne. Samtidig skal der gennemføres en vurdering af, om de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne vurdering tager udgangspunkt i ansøgers oplysninger om *støjemissionen*, og Svendborg Kommunes orienterende beregning af *støj-immissionen* (støjbelastning) i de nærmeste omgivelser.

Emissionen bestemmes med udgangspunkt i oplysninger om de væsentligste støjkloder herunder placering, kildestyrke, driftstid, afskærmning mv. Immissionen bestemmes ved beregning med udgangspunkt i emission, afskærmning, afstandsdæmpning mv.

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkloder og fra den interne transport på ejendommen.

I vedlagte bilag 4 fremgår oplysninger om emission og beregning af immissionen.

Støjgrænser

Husdyrbruget på Sønderkovvej 2 er placeret i det åbne land, og afstanden til nærmeste lokalplanlagte område og byzone/sommerhusområde er væsentlig større end 1000m. Afstanden til disse områder er så stor, at det i støj-mæssig sammenhæng kun er relevant at fastsætte støjgrænser for boliger i det åbne land.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, bør støj fra landbrugsdrift ikke være større ved boliger i det åbne land end de grænseværdier, der er vist i den efterfølgende tabel.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
Periode A	Periode B	Periode C	Periode C
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes.

Støjemission

Ansøger har redegjort for støjemissionen ved at oplyse om relevante støjkloder og driftstid. Der er ikke redegjort for de enkelte støjkloders kildestyrke (- hvor meget støjer kilden i ca. 1 meters afstand). Svendborg Kommune har derfor vurderet kildestyrkerne på baggrund af katalogværdier mv. Følgende kilder skal indgå i fastlæggelsen af støjemissionen:

- Ventilation – eksisterende stald
- Ventilation – ny stald
- 4 blæsere ved korntørringsanlæg
- Indblæsning af foder ved fodersiloer
- Omrøring i gyllebeholder ved udkørsel af gylle
- Pumpe ved gyllebeholder til påfyldning af gyllevogn/lastbil.

Placeringen af kilderne fremgår af bilag 4.

Støj-immission

Med udgangspunkt i de væsentligste støjkloder, placeringen og driften af disse har Svendborg Kommune gennemført en beregning af støjbelastningen ved de 5 nærmeste naboer. Det er antaget, at alle kilder er i drift inden for de samme referenceperioder.

Beregningen er gennemført med Svendborg Kommunes støjbergningsværktøj, der er udarbejdet af det tidligere Grontmij/Carl Bro, som akkrediteret støjrådgiver. Beregningen kan sidestilles med en orienterende støjmåling.

Resultatet af den gennemførte beregning fremgår af nedenstående tabel:

Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
Periodebetegnelse	A	B	C
Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Bøstrup Strandvej 21	53	53	53
Bøstrup Strandvej 24	44	45	45
Bøstrup Strandvej 26	53	53	53
Bøstrup Strandvej 30	55	55	55
Sønderskovvej 5	48	48	48

Det skønnes, at beregningerne er behæftet med en usikkerhed på +/- 5 dB(A). Såfremt det med rimelig sikkerhed skal kunne fastslås, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes, skal resultatet plus usikkerheden være mindre end eller lig med de fastsatte støjgrænser.

Under hensyntagen til usikkerheden på beregningerne fremgår det, at det ved størstedelen af boligerne og i de forskellige driftsperioder ikke er muligt at overholde de fastsatte støjgrænser. Tal fremhævet med rødt i ovenstående tabel angiver, at de fastsatte støjgrænser med stor sandsynlighed ikke kan overholdes.

Støjdæmpning og resultat

På baggrund af den gennemførte orienterende støjberregning har Svendborg Kommune foretaget en vurdering af effekten af en række støjdæmpende foranstaltninger som angivet i den efterfølgende tabel:

støjkilde	Støjdæmpende foranstaltning	Vurderet effekt
Korntørring	Etablering af afskærmning på alle blæsere på korntørringsanlægget. Afskærmning skal etableres i støjdæmpende materiale, og skal dække hele blæseren.	Det skønnes, at der med afskærmning kan opnås ca. 20 dB(A) dæmpning, og kildestyrken reduceres derfor til 85 dB(A)
Omrøring af gylle	Driftstid må ikke forekomme i natperioden (22.00-07.00)	-
Pumpe ved gyllebeholdere/påfyldning af vogn	Driftstid må ikke forekomme i natperioden (22.00-07.00)	-
Indblæsning af foder	Driftstid må ikke forekomme i aften- og natperiode (18.00-07.00)	-

Resultatet af ovenstående støjdæmpende foranstaltninger fremgår af den efterfølgende tabel – og beregningsforudsætninger fremgår af bilag 4.

Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
Periodebetegnelse	A	B	C
Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Bøstrup Strandvej 21	41	40	35
Bøstrup Strandvej 24	32	30	30
Bøstrup Strandvej 26	40	40	36
Bøstrup Strandvej 30	43	42	38
Sønderskovvej 5	36	35	32

Når beregningsresultatet plus usikkerheden på 5 dB(A) betragtes vil støjgrænsen muligvis kunne overskrides:

- i natperioden ved de nærmeste naboer på Bøstrup Strandvej 26 og 30
- i aftenperioden ved Bøstrup Strandvej 30
- lørdage fra kl. 14.00-18.00
- På søn/helligdage ved Bøstrup Strandvej 30¹⁸

I natperioden er ventilationsanlægget den mest betydende kilde. Ansøger har oplyst, at ventilationsanlægget er frekvensstyret, og at det i perioder med lav temperatur kun kører med begrænset eller ingen aktivitet. Svendborg Kommune vurderer på den baggrund, at den gennemførte beregning overestimerer støjbidraget fra ventilationsanlægget i natperioden. Endelig viser beregningerne, at i perioder, hvor korntørringsanlægget ikke er i drift kan støjgrænserne overholdes ved fuld drift af ventilationsanlægget. Samlet konkluderes det, at de fastsatte støjgrænser med stor sandsynlighed kan overholdes også i natperioden.

Tilsvarende gør sig gældende ved Bøstrup Strandvej 30 i aftenperioden – og eventuelt også lørdage i eftermiddagsperioden og på søn- og helligdage. Det skal hertil bemærkes, at den dominerende støjkilde i disse perioder er, når gylle pumpes fra beholder til vogn i forbindelse med udbringning. Denne aktivitet vil kun forekomme i begrænsede perioder af året. I perioder, hvor korntørringsanlægget ikke er i drift vil støjbelastningen yderligere reduceres. Samlet er det Svendborg Kommunes vurdering, at støjgrænserne med stor sandsynlighed overholdes også i aftenperioden mv. ved Bøstrup Strandvej 30.

¹⁸ - referenceperioden er 8 timer, og resultatet for dagperioden

Konklusion

Det er samlet Svendborg Kommunes vurdering, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes, når de tiltag, der begrænser støjbelastningen fra husdyrbruget, etableres/iværksættes – og der stilles derfor vilkår i overensstemmelse hermed.

I forhold til korntørringsanlægget stilles der vilkår om, at anlæggets kildestyrke maksimalt må være 85 dB(A). Det er Svendborg Kommunes vurdering, at dette sandsynligvis kun er muligt, hvis der etableres afskærmning omkring alle blæsere. En afskærmning skal etableres i støj dæmpende materiale med en tyngde svarende til 10kg/m², og skal dække hele blæseren. Endelig skal Svendborg Kommune have forelagt dokumentation for, at korntørringsanlæggets kildestyrke ikke er større end 85 dB(A). Dokumentationen kan bestå af et datablad fra leverandøren, som angiver, at blæsernes kildestyrke ikke er større end 85 dB(A). Hvis leverandørdata viser, at kildestyrken er større end 85 dB(A) skal blæserne på korntørringsanlægget afskærmes, som angivet tidligere, og der skal efterfølgende gennemføres en kildestyrkemåling i overensstemmelse med Miljøstyrelsens retningslinier for "Miljømåling – ekstern støj".

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der derudover skal stilles et generelt vilkår om, at hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer m.v. Bekg. nr. 1353 af 11. december 2006.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støj dæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Svendborg Kommune gør opmærksom på, at den gennemførte vurdering af anlæggets støjbelastning i omgivelserne er baseret på en orienterende beregning. En sådan beregning kan udelukkende anvendes til at vurdere, om der er behov for en egentlig støj dokumentation "Miljømåling – ekstern støj" efter gældende bekendtgørelser og Miljøstyrelsens gældende vejledninger. En sådan dokumentation kan udelades, hvis det med stor sandsynlighed kan fastslås, at de fastsatte støjgrænser overholdes.

Svendborg Kommune har i forhold til støjbelastningen fra husdyrbruget på Sønderkovvej 2 netop vurderet, at støjgrænserne kan overholdes, når de fastsatte vilkår overholdes. Hvis ansøger på et tidspunkt skulle ønske, at søge om at ændre og eventuelt lempe de fastsatte vilkår med støj dæmpende foranstaltninger, kan dette ske på baggrund af en "Miljømåling –

ekstern støj”, der er gennemført, som beskrevet i ovenstående afsnit. Det anbefales, at Svendborg Kommune kontaktes inden en sådan dokumentation gennemføres.

Fastsættelse af vilkår

Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Kildestyrken på hver af kornlørringsanlæggets blæsere må maksimalt være 85 dB(A).

Der skal senest d. 1. marts 2020 sendes dokumentation til Svendborg Kommune for kornlørringsanlæggets kildestyrke. Dokumentationen skal fremlægges på én af følgende måder:

- Datablad fra leverandør af kornlørringsanlægget med angivelse af, at kildestyrken maksimalt er 85 dB(A), eller
- en kildestyrkemåling efter afskærmning i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger og lovgivning for udførelse af en ”Miljømåling - ekstern støj”. Målingen skal være udført af et akkrediteret firma eller person, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre ”Miljømåling – ekstern støj”.

En eventuel afskærmning skal udformes i støjdæmpende materiale med en tyngde svarende til 10 kg/m², og skal dække hele den støjende del af kornlørringsanlægget.

Omrøring i forbindelse med udbringning af gylle samt påfyldning af gyllevogn/lastbil med pumpe må forekomme alle dage i perioden 07.00-22.00.

Indblæsning af foder i fodersiloer må forekomme på hverdage i perioden fra kl. 07.00-18.00 eller på lørdage i perioden fra kl. 07.00- 14.00

Der skal føres journal for eventuelle afvigelser for driften af omrøring af gylle, påfyldning af vogn med gylle samt indblæsning af foder. Journalen skal indeholde en angivelse af dato, varighed og årsag til afvigelsen. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.

Et forslag til journal for afvigelser af driften af de nævnte støjkluder, skal sendes til tilsynsmyndighedens accept senest den 1. marts 2020.

Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Transport

De miljømæssige gener forbundet med transport vil primært være støj, lugt, støv og trafiksikkerhed. Lugtgener vil oftest kun forekomme ved gyllekørsel. Derudover kan der opstå gener som følge af spild på veje, langsomtkørende trafik, tung trafik i landsbyer og lign. – faktorer som kan påvirke trafiksikkerheden for borgerne i området. Støvgener vil oftest kun være et problem ved kørsel på grus- og markveje, og hvis naboerne ligger tæt ved kørselsvejen. Støjgener vil sandsynligvis opleves som værende mest generende i aften- og i de tidlige morgentimer.

Ansøger har redegjort for følgende transport og transportrute – hvor én transport omfatter både til- og frakørsel:

Art	Antal transporter pr. år nu	Antal transporter pr. år fremadrettet	Tidspunkt
Smågrise, levering	52	52	06-18
Slagtesvin, afhentning	42	96	Hele døgnet
Døde dyr	13	52	07-17
Diverse (fragtmand, brændstof m.v.)	15	26	07-16
Råvarer til foder	26	50	Primært 07-17, men levering af korn kan forekomme hele døgnet i høst
Afhentning af husdyrgødning (Lastbil)* Traktor med gyllevogn	133	263 70	Primært 07-17, men levering af korn kan forekomme hele døgnet i høst
Eget korn	100	160	Hele døgnet
Antal transporter i alt pr. år.	381	769	

Ansøger har oplyst, at ca. 50 % af alle transporter vil køre mod nord af Sønderkovvej og Bøstrup Strandvej til den nord-syd-gående landevej. De resterende 50 % af transporterne vil køre mod syd via Sønderkovvej til markvej.

Ud fra ansøgers oplysninger vil antallet af transporter fra bedriften stige fra 381 til 769 stk, hvilket cirka svarer til en fordobling af antallet af årlige transporter.

Transporterne kan opdeles i sæsonbetingede og ikke sæsonbetingede transporter. De sæsonbetingede transporter vil primært vil være transporter, der vedrører udbringning af gylle på markerne, og der er for det konkrete projekt tale om ca. 333 transporter som fordeles over ca. 14 dage i foråret og 1 uge i efteråret. Gennemsnitligt vil det svare til ca. 16 transporter om dagen i disse perioder. De ikke sæsonbetingede transporter er f.eks. til- og frakørsel af dyr, levering af foder mv. – og disse transporter udgør ca. 436 transporter om året og svarer til ca. 2 transporter pr. hverdag.

I forhold til den oplyste transportrute skønner Svendborg Kommune, at det primært er gylletransporterne, der vil fordele sig med 50 % mod syd og nord. Hvilket betyder, at

belastningen i den sæsonbetingede periode på hver transporrute vil svare til ca. 8 transporter om dagen.

Langs den nordlige transportrute ligger der på den første del af Sønderskovvej ca. 2-3 boliger tæt ved vejen. Længere ind mod Bøstrup ligger der flere boliger samlet langs vejen.

På baggrund af ovenstående vurderer Svendborg Kommune, at hverken de sæsonbetingede eller ikke sæsonbetingede transporter vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende primært på grund af det relativt begrænsede antal transporter på de oplyste transportruter.

Støv

Der vil kunne forekomme støvgener i forbindelse med intern/ekstern transport samt håndtering af foder og korn.

Ansøger har beskrevet, at der eventuelt kan forekomme støv ved påfyldning af korn i kornsiloerne.

Svendborg Kommune vurderer, at det er sandsynligt, at den primære kilde til støv vil være påfyldning af korn i kornsiloerne. Svendborg Kommune vurderer, at det er korte intervaller og få perioder på året at der vil kunne forekomme støv, og at støvet primært vil kunne genere trafikanter på vejen, og ikke omkringliggende naboer (cirka 210 m til nærmeste nabo). Derfor vurderer Svendborg Kommune, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

Med henblik på at kunne gribe ind, hvis der alligevel skulle opstå væsentlige støvgener, stiller Svendborg Kommune følgende vilkår:

Fastsættelse af vilkår:

Husdyrbruget må ikke give anledning til støvgener, der efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige, uden for husdyrbrugets areal. Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støv fra husdyrbruget er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden kræve, at husdyrbruget gennemfører støvreducerende foranstaltninger, således at støvgenerne efter tilsynsmyndighedens vurdering ikke længere er væsentlige.

Lys

Ansøger har beskrevet, hvor udendørs lys er placeret, samt at lyset primært er arbejdslys.

Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.

Svendborg Kommune vurderer på grundlag af ansøgers oplysninger, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for de nærmeste naboer, p.g.a det bakkede terræn og de eksisterende bygninger, der vil skærme for arbejdslysene.

Skadedyr

Ansøger har beskrevet hvorledes der bekæmpes fluer, skadedyr og hvordan døde dyr opbevares i miljøkonsekvensrapporten:

Formålet med at bekæmpe skadedyr er, at der ved driften af husdyrbruget tages hensyn til omkringliggende beboelser. Den mest almindelige gene fra skadedyr er fluegener, men rotter og mus kan også udgøre en væsentlig gene.

Forebyggelse af fluegener kræver først og fremmest en god gødningshåndtering, og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester.

Opbevaring af døde dyr skal ske i henhold til gældende lovgivning. Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr¹⁹, og det forudsættes, at disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser.

Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

Med baggrund i dette stilles følgende vilkår:

Fastsættelse af vilkår:

Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium.

Hvor foder opbevares og håndteres skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Spildevand

Spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende bør føres til gyllebeholder, mens tagvand og vand fra befæstede arealer, hvor der ikke sker spild af husdyrgødning, ikke bør tilføres gyllebeholderen af hensyn til beholderkapaciteten. Svendborg Kommune gør opmærksom på at tag- og overfladevandet ikke må indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra tag- og befæstede arealer. Sanitært spildevand fra stuehus eller personaletoaletter/-bad må ikke afledes gyllebeholder.

Ansøger har beskrevet forhold omkring spildevand i miljøkonsekvensrapporten. Der skal ikke laves vaskeplads. Der er ønsket, at tagvand kan ledes til nye faskiner og herefter til hoveddræn.

Langeland Kommune er myndighed på området, og har haft følgende bemærkninger til den oplyste håndtering af spildevand:

Der skal fremsendes en detaljeret redegørelse for afledning af tagvand/overfladevand samt en tegning af placering af nedsivningsanlæg/faskiner. Materialet skal sendes til Langeland Kommune.

Den nye stald og den nye foderlade vil resultere i cirka 4.500 m³ ekstra tagvand om året.

¹⁹ Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Svendborg Kommune vurderer, at ansøgers beskrivelse af håndtering af vaskevand og spildevand er korrekt i henhold til den eksisterende lovgivning.

Svendborg Kommune vurderer, at der i forbindelse med ansøgning om byggetilladelsen skal indsendes en redegørelse for afledning af tagvand og overfladevand til Langeland Kommune.

Grundvand

Ansøger har beskrevet, at ejendommen ligger i område med særlige drikkevandsinteresser, men udenfor Nitratfølsom indvindingsområde.

Svendborg Kommune vurderer, at idet der er foretaget beregninger og vurderinger på forureningsmæssige faktorer for anlægget, skulle risikoen for faren for forureninger af grundvandet være minimeret. Desuden så ligger ejendommen udenfor nitratfølsomme indvindingsområder, hvor der skal passe ekstra på grundvandet.

Affald

Ansøger har beskrevet forhold omkring opbevaring af affald og kemikalier i miljøkonsekvensrapporten.

Ansøger skal til enhver tid sikre, at affaldshåndtering skal leve op til gældende regler og Langeland Kommunes affaldsregulativ. Erhvervsaffaldsregulativet stiller vilkår vedrørende sortering og genanvendelse af affald med henblik på at sikre en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse med størst mulig ressourceudnyttelse.

Det forudsættes, at husdyrbruget lever op til vilkårene i erhvervsaffaldsregulativet, og Svendborg Kommune vurderer på denne baggrund, at det ikke er påkrævet at stille skærpede vilkår vedrørende håndtering af ejendommens affald.

Egenkontrol

Ansøger har beskrevet egenkontrol i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der skal foretages egenkontrol i forhold til:

- Dokumentation for produktionsarealets størrelse
- Dokumentation for el- og vandforbrug.
- Kontrol og vedligehold af belægninger, der skal fremstå tætte og hele.
- Kontrol (løbende opdatering) af beredskabsplan.

Fastsættelse af vilkår

Der er fastsat vilkår i henhold til ovenstående under de enkelte afsnit, og kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Ophør af drift

Ved driftens ophør skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og for at bringe stedet tilbage i en tilfredsstillende tilstand.

Ansøger har beskrevet hvilke tiltage der vil blive gjort ved ophør af driften.

Der stilles vilkår om, at tilsynsmyndigheden orienteres, hvis driften ophører. Orienteringen skal være skriftlig, og skal sendes til tilsynsmyndigheden før ophøret indtræder.

Derudover skal der udarbejdes en samlet plan for de tiltag, der skal foretages ved ophør af driften, herunder fjernelse af husdyrgødning, affald, maskiner mv., inden en given frist. Foranstaltningerne skal drøftes med og accepteres af tilsynsmyndigheden.

Fastsættelse af vilkår

Ved ophør af drift skal tilsynsmyndigheden orienteres skriftligt før ophøret indtræffer.

Der skal udarbejdes en samlet plan for de tiltag, der skal foretages ved ophør af driften, herunder fjernelse af husdyrgødning, affald, maskiner mv., inden en given frist. Foranstaltningerne skal drøftes med og accepteres af tilsynsmyndigheden.

IE-brug

Svendborg Kommune vurderer, at husdyrbrug normalt vil give anledning til risiko for forurening ved uheld og driftsforstyrrelser, især gennem håndtering og opbevaring af husdyrgødning, olieprodukter og kemikalier.

Svendborg kommune skal vurdere om § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er opfyldt:

§ 35. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse af et IE-husdyrbrug desuden sikre sig, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at

- 1) der ud over iagttagelse af kravet i § 25 er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, jf. også bilag 5,
- 2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- 3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- 4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,
- 5) affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,
- 6) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik, og
- 7) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles en række vilkår med baggrund i ovenstående for at minimere risikoen for forurening fra husdyrbruget ved uheld og driftsforstyrrelser. Svendborg Kommune stiller overordnet vilkår om:

- at husdyrbruget skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Dette gælder især for opbevaring, anvendelse og transport af foder, gødning, olie og kemikalier, hvor risikoen for uheld og efterfølgende forurening af jord, grundvand og overfladevand (f.eks. gennem nedsivning, overfladeafstrømning eller afledning via overfladeafløb/tagnedløb og dræn) skal forhindres bedst muligt.
- at overfladeafløb o.l. skal placeres og indrettes, så der ikke er risiko for afløb af forurenende stoffer,
- at olietanke skal sikres med værn mod påkørsel,
- at andre beholdere med olieprodukter, spildolie, sprøjtemidler og andre kemikalier, der kan udgøre en forureningsfare, skal opbevares således, at der ved spild eller læk ikke kan ske forurening af jord eller grundvand. Dette kan være ved opbevaring på et fast, støbt gulv med opkant og uden afløb eller i/over et tæt kar med opsamlingskapacitet svarende til indholdet af den største beholder,
- at tankning skal foregå således, at spild undgås, at tankpistolen ikke må kunne fastlåses under tankning, og at der hele tiden skal være en person til stede ved tankning,
- at der skal udarbejdes en beredskabsplan, der fortæller, hvordan der skal reageres ved uheld, der kan have konsekvenser for det eksterne miljø, og at beredskabsplanen årligt skal gennemgås og om nødvendigt opdateres.

Disse vilkår er vurderet i den konkrete sag, og hvis de er relevante, er der stillet vilkår under de relevante kapitler.

Beskrivelse af forhøring, høringsperiode samt eventuelle høringssvar, og vurdering

Meddelelse om at der er modtaget en ansøgning om godkendelse er forannonceret på Svendborg og Langeland Kommunes hjemmesider i perioden 7/9 – 24/9 2018. Der er ingen bemærkninger indkommet i perioden for forannoncering.

Sagen er sendt i høring i Langeland Kommune i de relevante teams via stjernehøring i perioden 17/6 – 2/7 2019. Der var bemærkninger om placering af anlæg i forhold til det eksisterende, tagvand samt landskab. Bemærkningerne er indarbejdet i de relevante afsnit.

Der har været foretaget høring i perioden 25/10 – 29/11 2019 af 182 parter i sagen (naboer og tilstødende matrikler). Der er indkommet 17 høringssvar. Høringssvarene er vist i bilag 6, og i bilag 7 er høringssvarene gennemgået og vurderet. Høringssvarene har ikke givet anledning til ændring af Svendborg Kommunes vurdering af, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt via den valgte staldtype, valg af teknik og driftsform, vurderer Svendborg Kommune at udvidelsen af husdyrbruget kan godkendes.

Udvidelsen vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, naturområder omfattet af § 7 i loven, øvrige naturområder, Natura 2000 områder, grundvand, overfladevand samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Endelig er det vurderet, at de ovennævnte naturområders bestande af vilde planter og dyr herunder bilag IV-arter samt deres levesteder ikke vil påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

Ansøger har redegjort for at der anvendes bedst tilgængelig teknik (BAT) med udgangspunkt i management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning. På den baggrund konkluderer kommunen, at der anvendes BAT til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Samlet set vurderer Svendborg kommune, at afgørelsen ikke indebærer væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, med de angivne vilkår.

BILAG

Bilag 1.	Miljøkonsekvensrapport
Bilag 1a	Beregning af koncentrationen af lugt i omgivelserne (OML)
Bilag 1b	Beregning af lugtemission og luftbehov
Bilag 1c	Resultat af OML-beregning
Bilag 2	Lugt – Vurdering af OML-beregning
Bilag 3	Lugt – Vurdering af OML-beregning i praksis
Bilag 3a	Lugt – Vurdering af OML-beregning i praksis, tabelværdier
Bilag 4	Støj
Bilag 5	Beredskabsplan
Bilag 6	Oversigt over høringssvar
Bilag 7	Gennemgang af høringssvar

Revideret pr. 17.10. 2019

Miljøkonsekvensrapport

Sønderskovgård

Ansøgning om § 16a miljøgodkendelse på Sønderkovvej 2, 5953 Tranekær ved Ulrik Bremholm

Indholdsfortegnelse

Resumé og samlet vurdering	1
Ikke teknisk resumé	1
Indledning og baggrund	3
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	4
Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	4
Placering i landskabet	5
Landskabet og planforhold	5
Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	6
Husdyrhold og staldindretning	6
Ventilation	8
Fodring.....	8
Energi- og vandforbrug	8
Affald.....	10
Driftsforstyrrelser eller uheld	11
Gødningsproduktion og -håndtering.....	11
Gødningstyper og -mængder	11
Flydende husdyrgødning.....	11
Forventede væsentlige indvirkninger på miljøet	13
Ammoniak og natur	13
Kumulative indvirkninger	16
Lugt.....	17
Fluer og skadedyr	18
Transport	19
Støv	19
Støj	20
Lys	20
Grundvand	21
Overfladevand.....	22
Bedst tilgængelige teknik (BAT)	22
Vejledende BAT-niveau	23
Management og egenkontrol.....	24
Husdyrbrugets ophør	25

Resumé og samlet vurdering

Ikke teknisk resumé

Rubenlund Agro A/S ved Ulrik Bremholm ønsker at udvide den eksisterende produktion af slagtesvin på ejendommen beliggende på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær. Der ønskes etableret en ny stald syd for den eksisterende stald. Der er i 2016 meddelt § 12 miljøgodkendelse til ejendommen, men denne miljøgodkendelse er ikke realiseret. Derfor er nudriften fastsat til en produktion på 8.660 slagtesvin (31,1 - 103,3 kg), svarende til 209,3 DE.

I henhold til lovgivningen skal kommunen vurdere på alle ændringer, som er foretaget indenfor en 8-årig periode, jf. Miljøstyrelsens vejledninger. Produktionen i 8-års drift og nudrift er ens, hvor der har været godkendelse til slagtesvin (31,1 - 103,3 kg) i den eksisterende stald på drænet gulv med spalter. I ansøgt drift er den eksisterende stald ansøgt som Toklimastald til smågrise og med en ny slagtesvinestald syd for den eksisterende stald.

I kraft af den nye husdyrlov, der trådte i kraft den 1. august 2017, er der sket et paradigmeskift. Det betyder, at når der ansøges om § 16a miljøgodkendelse, så er det et produktionsareal og en dyretype, der godkendes, og ikke som tidligere et bestemt antal dyr, vægtinterval og stipladser. Det betyder også, at der kan opnås større fleksibilitet.

Der ansøges derfor om en § 16a miljøgodkendelse til et samlet produktionsareal på 6.900 m² fordelt på den eksisterende og en ny stald. Den eksisterende gyllebeholder vil blive overdækket som virkemiddel til overholdelse af BAT. For at øge fleksibiliteten i miljøgodkendelsen er ansøgningen baseret på flex-gruppen smågrise og slagtesvin i den nye stald. Ved at ansøge om flex-gruppe har ansøger mulighed for at vælge mellem de to dyretyper. Da systemet skal sikre, at der regnes på worst-case i forhold til det omkringliggende miljø og naboerne, tager husdyrgodkendelse.dk afsæt i, at den nye stald er til slagtesvin.

For ydermere at give ansøger størst mulig fleksibilitet er der i forlængelse af ansøgningen om miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16a, indsendt en scenarieberegning. I scenarieberegningen er den nye stald indrettet med andet gulvsystem, og der anvendes alternativ teknologi til reduktion af ammoniak og lugt fra produktionen. Placeringen af den nye stald er den samme i begge skemaer. Det er derfor ansøgers ønske at få en miljøgodkendelse med størst mulig fleksibilitet, således der er mulighed for at vælge mellem de to indsendte scenarier.

I hovedansøgningskemaet, skema 205.002, er den eksisterende stald indrettet som toklimastald med delvis spaltegulv. Den nye stald er indrettet med en kombination af delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv, og delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv. Der anvendes gyllekøling som ammoniak- og lugt-reducerende teknologi i begge stalde.

I scenarieskemaet, skema 205.546, er den eksisterende stald indrettet som toklimastald med delvis spaltegulv. Den nye stald er udelukkende indrettet med delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv. Der anvendes gyllekøling som lugt og ammoniakreducerende teknologi i den eksisterende stald. I den nye stald anvendes biologisk lugtrensere som lugt- og ammoniakreducerende teknologi.

Der er i forbindelse med ovenstående ansøgning indsendt to skemaer via husdyrgodkendelse.dk. Hovedskema, skemanr. 205.002 og scenarieskema, skemanr. 205.546.

Ammoniak og lugt

I hovedansøgningen, skema 205.002, er BAT overholdt ved anvendelse af gulvsystem i den nye stald, teltoverdækning af den eksisterende gyllebeholder og gyllekøling som ammoniakreducerende

teknologi med en effekt på 27 % i den eksisterende stald og 30 % i den nye stald. Til reduktion af lugt anvendes gyllekøling med en effekt på 20 %.

I scenarieskemaet, skema 205.546, er BAT overholdt ved anvendelse teltoverdækning af den eksisterende gyllebeholder, gyllekøling og biologisk luftrensning. I den eksisterende stald anvendes gyllekøling med en ammoniakreducerende effekt på 16 % og i den nye stald anvendes biologisk luftrensning med en effekt på 41 %. Til reduktion af lugt anvendes gyllekøling i den eksisterende stald og biologisk luftrensning i den nye stald. Effekten for begge teknologier er fastsat til 20 %.

I begge de fremsendte skemaer, er lugt i husdyrgodkendelse.dk ikke overholdt til enkeltbeboelse og samlet bebyggelse. Lugtgenekravet til byzone er overholdt. Der er som dokumentation for overholdelse af lugt vedlagt OML-beregning.

Kulturarv

Den valgte placering af den nye stald er ikke i konflikt med kulturarvsinteresser, udpeget på Danmarks Miljøportal eller i Kommuneplanen 2013-2025.

Inden projektet realiseres, vil ansøger rette henvendelse til det lokale museum for at sikre sig, at der på det pågældende areal ikke findes kulturarvsinteresser, jf. Museumslovens regler.

Støj, støv og transport

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige støjgener i forbindelse med den ønskede produktion. Staldanlægget er placeret med forholdsvis stor afstand til omboende, hvorfor ingen naboer forventes at blive berørt af støvgener

Der vil være minimale støjgener fra ejendommen. Al foderblanding sker i lukket foderlade, men grundet god afstand til de nærmeste naboer forventes det ikke, at støj herfra vil give anledning til gener.

Transporter til og fra ejendommen foregår hovedsageligt i dagtimerne, hvilket minimerer generne i forhold til naboer.

Opsummering

Alt i alt vurderes det ansøgte projekt ikke at give anledning til væsentlige gener for de omboende og ej heller for den omkringliggende natur. Alle lovgivningens miljøkrav vedrørende ammoniak og lugt samt anvendelse af Best Tilgængelig Teknik (BAT) er overholdt i projektet via de forskellige miljømæssige tiltag.

Indledning og baggrund

Som dokumentation for overholdelse af de gældende krav er der indsendt et hovedskema og et scenarieskema.

Beskrivelse	Skemanr.	Beliggenhed	Teknologi
Hovedskema	205.002	Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær	Teltoverdækning af gyllebeholder, gyllekøling i eksisterende og ny stald
Scenarie-skema	205.546	Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær	Teltoverdækning af gyllebeholder, gyllekøling i eksisterende stald og biologisk luftrensning i ny stald

Biaktiviteter

Der findes ingen biaktiviteter på den pågældende ejendom.

Alternativer

0-alternativet belyser konsekvensen af, at der ikke foretages en udvidelse af svineproduktionen, og den nuværende landbrugsdrift forsættes.

De væsentligste konsekvenser af, at der ikke foretages en udvidelse af svineproduktionen på ejendommen, vil bl.a. være de fysiske, primært fordi der ikke sker en ændring af landskabet i form af opførelse af en ny stald.

Da placeringen af en ny stald sker i tilknytning til eksisterende stald, som er en forudsætning for samdriften mellem smågrisestalden og den nye slagtesvinestald, er der ikke foretaget analyse af en alternativ placering på bar mark. Husdyrbrugloven tilstræber, at nye stalde placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelsesareal, og da dette er muligt inden for lovens rammer, er en alternativ placering fravalgt.

Bedriftsoplysninger

Bedriftens navn: Sønderskovgård
 Adresse: Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær

Ejendoms nr.: 4820007984
 Matr.nr.: 91
 Ejerlav: Bøstrup By, Bøstrup

CVR-nr. og P-nr.: 28864353 - 1000249965

CHR-nr.: 102511

Ejer: Rubenlund Agro A/S
 Adresse: Korsvej 3, Helletofte, 5953 Tranekær
 Telefon: 6259 1181
 E-mail: ulrik@bremholm.dk

Konsulent oplysninger

Konsulent:

Tine Zimmermann
Patriotisk Selskab
Ørbækvej 276
5220 Odense SØ

Heidi Birch Wentzlau
SvineRådgivningen
Birk Centerpark 24
7400 Herning
30704057
hbw@sraad.dk

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Dette kapitel indeholder en beskrivelse af projektet set i forhold til naboer, natur, landskab, beskyttelseslinjer, vandforsyning, offentlig vej m.m. Ydermere beskrives husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger og placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier.

**Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.
Generelle afstandskrav**

	Krav	Afstand	Beskrivelse
Byzone	300 m	Ca. 1.130 m	Lejbølle By, Bøstrup
Samlet bebyggelse	300 m	Ca. 625 m	Bøstrup Strandvej 22
Nabo beboelse	50 m	Ca. 296 m	Bøstrup Strandvej 26
Kirke		Ca. 1.200 m	Bøstrup Kirke
Zonestatus	-	-	Landzone
Fredninger		Ca. 1.000	Område omkring Bøstrup Kirke
Beskyttede naturtyper jf. § 7	10 m	Ca. 230 m	Potentiel ammoniakfølsom skov, syd for ejendommen
§ 3-områder		Ca. 320 m	Sø nord for ejendommen, i mark nord for Bøstrup Strandvej
Ammoniakfølsom skov		Ca. 230 m	Potentiel ammoniakfølsom skov, syd for ejendommen
Natura 2000		Ca. 5.400 m	Habitat område, nordvest for ejendommen, område mellem Langeland og Fyn.
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	> 25 m	
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	> 50 m	
Vandløb – herunder dræn	15 m	> 15 m	Støder man under anlægsarbejdet på dræn, som ligger <15 m væk, vil disse blive omlagt, så gældende afstandskrav overholdes
Søer	15 m	> 15 m	
Offentlig vej	15 m	> 15 m	

Privat vej	15 m	> 15 m	
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 25 m	
Beboelse på samme ejendom	15 m	> 15 m	
Naboskel	30 m	Ca. 155 m	Fra hjørnet af den nye stald og til det østlige skel af matriklen.
Kirkebyggelinje	300 m	Ca. 950 m	Bøstrup Kirke
Sø- og åbeskyttelseslinje	150 m	Ca. 1.200 m	Søbeskyttelseslinje, vest for ejendommen
Skovbyggelinje	300 m	Ca. 2.000 m	Skovbeskyttelseslinje nord for ejendommen, ved Karskov
Strandbeskyttelseslinje	300 m	Ca. 450 m	Strandbeskyttelseslinje øst for ejendommen
Fortidsminder		Ca. 425 m	

Tabel 1: Afstande.

Som det kan ses i ovenstående tabel, er alle de generelle afstandskrav overholdt i forhold til etablering af en ny stald. Afstandene er de samme i hovedskemaet, 205.002, og scenarieskemaet, 205.546, da der udelukkende er tale om en indretningsmæssig og teknologimæssig forskellighed.

Placering i landskabet

De omkringliggende byer i forhold til staldanlægget er:

- Lejbølle, sydvest for ejendommen ca. 1.130 m
- Dageløkke, nordvest for ejendommen ca. 3.200 m
- Snøde Hesselbjerg, nordøst for ejendomme ca. 3.600 m

Landskabet og planforhold

Landskabet på Langeland er overordnet set et randmorænelandskab, der er skabt af den baltiske gletsjer, der havde sit fremstød gennem Østersøen for ca. 15.000 år siden. Ved mødet med Fyn delte gletsjeren sig i to tunger rundt om øen, henholdsvis Lillebæltsgletsjeren og Storebæltsgletsjeren, der har haft afgørende betydning for den geologiske dannelse af Langeland¹.

Planforhold

Sønderskovgård er beliggende i et område, som i forslag til Kommuneplanen 2013-2025 er udpeget som øvrigt åbent land udenfor større sammenhængende landskabsområder, geologiske beskyttelsesområder eller områder med værdifuldt landskab.

Staldanlægget og arealerne i umiddelbar tilknytning er alle beliggende i større værdifulde landbrugsområder. Anlægget er ikke beliggende indenfor områder til større husdyrbrug > 500 DE. Dette er dog ikke en forudsætning for at kunne ændre, udvide eller etablere en husdyrproduktion, så længe husdyrloven overholdes.

I udkast til ny Kommuneplan 2017-2029 er ejendommen ligeledes beliggende i område, der er udpeget til særligt værdifulde landbrugsområder og arealer for store husdyrbrug.²

Både eksisterende stald og den nye stald er beliggende i et område med særlig drikkevandsinteresse.

¹ [Kommuneplan 2013-2025](#)

² [Forslag til Kommuneplan 2017-2029](#)

Anlægget er ligeledes beliggende udenfor særlige kulturhistoriske beskyttelsesområder og naturområder af lokal, nationale eller international betydning.

Umildbart vurderes anlæggets placering ikke at være i strid med retningslinjerne i kommuneplanen.

Husdyrhold, staldanlæg og drift

Dette kapitel redegør for husdyrbrugets sammensætning, staldindretning, fodring, vand- og energiforbrug samt håndtering af spildevand, regnvand, driftsforstyrrelser og uheld.

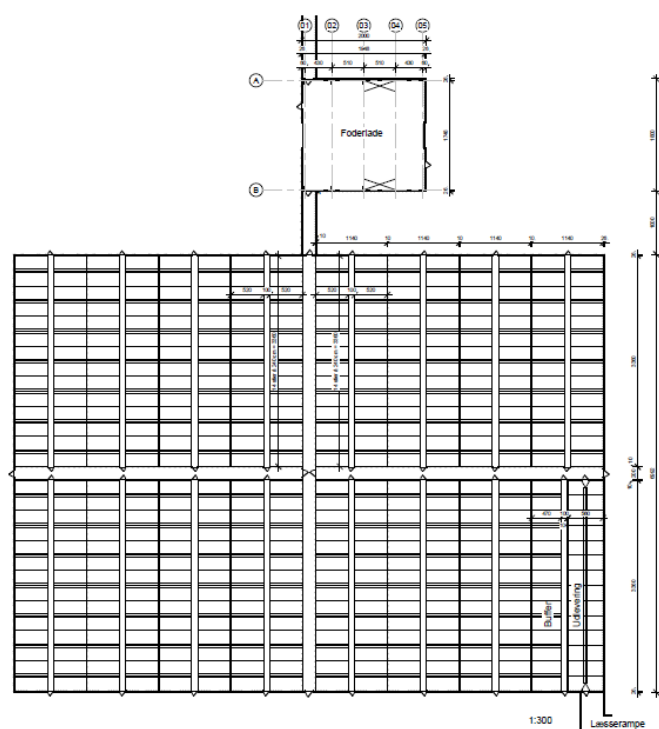

Figur 1: Oversigt over det ansøgte staldanlæg.

I dette afsnit sondres der udelukkende mellem de to indsendte skemaer, hvor der er tale om indretningen af den nye stald. I forhold til rengøring, foder, vand, varme, spildevand, affald og driftsforstyrrelser vil der ikke være forskel.

Husdyrhold og staldindretning

Der ansøges om etablering af en ny stald med et produktionsareal på 6.900 m². Stalden er 69,92 x 91,2 m svarende til et bruttoareal på 6.377 m². Imellem den eksisterende stald og den nye etableres der ny foderlade. Staldens højde bliver ca. 8 meter over terræn med en taghældning på ca. 20 grader. Den eksisterende stald ændres fra slagtesvin til klimastald og har et produktionsareal på 1.500 m². Samlet produktionsareal er 6.900 m².

Figur 2: Indretning af ny stald.

Hovedskema 205.002

Staldnr. og afsnit	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal, m ²
Eksisterende stald	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	1.500
Ny stald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	2.446
		Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	2.954
Samlet produktionsareal			6.900

Det samlede produktionsareal er beregnet til 6.900 m² fordelt på eksisterende og ny stald.

Eksisterende stald indrettes til klimastald med delvis spaltegulv. Klimastalden har et produktionsareal på 1.500 m². Der er 10 sektioner i stalden.

Den nye stald indrettes med en fordeling mellem delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv, og delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv. Stalden indeholder 15 sektioner, bufferstald og udlevering. Således vil 8 sektioner og bufferstalden blive indrettet med delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv, og staldens resterende 7 sektioner vil blive indrettet med delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.

Scenarieskema 205.546

Stalnr. og afsnit	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal, m²
Eksisterende stald	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	1.500
Ny stald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	5.400
Samlet produktionsareal			6.900

Det samlede produktionsareal er beregnet til 6.900 m² fordelt på eksisterende og ny stald.

I scenarieskemaet indrettes den eksisterende slagtesvinestald til klimastald med delvis spaltegulv. Der er 10 sektioner i stalden.

Den nye stald, alle sektioner, buffer og udlevering, indrettes med delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.

Rengøring og desinficering

Der sørges for løbende rengøring i staldene, som sikrer en god hygiejne. Mellem hvert hold grise vaskes ventilatorer og øvrigt staldinventar. Ved vask anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende. Der anvendes udelukkende godkendte rengørings- og desinficeringsmidler.

I alle stalde, hvor det er påkrævet, er der installeret overbrusningsanlæg af hensyn til dyrevelfærd og for at regulere dyrenes gødningsadfærd. Det har en positiv effekt på begrænsningen af ammoniakafdamning og lugtgener.

Ventilation

Ventilation i staldene er beskrevet i rapport for OML-beregning, der dokumenterer, at lugt er overholdt ved den ønskede produktion.

Fodring

For at leve op til kravet om BAT vil der blive anvendt foder med et lavt fosforindhold.

Ved at bruge foder med høj fordøjelighed af fosfor og altid anvende blandinger, der er tilpasset grisenes aktuelle behov, sænkes gødningens indhold af fosfor.

Foder vil fremadrettet blive opbevaret i ny foderlader, der er placeret mellem eksisterende og den nye stald.

Energi- og vandforbrug

I dette afsnit beskrives bedriftens energi- og vandforbrug, herunder de energisparende foranstaltninger.

Energiforbrug på anlæg

Det samlede ansøgte dyrehold forventes at have et elforbrug på ca. 425.000 kWh pr. år. Elektricitet anvendes til ventilation, kompresser, belysning, korntørreri m.v. Ansøger forventer, at elforbruget bliver lavere end normalt, da der ikke anvendes elvarme i staldene.

Energibesparende foranstaltninger

Lyset i staldene er tændt efter behov, og når der udføres arbejde i staldene. Lyset styres af tidsur. Der er som udgangspunkt lys i staldene i ca. 8-12 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 8 timer i døgnet i sommerhalvåret.

Alt lys vil ske via LED-lys, som virker energibesparende. Besparelsen er gennemsnitligt ca. 40-50 % ift. konventionel belysning, og samtidig har LED-lys længere levealder.

Der vil blive opsat combidiffust ventilationsanlæg med frekvensstyring efter multistep-princippet, hvor elbesparelsen kan være helt op til 70 % ift. standardaggregater. Anlæggene vil være undertrykkanlæg, der er strømbesparende ift. ligetryksventilation.

Al ventilation er styret af et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen og fugtigheden i staldene samt elforbruget. Der vil være fokus på overalt i anlægget at anvende lavenergimotorer, således der opnås størst mulig energibesparelse.

Ventilatorerne i staldafsnittene vaskes og efterses sammen med det øvrige staldinventar efter hvert hold grise. Herved fjernes snavs m.v., der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Vand

Drikkevandet leveres af offentlig vandforsyning fra Snøde/Stoense vandværk, i Snøde. Der er ingen private brønde eller borer på ejendommen.

Det forventes, at produktionen vil bruge ca. 23.000 m³ vand årligt. Forbruget er inkl. vand til vask af stalde m.v. Forbruget er estimeret på baggrund af eksisterende dyrehold og erfaringer fra ansøgers andre produktioner.

Vandbesparende foranstaltninger

Vandbesparelse opnås, ved at drikkepipler sidder over krybber, således evt. spild opsamles.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkepipler over trug).

Idet der er tale om en nyetablering, er der ingen konkrete erfaringstal fra produktionen. Der vil fremadrettet være stort fokus på ressourceforbruget, og vandforbruget vil løbende blive fulgt (ca. en gang om måneden). Staldene vil ligeledes blive kontrolleret dagligt, og der vil blive udført småreparationer med det samme eller tilkaldt service, hvis der er behov for det.

Varme

Det er planen at forsætte med opvarmning af stalde og mandskabsfaciliteter via træpillefyr eller flisfyr. Overskudsvarme fra gyllekølingen vil blive anvendt i klimastalden.

Derudover vil stierne i forbindelse med vask skulle tørres via varmekanon.

Spildevand

Sanitært spildevand ledes til den eksisterende nedgravede tank. Tanken tømmes af ansøger selv og bringes til Snøde Rensningsanlæg, Langelands Forsyning. Der er ikke behov for yderligere kapacitet i forbindelse med udvidelsen af produktionen.

Placeringen fremgår af oversigtskortet.

Spildevand	Ledes til	Mængde (m ³) ansøgt drift
Vaskevand	Gyllebeholder	600
Sanitært spildevand	Septiktank (kommunal ordning)	30

Der vil ikke skulle etableres en vaskeplads på ejendommen. Al markdrift sker fra anden ejendom, hvorfor der ikke sker håndtering af kemikalier og handelsgødning i forbindelse med husdyrproduktionen.

På nuværende tidspunkt kan det ikke siges, hvorledes drænene på ejendommen kommer til at ligge, da de først skal lægges om i forbindelse med byggeriet. Eventuel omlægning vil sikre, at gældende afstandskrav svarende til 15 m overholdes. Placering af eksisterende hoveddræn fremgår af kortbilag til beredskabsplanen.

Det er ansøgers ønske, at tagvand kan ledes til nye faskiner og herefter til hoveddræn. Det er planen at etablere faskiner parallelt med den nye stald på begge sider. Faskinerne sikrer en optimal håndtering af tagvand og virker som en form for forsinkelsessystem.

Affald

I dette kapitel beskrives affaldsarter, mængder, modtagere, hyppighed for bortskaffelse m.m.

Døde dyr

Afhentning sker en gang om ugen. Døde dyr vil blive opbevaret på en støbt plads uden afløb efter gældende regler.

Fra denne plads vil afhentning ske via Sønderkovvej til Bøstrup Strandvej og videre til landevejen.

Fast affald og kemikalier

Alle kemikalier opbevares i aflåst rum uden afløb.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Mængde/år	EAK-kode	ISAG-kode
Kanyler i særlig beholder	Plastbeholder (kanyleboks)	Marius Pedersen	2-3 beholdere/år	18.02.02	05.13
Tom emballage (papir/pap, plast, lysstofrør, el-spærer, tomme medicinflasker og spraydåser)	Container 700 l	Marius Pedersen	8,4	18.02.08 15.01.01 15.01.02 16.05.04 18.02.02	05.13 50.00 52.00 23.00 05.13

Container tømmes efter fast aftaleordning ca. 1 gang pr. måned af godkendt firma.

Driftsforstyrrelser eller uheld

I dette afsnit beskrives mulige uheld og risici, beskrivelse af risikominimering, samt hvilke gener eventuelle uheld kan medføre.

Mulige uheld

Mulige driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentligt forøget forurening i forhold til normal drift:

- Brand
- Uheld i forbindelse med afhentning af husdyrgødning
- Påkørsel af gyllebeholder eller olietank eller andet uheld, der giver anledning til udslip af gylle eller olie
- Uheld i forbindelse med pumpning af gylle mellem forsøringsanlæg/SmellFighter og stald samt til opbevaringsanlæg

Beskrivelse af risikominimering

Den eksisterende gyllebeholder er opført i år 2000. Der bliver udført 10-års beholderkontrol, beholderen er senest kontrolleret i 2010.

Der anvendes lastvogn med fastmonteret pumpe. Der vil ikke blive fastmonterede pumper på gyllebeholderne, herved minimeres risikoen for spild/overløb i forbindelse med håndtering af gylle ved udbringning.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Der opstilles en tank til fyringsolie i stalden som nødforsyning, svarende til maksimalt 2 måneders forbrug. Tanken vil være af godkendt type/mærke og bliver placeret på fast gulv uden afløb og stillet i opsamlingsbakke.

Gødningsproduktion og -håndtering

Eksisterende beholder fra år 2000 har en kapacitet på 4.000 m³, eksisterende fortank er på 21 m³, og den eksisterende kapacitet i gyllekummer er 1.840 m³. I den nye stald vil der blive etableret yderligere kapacitet i gyllekummerne samt en ny fortank på 500 m³.

Gødningstyper og -mængder

Der vil årligt blive produceret ca. 18.500-19.000 tons gylle inkl. vand. Al husdyrgødning afsættes til Rubenlunds Agros' planteproduktion. Den samlede opbevaringskapacitet er på <9 måneder, jf. nedenstående beregning.

Den resterende opbevaringskapacitet vil blive etableret i marken på anden ejendom, som ligeledes tilhører ansøger. Ansøgningen om etablering af ny beholder sker i selvstændig ansøgning via Byg og Miljø. Den nye beholder vil reducere antallet af gylletransporter, da al gylle vil blive pumpet i nedgravet rørsystem og have et udbringningsopland på ca. 300 ha.

Flydende husdyrgødning

Der vil årligt blive produceret ca. 18.500-19.000 m³ husdyrgødning. Bemærk venligst at nedenstående beregning er udført ud fra en anslået produktionsstørrelse der jf. ny husdyrbrugslov kan og vil variere.

	Antal	Gylle		Fast gødning		Ajele		Dybstrøelse	
		t pr. dyr inkl. Vand	t pr. år	t pr. dyr inkl. Vand	t pr. år	t pr. dyr inkl. Vand	t pr. år	t pr. dyr inkl. Vand	t pr. år
Søer, løbe-drægtighedsstald									
Individuel opstaldning, delvis spaltegulv		3,96	0						
Individuel opstaldning, fuldspalte		3,96	0						
Individuel opstaldning, fast gulv				0,52	0	1,73	0		
Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv		2,17	0					0,67	0
Løsgående, dybstrøelse + fast gulv		2,17	0					0,67	
Løsgående, delvis spaltegulv		4,69	0						
Løsgående, dybstrøelse								1,78	0
Friland, drægtighedsstald								1,62	
Søer, farestald									
Kassesti, delvis spaltegulv		1,68	0						
Kassesti, fuldspalte		1,68	0						
Løsdrift, fast gulv				0,35	0	0,55	0		
Løsdrift, delspalte		0,83	0	0,07	0				
Friland, farestald									1,29
Smågrise 7,3-33 kg									
Fuldspaltegulv		0,120	0						
Drænetgulv + spalter	28.000	0,125	3.488						
2 klima stald , Delvis spaltegulv		0,126	0						
Fast gulv				0,018	0	0,071	0		
Dybstrøelse								0,026	0
Slagtesvin 33-107 kg									
Delvis spaltegulv, 25-49 %	25.460	0,58	14.776						
Delvis spaltegulv, 50-75 %		0,58	0						
Drænet gulv + spalter		0,59	0						
Fast gulv				0,10	0	0,35	0		
Dybstrøelse + gødeareal		0,34	0					0,09	0
Dybstrøelse								0,17	0
Samlet mængde pr. år		Gylle	18.263	Fast gødning	0	Ajele	0	Dybstrøelse	0
Afvigende vægtintervaller	Startvægt	Slutvægt	Faktor	Gyllebeholdere på ejendommen				4000	m ³
Smågrise	7,0	30	0,95	Fortanke, gyllekanaler mv.				3861	m ³
Slagtesvin	30	115	1,09	Beholdere på anden ejendom					m ³
				Opbevaringskapacitet i måneder				5,2	måneder

Figur 3: Oversigt over produktion af husdyrgødning på ejendommen.

I ovenstående ses mængden af husdyrgødning.

Lager	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Gyllebeholder I	4.000	Teltoverdækning
Eksisterende fortank	21	
Ny fortank	500	
Gyllekanaler	1.840	
Gyllekanaler ny stald	1.500	
Samlet kapacitet	7.861	

Som det ses i ovenstående, er den samlede opbevaringskapacitet til rådighed svarende til 5,2 måneder. Kapaciteten på ejendommen svarer til 55 % af det lovpligtige kapacitetsbehov på mindst 9 måneder, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 11. Ansøger vil i forbindelse med tilsyn redegøre for, at den samlede opbevaringskapacitet opfylder kravene.

Risici og mulige uheld i forbindelse med opbevaringslagerne

Gyllebeholderen er tilmeldt den lovpligtige 10-årige beholderkontrolordning. I tilfælde af at gyllebeholderen springer læk, vil ansøger udføre tiltag til minimering af skadernes omfang, afhængig af skadens art og omfang. Herefter vil kommunens miljøvagt blive kontaktet, og dennes retningslinjer

vil blive fulgt for yderligere reducere af miljøpåvirkninger. For yderligere detaljer se beredskabsplanen.

BAT på opbevaringslagre

Husdyrgødningen opbevares i traditionelle gyllebeholdere af beton.

- beholderen er stabil og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- beholderens bund og vægge er tætte
- der er ingen spjæld, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning/udbringning
- beholderen vil blive tilmeldt GBK og vil skulle kontrolleres ved 10-års beholderkontrol

Gyllebeholderen vil i forbindelse med udvidelsen blive teltoverdækket, hvilket medfører en reduktion i ammoniakfordampningen fra anlægget på 200 kg N pr. år. Samlet set vurderes det, at der anvendes BAT med hensyn til gødningsopbevaring, jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Forventede væsentlige indvirkninger på miljøet

I dette kapitel vil forurening og gener fra staldanlægget blive beskrevet.

Ammoniak og natur

I forbindelse med ansøgningen er det et krav, at der beregnes merdeposition og totaldeposition af ammoniak til natur.

Beskyttelsesniveauet i bekendtgørelsen for ammoniakdeposition til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper afhænger af, hvilken naturtype der er tale om, idet beskyttelsesniveauet er differentieret, efter om der er tale om kategori 1-, 2- eller 3-natur.

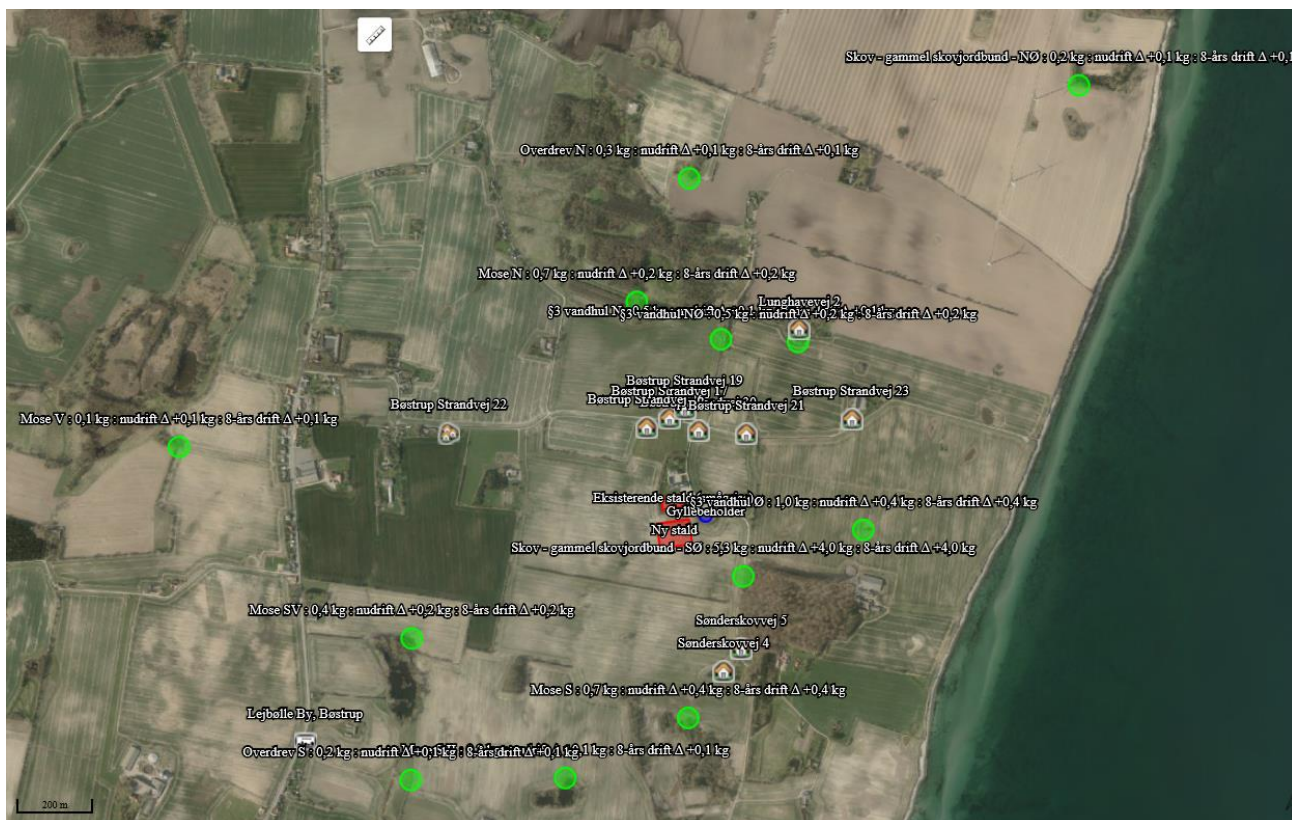
Kategori 1-natur er de nærmere opregnede ammoniakfølsomme naturtyper, der fremgår af opstillingen i bekendtgørelsens bilag 3, pkt. D, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område, uanset størrelse. Det er endvidere en betingelse, at de er omfattet af udpegningsgrundlaget, og at de er kortlagt. Ligeledes er heder og overdrev i øvrigt omfattet, såfremt de er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

Ved Kategori 1-natur er der krav om, at en maksimal totaldeposition på enten 0,2, 0,4 eller 0,7 kg N pr. ha pr. år. Kravet afhænger af antal husdyrbrug i nærheden.

Kategori 2-natur er ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder i form af højmoser, lobeliesøer, heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder i form af heder, moser og overdrev, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove, som ikke er omfattet af kategori 1- eller 2-natur.

I figur 4 ses de udpegede naturpunkter og den beregnede ammoniakdeposition.

Figur 4: Oversigt over naturpunkter, der er regnet deposition til.

Ud fra figur 4 ses de naturpunkter, der indgår i beregningen i husdyrgodkendelse.dk. Der er for disse naturpunkter i kategori 1-natur og kategori 2-natur regnet på totaldepositionen fra staldanlægget til naturpunktet. For kategori 3-natur er der beregnet merdeposition fra staldanlægget til naturpunktet.

Kategori 1-natur, Natura 2000-område

Nærmeste Natura-2000 område, kategori 1-natur, er placeret ca. 5,4 km nordvest for staldanlægget. Området er et habitatområde, H100 Centrale Storebælt og Vressen. Beregningen viser, at mer- og totaldepositionen er 0,0 kg NH₃-N pr. år.

Nordligere, ca. 7,8 km fra staldanlægget, ligger et udpeget Fuglebeskyttelsesområde, F 73 og 78 Vressen og havet mellem Fyn og Langeland. Totaldepositionen til dette område er beregnet til 0,0 kg NH₃-N pr. år.

Ud fra beregningen af mer- og totaldepositionen af ammoniak til Natura 2000-områderne vurderes det, at udvidelsen ikke vil have nogen negative konsekvenser.

Kategori 2-natur, natur omfattet af § 7

Nærmeste beskyttede kategori 2-natur er et overdrev ca. 3,8 km nord-vest for staldanlægget. Dette overdrev er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3, da det er over 2,5 ha. Overdrevet er C-målsat. Beregningen viser, at mer- og totaldepositionen er 0,0 kg NH₃-N pr. år.

I henhold § 7 i husdyrbrugloven må der ikke etableres, udvides eller ændres i et husdyranlæg, hvis staldanlægget ligger inden for 10 m til et § 7 beskyttelsesområde. Da området er placeret mere end 3,8 km syd for staldanlægget, overholdes dette krav.

Den maksimale totaldeposition for kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. år. Mer- og totaldepositionen til ovenstående naturområde er beregnet til 0,0 kg NH₃-N pr. år, hvorfor det vurderes, at etableringen af det nye staldanlæg ikke vil have en betydelig effekt, og at området ikke vil blive udsat for en større emission end tilladt.

Kategori 3-natur

Beregninger til kategori 3-natur ses af figur 5 og 6.

Natur, hvor der er regnet ammoniakdeposition til:

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Skov - gammel skovjordbund - NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2	▼
Skov - gammel skovjordbund - SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	4,0	4,0	5,3	▼
§3 vandhul Ø	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,4	0,4	1,0	▼
§3 vandhul NØ	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,2	0,2	0,5	▼
§3 vandhul N	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,1	0,1	0,5	▼
Overdrev S	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2	▼
Mose S II	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,3	▼
Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1	▼
Overdrev N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,3	▼
Mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,4	▼
Mose S	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,4	0,4	0,7	▼
Mose N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	0,7	▼

Figur 5: Ammoniakdeposition til kategori 3-natur (skema 205.002).

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
§3 vandhul Ø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,4	0,4	1,0	▼
§3 vandhul NØ	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,2	0,5	▼
§3 vandhul N	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,5	▼
Skov - gammel skovjordbund - NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2	▼
Skov - gammel skovjordbund - SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	3,9	3,9	5,2	▼
Overdrev S	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2	▼
Mose S II	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,3	▼
Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1	▼
Overdrev N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,3	▼
Mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,4	▼
Mose S	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,4	0,4	0,8	▼
Mose N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	0,7	▼

Figur 6: Ammoniakdeposition til kategori 3-natur (skema 205.546).

Kategori 3-natur har en vejledende grænse for merdeposition på 1,0 kg NH₃-N pr. år.

I henhold til beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er det kun den potentielle ammoniakfølsomme skov, der har en merdeposition på over den vejledende grænse på 1,0 kg NH₃-N pr. år.

Skoven "Sønderskov" er en blandet løvskov med store udvoksede bøge og ege. Skoven er ikke fredet, og skoven vurderes ikke til at have høj naturværdi, kulturhistorisk eller rekreativ værdi. Jf. klagenævnspraksis (NMK-132-00643) vil merdepositionen på skoven ikke have en negativ betydning for skoven.

Kumulative indvirkninger

Der er for de to kategori 1-naturpunkter regnet med en kumulation i forhold til, at der imellem staldanlægget på Sønderskovvej 2 og Fuglebeskyttelsesområdet og Habitatområdet ligger et husdyrbrug på Ennebøllevvej 15, 5953 Tranekær. For kategori 2-natur er der ingen kumulation.

I henhold til beregningen i husdyrgodkendelse.dk har kumulationen med det andet husdyrbrug ikke effekt på totaldepositionen til de to kategori 1-naturområder.

På baggrund af ovenstående vurderes udvidelsen på Sønderskovvej 2 ikke at have negativ betydning for den omkringliggende natur.

Lugt

Afstandskrav til de forskellige beboelsestyper er beregnet ved hjælp lugtberegning FMK + ny vejledning og husdyrgodkendelse.dk, jf. figur 7. Af figuren ses også de målte afstande fra centrum af staldanlægget til nærmeste enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone.

I lugtberegningerne medtages hyppighed af rengøring samt udpumpning af husdyrgødning ikke. Det har dog en gavnlige effekt på lugtafgivelsen, når der renholdes hyppigt. Husdyrgødningen er dermed ikke længe nok i stalden, til at der bliver dannet svovlbrente, hvilket betyder en mindre lugtafgivelse fra staldene.

Lugtgenafstandene er beregnet for fuld besætning. Lugtens udbredelse i nærområde afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. I beregningen af genafstanden indgår øvrige husdyrbrug indenfor 300 m af byzone og samlet bebyggelse samt 100 m fra enkeltbolig uden landbrugspligt.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret genafstand (m)	Korrigeret genafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Bøstrup Strandvej 17	0	NY	501,8	501,8	308	Nej	▼
 Bøstrup Strandvej 19	0	NY	501,8	501,8	335,7	Nej	▼
 Bøstrup Strandvej 21	0	NY	501,8	501,8	336	Nej	▼
 Bøstrup Strandvej 23	0	NY	501,8	501,8	584,1	Ja	▼
 Bøstrup Strandvej 26	0	NY	501,8	501,8	295,8	Nej	▼
 Lunghavevej 2	0	NY	501,8	501,8	660	Ja	▼
 Sønderskovvej 4	0	NY	501,8	401,5	424	Ja	▼
 Sønderskovvej 5	0	NY	501,8	401,5	386,6	Nej	▼
 Bøstrup Strandvej 22	0	NY	950	950	687,9	Nej	▼
 Lejbølle By, Bøstrup	0	NY	1221,5	1211,3	1195,7	Nej	▼

Figur 7: Resultat af lugt fra husdyrgodkendelse.dk. (skema 205.002 og 205.546).

Til reduktion af lugt fra de to stalde, i hovedskema 205.002, anvendes gyllekøling med en effekt på 20 %. Gyllekøling er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste med effekt på lugt i foråret 2018. Trods anvendelse af gyllekøling med en effekt på 20 % overholdes lugtgenekravet i husdyrgodkendelse.dk ikke til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone ved den ønskede udvidelse.

Til reduktion af lugt fra de to stalde, i scenarieskema 205.546, anvendes gyllekøling med en effekt på 20 % i den eksisterende stald. I den nye stald anvendes biologisk luftrensning med en effekt på 20 %. Trods anvendelse af gyllekøling med en effekt på 20 % overholdes lugtgenekravet i husdyrgodkendelse.dk ikke til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone ved den ønskede udvidelse.

I husdyrgodkendelse.dk foretages lugtemissions- og lugtgeneberegninger både efter Miljøstyrelsens lugtvejledning og FMK-modellen. Det resultat, som vises, er resultatet efter den beregningsmodel, der giver den længste geneafstand til omboende, sådan at det undersøges, om genekriterierne kan overholdes uanset modelvalg.

Når beregningsmodellen i husdyrgodkendelse.dk er baseret på "Ny-model" (Miljøstyrelsens lugtvejledning), kan ansøger vælge at anvende konkret OML-beregning som dokumentation for, at lugtgenekravene er overholdt. OML-beregningen tager afsæt i den konkrete placering af afkastene på stalden, afksthøjde og ventilationsforhold.

Da lugt i nærværende ansøgning i husdyrgodkendelse.dk ikke er overholdt, har ansøger derfor valgt at anvende OML-beregning som dokumentation for, at lugt er overholdt. OML-beregningen viser, at lugt til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. OML-beregningen er vedlagt som bilag og erstatter dermed beregningerne udført i ansøgningsskemaerne 205.002 samt 205.546.

Fluer og skadedyr

Fluer og skadedyr vil i forhold til begge beregninger blive behandlet i samme afsnit. Der vil ikke være forskel på bekæmpelsen af fluer og skadedyr grundet forskellig indretning i stalden.

Generelt vil ansøger være opmærksom på bekæmpelse af skadedyr. Der sørges for at opretholde god hygiejne i staldbygninger m.v. på ejendommen for at minimere fluegenerne. Driftsbygningerne holdes løbende rene og pæne.

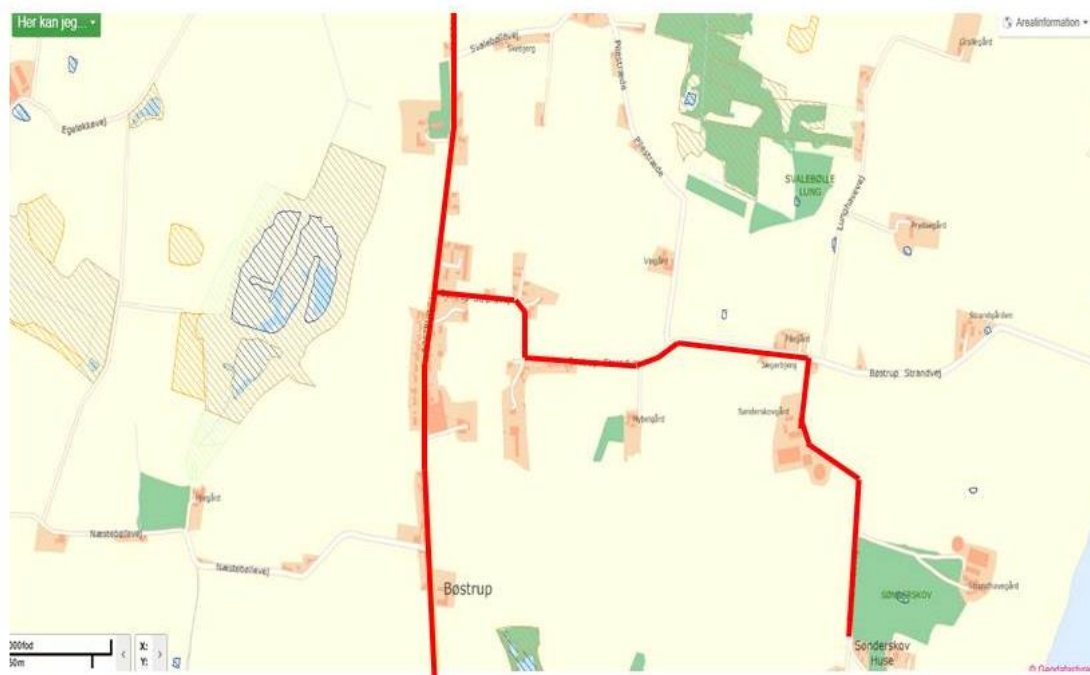
Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til gældende retningslinjer på området (Institut for Agroøkologi, Århus Universitet).

Transport

I tabel 2 ses antallet af forventede transporter. Antallet af transporter er ens i begge beregninger.

Art	Antal transporter pr. år nu	Antal transporter pr. år fremadrettet	Tidspunkt
Smågrise, levering	52	52	06-18
Slagtesvin, afhentning	42	96	Hele døgnet
Døde dyr	13	52	07-17
Diverse (fragtmand, brændstof m.v.)	15	26	07-16
Råvarer til foder	26	50	Primært 07-17, men levering af korn kan forekomme hele døgnet i høst
Afhentning af husdyrgødning (Lastbil)* Traktor med gyllevogn	133	263 70	Primært 07-17, men levering af korn kan forekomme hele døgnet i høst
Eget korn	100	160	Hele døgnet
Antal transporter i alt pr. år.	381	769	

Tabel 2: oversigt over årlige transporter til og fra ejendommen på Sønderskovvej.

Figur 8: Oversigt over transportvej, indtegnet med rød.

Antallet af transporter vil svare til ca. 2 daglige transporter.

Ca. 50 % af alle transporter sker via Sønderskovvej, Bøstrup Strandvej til den nord-/sydgående landevej og ca. 50 % sker via Sønderskovvej til markvej.

Støv

Støv vil i forhold til begge beregninger blive behandlet i samme afsnit. Der vil ikke være forskel på mængden af støv grundet forskellig indretning i stalden.

Det ansøgte staldanlæg forventes kun i meget begrænset omfang at give anledning til støvgener. Al foderblanding sker i lukket foderlade, hvilket minimerer gener.

I forbindelse med påfyldning af korn i siloer kan der kortvarigt opstå støvgener.

Støj

Støj vil i forhold til begge beregninger blive behandlet i samme afsnit. Der vil ikke være forskel på mængden af støj grundet forskellig indretning i stalden.

Beskrivelse af støjkloder, driftsperioder og tiltag.

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Kompressor til fodringsanlæg	Dagligt	Kan ikke høres uden for bygningen	Foderlade/staldbygning
Kompressorer	Dagligt	Kan ikke høres uden for bygningen	Foderlade/staldbygning
Foderanlæg	Fordelt over alle dage i hele døgnet	Placering i lukket rum - støj dæmpende	Foderlade
Fodersiloer	Kornsiloer fyldes 1 gang årligt	Kort periode	Se oversigtskort
Blæser til korntørring	August - oktober	Ved siloer	På silo u. afskærmning
Kornkøling m. blæs	November - marts	Ved siloer	På silo u. afskærmning
Aflæsning af smågrise	Ugentligt, mellem 6-18	Kort periode	Indleveringsrum/ramper
Pålæsning af slagtesvin	Ca. 96 gange pr. år hele døgnet	Kort periode	Udleveringsrum/ramper
Fodring af svinene	Fodring sker jævnt fordelt over døgnet	Sker indendørs	Hele anlægget
Pumpning af rågylle fra fortank	Dagligt	Lukket rørsystem	Mellem stalde og fortanke
Ventilationsanlæg	Dagligt	Støjsvage komponenter	Tagflader

Ejendommens støjkloder kommer hovedsageligt fra den daglige brug af ventilationsanlægget, transporter til og fra ejendommen og ved foderblanding.

Foderblanderen benyttes dagligt i tidsrummet 04 – 20, og for at begrænse støjen forgår det i et lukket rum. Kompressor og pumper benyttes ligeledes i lukkede rum. Ventilationssystemet er frekvensstyret, hvilket reducerer støvgener, da de kun kører efter behov.

Transporter til og fra ejendommen foregår hovedsageligt i dagtimerne, hvilket minimerer generne i forhold til naboer. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er/forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger eller lignende, idet de nærmeste naboer ligger relativt langt fra bedriften, hvorfor det vurderes, at der ikke vil opstå væsentlige gener.

Lys

Lys vil i forhold til begge beregninger blive behandlet i samme afsnit. Der vil ikke være forskel på placeringen af lys grundet forskellig indretning i stalden.

I forbindelse med staldanlægget vil der udelukkende blive placeret arbejdslys ved ind- og udlevering. Lyset er/vil blive etableret i en vinkel, som er orienteret mod jorden, således lysskæret ikke vil kunne skabe gener for omboende. Foruden arbejdslys vil der blive opsat almindeligt arbejdslys ved personaleindgangen.

Grundvand

Ejendommen på Sønderskovvej 2 er beliggende i et område, der er udlagt som særlig drikkevandsinteresse. Store dele af Danmark er udlagt som drikkevandsinteresse, hvorfor dette ikke er unaturligt.

Omkring ejendommen og staldanlægget er der både et område nord og et område syd for, der er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Ejendommen er ikke placeret i et sådant område, se figur 9.

Figur 9: Oversigt over følsomme indvindingsområder.

Da ejendommen ikke er beliggende i et følsomt indvindingsområde, og der ikke er lagt særlige planer for grundvandsbeskyttelse i området, vurderes udvidelsen ikke at have konsekvenser for det underliggende grundvand.

Overfladevand

Der er ikke i området for ejendommen lagt særlige indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse eller drikkevandsbeskyttelse.

Der er i ingen af de omkringliggende naturpunkter særlige former for smådyrsfauna. Der er heller ikke naturpunkter, der føres særligt tilsyn med, hvorfor det vurderes, at overfladevandet på de omkringliggende naturområder ikke lider en belastning ved en udvidelse af produktionen på Sønder-
skovvej 2.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

I dette kapitel redegøres der for de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak. Samtidig beskrives ammoniakreducerende tiltag, der evt. anvendes for at opretholde de gældende krav. Slut-
teligt beskrives management og egenkontrol for produktionen.

Hensigten i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. bygger på forureningsbegrænsningsprin-
cippet, der er beskrevet i lovens § 1. Lovens strategi prioriterer, at udviklingen af husdyrproduktion
kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og
plantelivet. Forurening skal først og fremmest forebygges ved anvendelse af renere teknologi, her-
under mindre forurenende råvarer, processer og anlæg. Den forurening, der ikke kan forebygges,
skal begrænses mest muligt ved anvendelse af bedst mulige renseteknologi. Ved fremtidige ændrin-
ger i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpepestoffer og produkter, skal der tages højde for mulig
forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.

Ved godkendelse af husdyrbrug efter loven skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden i for-
bindelse med godkendelsen foretage en vurdering af virksomhedens teknologi i forhold til det, som
beskrives som "Bedst Tilgængelige Teknik".

Vurdering af BAT i forhold til § 16a miljøgodkendelser skal ske på følgende områder:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning

Vejledende BAT-niveau

BAT-emissionsgrænseværdien for den ansøgte produktion er nedenfor beregnet i husdyrgodkendelse.dk.

Hovedskema 205.002

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6564	400	6964
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6761	200	6961
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	3
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 3: Resultat af BAT (skema 205.002).

Af tabel 3 ses det, at kravet til det vejledende BAT-krav er beregnet til 6.964 kg NH₃-N pr. år. Den faktiske emission fra den ønskede produktion er beregnet til 6.961 kg NH₃-N pr. år, og derved er kravet til BAT overholdt.

Til overholdelse af kravet anvendes følgende teknologi:

- Gyllekøling med en ammoniakreducerende effekt på 27 % i den eksisterende stald og en effekt på 30 % i den nye stald.
- Eksisterende gyllebeholder teltoverdækkes
- Valg af gulvsystem i den nye stald

Ud fra ovenstående ses det, at BAT er overholdt med de anvendte tiltag.

Scenarieskema 205.546

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6564	400	6964
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6759	200	6959
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	5
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 4: Resultat af BAT (skema 205.546).

Af tabel 4 ses det, at kravet til det vejledende BAT-krav er beregnet til 6.964 kg NH₃-N pr. år. Den faktiske emission fra den ønskede produktion er beregnet til 6.959 kg NH₃-N pr. år, og derved er kravet til BAT overholdt.

Til overholdelse af kravet anvendes følgende teknologi:

- Gyllekøling med en ammoniakreducerende effekt på 16 % i den eksisterende stald
- Biologisk luftrensning med en effekt på 41 % i den nye stald
- Eksisterende gyllebeholder teltoverdækkes

Ud fra ovenstående ses det, at BAT er overholdt med de anvendte tiltag.

Management og egenkontrol

Beskrivelse af, hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold, herunder rutiner vedrørende de anvendte teknologier. Miljø- og ressourcestyling bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen.

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedst tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

- Det årlige vand- og energiforbrug vil blive opgjort
- Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld, brand m.v. er beskrevet
- Der vil blive foretaget daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov
- Ansatte vil løbende deltage i relevante uddannelses- og træningsprogrammer/erfagrupper

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT. Selvom det er svært at kvantificere miljøfordele med hensyn til emissionsreduktioner eller reduktioner i brug af energi og vand, er det tydeligt, at ansvarsbevidst driftsledelse vil bidrage til en forbedret miljøpræstation for en bedrift med intensiv fjerkræ- eller svineproduktion.

Ovenstående betragtes som værende BAT ifølge EU's BREF note.

Bedst tilgængelige staldteknologi

I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler med hældende væg og et vakuumsystem
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevæg og en hældende gødningsbeholder

Når staldene en gang skal renoveres, vil der blive taget højde for, hvilke muligheder der er for at leve op til det, der til pågældende tidspunkt er BAT for staldsystemer.

Det vurderes samlet set, at der anvendes BAT i forhold til staldteknologi.

Bedst tilgængelige foderteknologi

At der anvendes de bedste foderblandinger til effektivisering af fodringen og minimering af udskillelsen af næringsstoffer, anses som BAT. Der er stillet vilkår om, at der på bedriften så vidt muligt skal ske en løbende forbedring af fodereffektiviteten, så N og P bedst muligt tilbageholdes samt ved fokus på bedst mulige foderblandinger til bedriftens dyrehold.

Det vurderes, at ejendommen lever op til BAT for foderteknologi.

Egenkontrol

Det forventes, at der vil blive ført forskellige skriftlige opgørelser over egenkontrol, når dyreholdet etableres. Fx E-kontrol, svineflytningsregistreringer og journal over medicinbehandling.

- Produktionsopgørelser
- Kontrol med leverede grise/slagterirapport
- Registrering af vandforbrug
- Registrering af energiforbrug
- Foderplaner
- Opsyn med staldteknologier og registrering af driftsforstyrrelser samt uheld.

Herudover vil der iværksættes en række andre faste procedurer, som dog ikke registreres skriftligt:

- Vask af staldsektioner inklusive ventilatorer efter bestemte rutiner
- Tjek af opbevaringskapacitet

I løbet af dagen vil anlæggene blive holdt under opsyn, og det vil blive tjekket, om anlæggene kører, som de skal.

Miljøledelse

I henhold til husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2 skal et husdyrbrug omfattet af IE-direktivet have udarbejdet et miljøledelsessystem.

Der er for ejendommen udarbejdet en "Bæredygtighedsrapport". Rapporten opdateres hvert år. Rapporten indeholder bl.a. en evaluering af ejendommens forbrug af el, varme, vand m.v., og forbruget sammenlignes med tidligere års forbrug. I forbindelse med rapporten fastsættes der også opmærksomhedspunkter, hvor der kan ske miljøforbedringer de kommende år, og der udarbejdes en RISE-model, hvor ejendommens bedrift måles på forskellige bæredygtighedsparametre.

Husdyrbrugets ophør

Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder m.v. Ved ophør af produktionen vil ansøger sørge for, at der foretages en generel oprydning på produktionsbygninger m.v., så disse fremtræder pæne og i hygiejnisk god stand. Fodersiloer og lignende opbevaringsenheder tilknyttet produktionen vil blive tømt for indhold.

Notat

Projekt: Beregning af koncentration af lugt
Projektnummer: 60.7000.08
Projektleder: Tine Zimmermann

Udfærdiget af: Tine Marquard Zimmermann
Dato: 9. Oktober, 2019

1. Indledning

Der er foretaget beregninger af koncentrationen af lugt i omgivelserne for husdyrproduktionen på landbrugsejendommen Sønderskovgård, beliggende Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær i Langeland Kommune. OML-beregningen er foretaget som dokumentation for den ønskede produktion overholder lugtgenekravet til nærmeste enkelte bolig og samlet bebyggelse.

Denne rapport beskriver de produktionsforhold mv. der er indgået i beregningerne, resultaterne af beregningerne samt en konklusion på virkningen af de planlagte lugtreducerende tiltag.

Til beregningerne er anvendt den danske OML-multikildemodell (Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller), version 6.2 med 10 års vejrdata fra Aalborg Lufthavn. Disse data vurderes langt bedre at repræsentere det typiske i en konkret sag og det er derfor muligt, at anvende OML-beregningerne mere direkte. Ved anvendelse af 10 års vejrdata skal der derfor som udgangspunkt anvendes en "skarp tolkning".

Udskrift fra beregningsmodulet er vedlagt som bilag. Beregningerne tager afsæt i skema 205.002 og 205.546 i husdyrgodkendelse.dk.

Fil i OML-multi: OML Ulrik Brømholm Sønderskovvej 2 september 2019

Placeringen af alle afkast er i beregningerne angivet som (x, y) koordinater i forhold til (0,0), idet (0,0) er centrum i et koordinatsystem med x-aksen i retning øst og y-aksen i retning nord. (0,0) er placeret i et vurderet staldlugtcentrum for den ønskede produktion. Der er anvendt UTM koordinater (zone 32) for (x, y) koordinaterne i beregningen.

2. Baggrund

I forbindelse med indsendelse af ansøgning om § 16a miljøgodkendelse på ejendommen Sønderskovgård, Sønderskovvej 3, 5953 Tranekær, er lugt til nærmeste enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone, ikke overholdt i husdyrgodkendelse.dk.

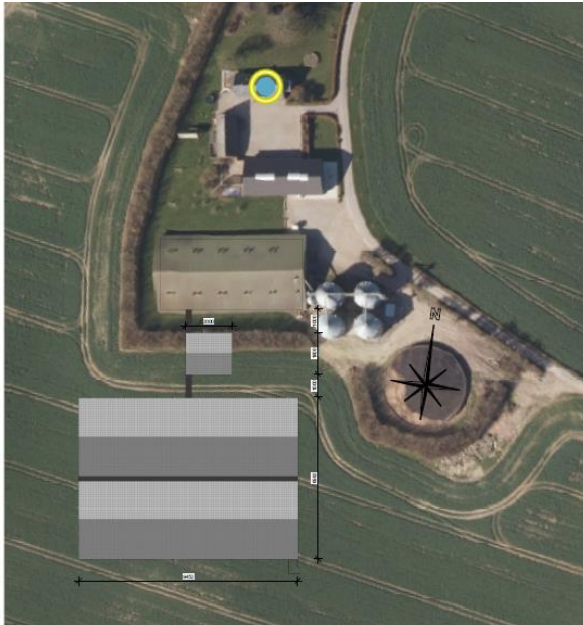
Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Bøstrup Strandvej 17	0	NY	501,8	501,8	308	Nej	▼
 Bøstrup Strandvej 19	0	NY	501,8	501,8	335,7	Nej	▼
 Bøstrup Strandvej 21	0	NY	501,8	501,8	336	Nej	▼
 Bøstrup Strandvej 23	0	NY	501,8	501,8	584,1	Ja	▼
 Bøstrup Strandvej 26	0	NY	501,8	501,8	295,8	Nej	▼
 Bøstrup Strandvej 30	0	NY	501,8	501,8	283,5	Nej	▼
 Lunghavevej 2	0	NY	501,8	501,8	660	Ja	▼
 Sønderskovvej 4	0	NY	501,8	401,5	424	Ja	▼
 Sønderskovvej 5	0	NY	501,8	401,5	386,6	Nej	▼
 Bøstrup Strandvej 22	0	NY	950	950	687,9	Nej	▼
 Lejbølle By, Bøstrup	0	NY	1221,5	1211,3	1195,3	Nej	▼

Figur 1: Resultat af lugt fra husdyrgodkendelse.dk.

Ansøger ønsker derfor ved anvendelse af konkret OML-beregning at dokumentere, at lugt er overholdt.

OML-beregningen tager afsæt et samlet produktionsareal på 6.900 m², fordelt på en klimastald til smågrise og en ny stald til flex-gruppen Slagtesvin og Smågrise. Da der i beregningerne skal regnes på worst-case, vil OML-beregningen tages afsæt i at den nye stald er med slagtesvin. Produktionsarealet i den eksisterende stald er 1.500 m² og i den nye stald 5.400 m².

Figur 2: Oversigt over staldanlæg.

Der er i forbindelse med ansøgning om § 16a miljøgodkendelse indsendt to skemaer. Et hovedskema, skemanr. 205.002 og et scenarieskema, nr. 205.546.

I hovedskema, skema, anvendes gyllekøling som en lugtreducerende effekt på 20 % i både den eksisterende og nye stald.

I scenarieskemaet, skema anvendes gyllekøling med en effekt på lugt på 20 % i den eksisterende stald og der anvendes biologisk luftrensning med en effekt på 20 % i den nye stald.

Da den lugtreducerende effekt for de valgte teknologier i begge skemaer er fastsat til 20 % i den eksisterende og i den nye stald, er der kun foretaget en OML-beregning.

Den deraf følgende udvidelse af produktionen overholder som nævnt ikke lugtgenkravet beregnet i husdyrgodkendelse.dk til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone. Ved enkelt bolig er kravet 15 OU, til samlet bebyggelse er kravet 7 OU og til byzone er kravet fastsat til 5 OU.

Der er beregnet lugt til følgende adresser:

Enkelt bolig:	Bøstrup Strandvej 17 Bøstrup Strandvej 19 Bøstrup Strandvej 21 Bøstrup Strandvej 26 Bøstrup Strandvej 30 Sønderskovvej 5
---------------	---

Samlet bebyggelse:	Bøstrup Strandvej 22
--------------------	----------------------

Byzone:	Lejbølle By, Bøstrup
---------	----------------------

Formålet med OML-beregningerne er således at vise at genekriteriet for enkelt beboelse og samlet bebyggelse er overholdt med de specifikke ventilationsforhold i kombination med den valgte teknologi.

2.1 Oplysninger om produktion og datagrundlag til OML-beregning

Stald	Dyretype og gulvsystem	Produktionsareal m ²	Bygningshøjde, meter v/kip	Afkast højde, m	Antal afkast	Kapacitet m ³ /h
<u>Eksisterende stald</u>						
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	1.500	9	7,5	20	12.500
<u>Ny stald</u>						
Slagtesvin	Slagtesvin, delvis spalte	5.400	7,5	9,0 / 9,5 11,5	45 6	17.820 19.971

Den anvendte ventilationshastighed er fundet ved at omregne produktionsarealet til antallet af stipladser, under hensyn til fuld staldudnyttelse iht. Dyrevelfærdsreglerne¹.

Stald	Dyretype	Produktionsareal m ²	Lugtemission pr. m ²	OU i alt	OU pr. afkast	Afkast nr.
<u>Eksisterende stald</u>						
Smågrise	smågrise	1.500	21	25.200	1.260	1-20
<u>Ny stald</u>						
Slagtesvin	Slagtesvin	5.400	29	125.280	2.456,5	21-71
				150.480		

*Med anvendelse af gyllekøling/biologisk luftrensning med effekt på 20 %.

På den eksisterende stald findes der 20 afkast. Afkastene er placeret 7 meter over terræn. Den nye stald er opbygget som en tvillingstald, og der er i alt 45 afkast i tagfladen. Da stalden opføres med gulvudsug vil ca. 10 % af det samlede ventilationsbehov blive ventileret ud via gulvet til afkast placeret i hver ende af stalden. Der er placeret 3 afkast mod vest og 3 afkast mod øst. Afkastene har en højde på 11,5 meter.

Nulpunkt, centrum for lugt: X = 621.233 / Y = 6.100.647

Ventilationsydelsen

Den anvendte ventilationsydelse pr. afkast er beregnet på baggrund af antallet af stipladser i staldene, vejledende krav til ventilationsydelse² og vejledende ventilationsfraktal. Antallet af stipladserne er beregnet på baggrund af produktionsarealet og de gældende dyrevelfærdsmæssige pladskrav til de to dyretyper. Pladskrav til smågrise og slagtesvin er fastsat ud fra Bekendtgørelse om beskyttelse af svin BEK nr. 17 af 07/07/2016.

¹<http://husdyrvejledning.mst.dk/helpdesk/helpdesk-svar/ansoegning-og-anmeldelse/oml-beregninger-efter-1-august-2017/>

² <https://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Staldklima/Ventilationskapacitet>

Ruhedslængden

Ved varierende ruhed i beregningsområdet (og med naboer i forskellige retninger fra kilden) kan følgende simple metode anvendes til at estimere en gennemsnitlig ruhed til OML-beregningen. Inden for en cirkel omkring kilden og med en radius svarende til afstanden fra kilden til de nærmeste 'kritiske'/dimensionerende naboer opgøres arealandelen af de 5 kategorier.

Ruhedslængden er derfor beregnet på baggrund af det areal hvori de nærmeste kritiske naboer er placeret. Størstedelen af dette område er karakteriseret ved landbrug med læhegn, og åbne arealer med ringe vegetation. Arealet er fastsat til ca. 17 ha, hvor landbrug med læhegn vurderes at udgøre ca. 5 %. De øvrige 95 % er karakteriseret som opland med ringe vegetation. Det vurderes, at ruhedslængden ikke behøves at blive justeret i forhold til de øvrige naboer og samlet bebyggelse, der ligger udenfor området med de nærmeste kritiske naboer, idet arealkategorien "ringe vegetation", vurderes som worst case. Hertil er arealerne uden for området med de kritiske naboer mere præget af et opland med landbrug med læhegn og blandet natur med middelhøj bevoksning.

Tabel 1: Arealkategori og ruhedslængde.

Arealkategori (opland og naturtype)	Ruhed, z0 (m)
Skov (S) (>50 % træer)	1,0
Blandet natur middel høj bevoksning 0.5-2 m og bebyggelse (Mk)	0,3
Landbrug m. læhegn (L) eller blandet natur < 0.5 m (Bn)	0,1
Ringe vegetation (Rv), åbent land uden læhegn	0,05
Vand	0,001

Figur 3: Område til ruhedsfaktor.

Med udgangspunkt i ruhedsfaktor på 1,0 for typen "Skov" og 0,05 for typen "Ringe vegetation" fås en samlet ruhedsfaktor svarende til $Z_0 = 0,1$. Denne faktor er anvendt i OML-beregningen.

$$Z_0 = \exp(\ln(0,1) \times 0,05 + \ln(0,05) \times 0,95) = \underline{0,0518}$$

Terrænhøjder

Der er indlæst terrænhøjder fra Kortforsyningen. Ved indsendelse af terrænhøjder, bliver højde koter for alle afkastene og receptorcirklen indsat automatisk.

Bygningskorrektio

Bygningskorrektio

Den **generelle bygningskorrektio**, angivet ved en bygningshøjde, anvendes for en bygning placeret i umiddelbar nærhed af kilden, f.eks. for en kedelhusbygning placeret tæt op ad en skorsten.

For at vurderer om en bygning skal medtages skal **alle** følgende krav være opfyldt (H_B er den "beregningmæssige bygningshøjde").

Den nærmeste del af bygningen er nærmere end $2 \times H_B$

Bygning (H_B) er højere end $1/3$ af skorstenshøjden, regnet fra jorden

Bygningen har set fra afkastet en vinkeludstrækning på mere end 5 grader

Den beregningmæssige bygningshøjde beregnes med følgende formel:

$$H_B = 1/3 H_{\text{fysiske}} + 2/3 L$$

Den **retningsafhængige bygningskorrektio** anvendes, såfremt der er tale om fjernere liggende bygninger, som formodes at have indflydelse på spredningsforholdene for kilden.

Hvis en bygning ligger mere end **to** bygningshøjder fra skorstenen, kan den negligeres.

På baggrund af ovenstående er der indsat bygningskorrektio på afkast 11-20 i forhold til fodersilo og foderhus. Bygningskorrektio

2.2 Miljøkrydsberegning

En Forsøgsrapport fra SJF fastslår at afgangshastigheden 4 meter over afkastet forøges med 40 % ved indsættelse af en ensretter/miljøkryds i afkastet. For at belyse miljømodulets effekt indtastes den øgede afgangshastighed i OML-beregningen. Afgangshastigheden af afhængig af afkastets kapacitet og diameter. Det er ikke muligt manuelt at indtaste afgangshastighed i OML-programmet.

Derfor beregnes herunder en den diameter, afkastet ville have, hvis man i stedet for vindkryds, kunne formindske afkastets diameter og dermed øge afkasthastigheden. På denne måde tvinges programmet til at regne på den korrekte vindhastighed, som opstår ved isætning af vindkryds.

Eksisterende stald - smågrise

På de eksisterende afkast er kapaciteten $12.500 \text{ m}^3/\text{h}/3.600 \text{ sek./h} = 3,472 \text{ m}^3/\text{sek}$.

Indre diameter på afkastene er 65 cm, hvilket svarer til en radius af 32,5 cm.

Dette giver en afgangshastighed på: Afkastets radius² x π = M

$$\text{Areal på afkast} = (A = \pi \times r^2) = (\pi \times 0,325^2) = 0,3318$$

$$M = M3 \text{ luft pr. } \frac{\text{sek}}{M} = \frac{3,472}{0,3318} = 10,46 \text{ m/sek.}$$

Ved 40 % øget afgangshastighed: $10,46 \text{ m/s} \times 0,40 = 14,64 \text{ m/sek.}$ i alt.

Diameter ved brug af miljøkryds: $(\sqrt{((\frac{3,472}{14,64}) / \pi)}) \times 2 = 0,549 \text{ m}$, afrundet til 0,55 cm i diameter.

Ny stald

På de nye afkast er ventilationskapaciteten fastsat til $17.820 \text{ m}^3/\text{h}/3.600 \text{ sek./h} = 4,95 \text{ m}^3/\text{sek.}$

Indre diameter på afkastene er 65 cm, hvilket svarer til en radius af 32,5 cm.
Dette giver en afgangshastighed på: Afkastets $\text{radius}^2 \times \pi = M$

$$\text{Areal på afkast} = (A = \pi \times r^2) = (\pi \times 0,325^2) = 0,3318$$

$$M = M3 \text{ luft pr. } \frac{\text{sek}}{M} = \frac{4,95}{0,3318} = 14,92 \text{ m/sek.}$$

Ved 40 % øget afgangshastighed: $14,92 \text{ m/s} \times 0,40 = 20,89 \text{ m/sek.}$ i alt

Diameter ved brug af miljøkryds: $(\sqrt{((\frac{4,95}{20,89}) / \pi)}) \times 2 = 0,549 \text{ m}$, afrundet til 0,55 cm i diameter.

Afkast for enden af stalden

På de nye afkast er ventilationskapaciteten fastsat til $19.971 \text{ m}^3/\text{h}/3.600 \text{ sek./h} = 5,55 \text{ m}^3/\text{sek.}$

Indre diameter på afkastene er 1.10 cm, hvilket svarer til en radius af 55 cm.
Dette giver en afgangshastighed på: Afkastets $\text{radius}^2 \times \pi = M$

$$\text{Areal på afkast} = (A = \pi \times r^2) = (\pi \times 0,55^2) = 0,95$$

$$M = M3 \text{ luft pr. } \frac{\text{sek}}{M} = \frac{5,55}{0,95} = 5,84 \text{ m/sek.}$$

Ved 40 % øget afgangshastighed: $5,84 \text{ m/s} \times 0,40 = 8,18 \text{ m/sek.}$ i alt

Diameter ved brug af miljøkryds: $(\sqrt{((\frac{5,55}{8,18}) / \pi)}) \times 2 = 0,929 \text{ m}$, afrundet til 0,93 cm i diameter.

3. Resultater og konklusion

Resultaterne af beregningerne er gengivet i tabel 4, og viser lugtkoncentrationsbidraget i omgivelserne for den ønskede produktion med lugtreducerende tiltag.

Resultaterne er aflæst som den maksimale værdi for den givne afstand, med brug af nul-punkt.

Resultatet af beregningerne fremgår i detaljer af bilag A til denne rapport, som viser maksima af månedlige 99-% fraktiler i receptorpunkterne over hele året. Denne måned er ikke nødvendigvis den samme i alle receptorpunkter.

Der er anvendt et x, y koordinatsystem med x akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader). Hver kilde er i beregningerne angivet ift. det vurderede lugtcentrum (0,0). Der er anvendt data efter UTM-systemet (EUREF 89, Zone 32). Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder (=skorstene). Som beregningsmæssigt centrum er valgt det vurderede lugtcentrum for den ansøgte produktion (se placering heraf på tegningsbilag).

Resultat af lugtberegning				
Kategori	Adresse	Meter / grader	Lovkrav	Lugtbidrag
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 30	277 (10-20°)	15 OU/m ³	15 OU/m ³
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 26	286 (340-350°)	15 OU/m ³	14 OU/m ³
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 17	299 (350-0°)	15 OU/m ³	13 OU/m ³
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 19	328 (0-10°)	15 OU/m ³	12 OU/m ³
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 21	333 (30-40°)	15 OU/m ³	13 OU/m ³
Enkelt bolig	Sønderskovvej 5	397 (140-160°)	15 OU/m ³	9 OU/m ³
Samlet bebyggelse	Bøstrup Strandvej 22	676 (280-300°)	7 OU/m ³	6 OU/m ³
Byzone	Lejbølle by	1.200 (230-240°)	5 OU/m ³	4 OU/m ³

Resultaterne er aflæst i henhold til lugtvejledningen og der er i dette tilfælde anvendt skrap tolkning af resultaterne.

Konklusion

Lovgivningens lugtgenekriterier ved alle typer af beboelse, overholdes for den ønskede produktion.

3.1 Tiltag til reducere af lugt

Eksisterende stald

Der er i alt 20 afkast på den eksisterende stald. Afkastene er fastholdt til nuværende højde over terræn. Der er indsat miljøkryds i alle afkastene. Derudover anvendes der lugtreducerende teknologi med en effekt på 20 %

Den nye stald

I den nye stald er afkastene fastsat til 9,0 / 9,5 meter over terræn. Der er i alt 45 afkast i tagfladen. Afkastene i kip skal være 9,5 meter over terræn. De øvrige er fastsat til 9,0 meter.

Derudover er der placeret 6 større afkast uden for stalden, der bortventilere luften fra gulvudsugningen. Tre af afkastene er placeret øst for stalden og tre mod vest. Afkastene har en højde på 11,5 meter over terræn. Der er indsat miljøkryds i alle afkast.

Derudover er der anvendt lugtreducerende teknologi i den nye stald med en lugtreducerende effekt på 20 %.

3.1.1 Baggrund for resultat

Ved anvendelse af OML-beregning og 10 års vejrdato (Aalborg) sikres der et mere nødagtigt resultat af lugtberegningen, end i husdyrgodkendelse.dk, som anvender 1 års vejrdato fra 1976 (Kastrup 1976). Disse data vurderes langt bedre at repræsentere det typiske i en konkret sag end Kastrup 1976. Det er derfor muligt at anvende OML-beregningerne mere direkte. Dertil indeholder 10 års vejrdato en bedre spredningsmodel, som gør at genegrænsen specielt i nordlig og sydlig retning kan halveres i forhold til husdyrgodkendelse.dk.

At lugtgenegrænsen i husdyrgodkendelse.dk er så anderledes end i OML-beregningen skyldes også, at husdyrgodkendelse.dk ikke tager hensyn til afkastenes højde, placering og kapacitet. I det pågældende scenarie, er de eksisterende afkast forhøjet med 1 meter og der er indsat miljøkryds, hvilket bevirker at lugtkoncentration sendes højere op og derved fortyndes lugten. Effekten af højere afkast på lugtkoncentrationen i omgivelserne vil typisk være størst i de nære omgivelser, men vil også have effekt over større afstande. Dertil betyder indsættelse af vindkryds at afkasthastighedens øges med ca. 40 % og dermed større opblanding af luft fra stalden.

3.1.2 Placering af afkast

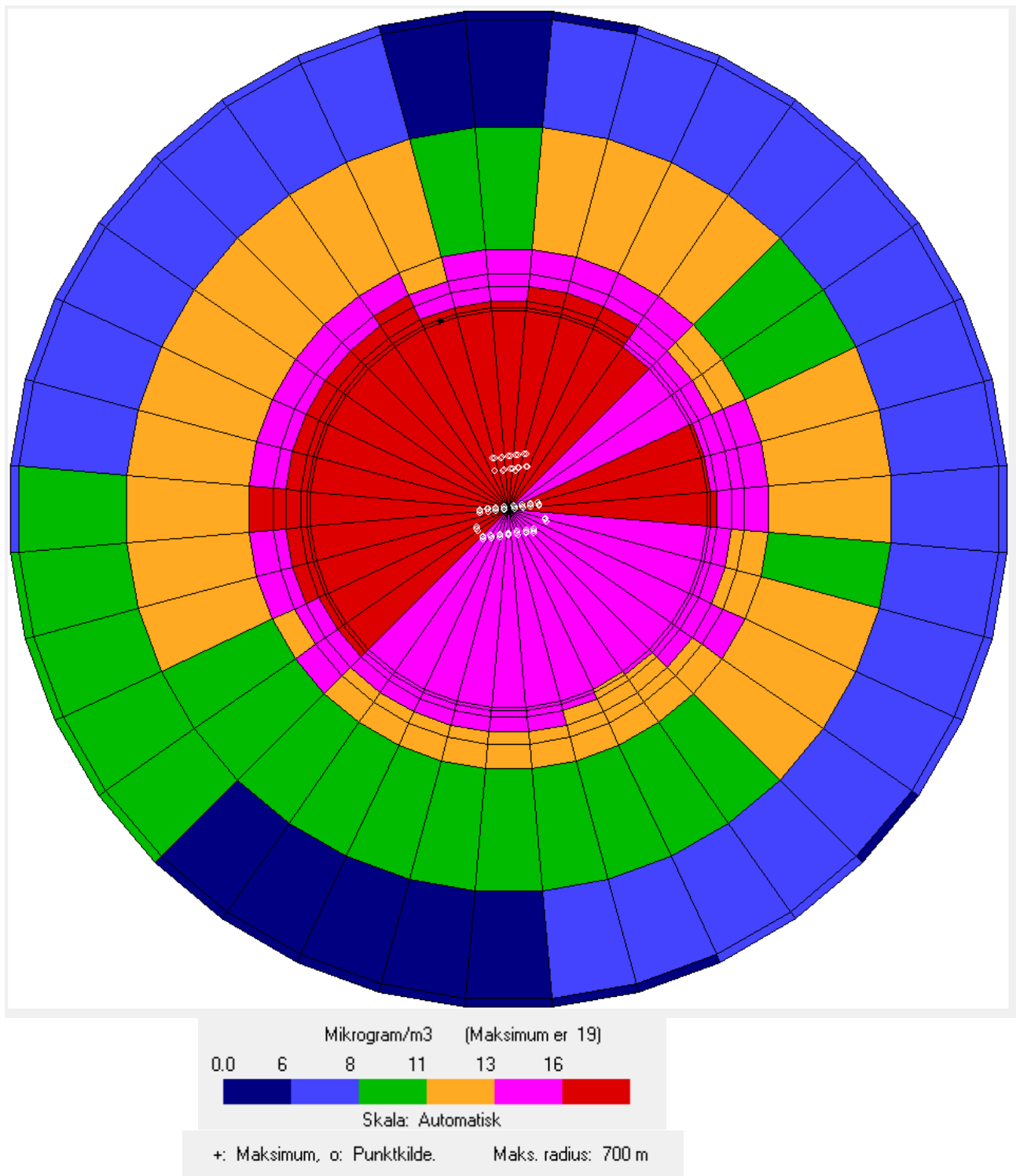
I nedenstående ses placeringen af afkastene på staldene.

Figur 4: Placering af afkast på eksisterende stald.

Figur 5: Placering af afkast ny stald. Nulcentrum ses også af illustrationen.

Figur 6: De største månedlige 99 %-fraktiler for 10 år for alle kilder.

Bilag 1b. Beregning af lugtemission og luftbehov (OML)

Gyllekøling											
Stald	Gulvsystem	m ²	OU pr. m ²	OU u. teknologi	Teknologi, %	OU i alt	Bygningshøjde	Afkasthøjde	Antal afkast	OU pr. afkast	Afkastnummer
Drægtighed											
Smågrise	Klimastald, delvis spalte	1500	21	31500	20%	25200	9	7	20	1260.0	1-20
Slagtesvinestald											
Slagtesvin	Delvis spalte	5400	29	156600	20%	125280	7.5	9.0 / 9.5 / 11.5	51	2456.5	21-71
I alt		6900		188100		150480					
Nulpunkt for ovenstående:											
Dimensioneret luftbehov											
Stald	Gulvsystem	Stipladser	Luftbehov m ³ /h pr. stiplads**	Ventilationsydelse i alt	Antal afkast	Ventilationsydelse pr. afkast	Anvendt ventilationsydelse	Vejledende, max	Forskel fra vejledende, %		
Smågrise											
Smågrise	Klimastald, delvis spalte	5000	50	250000	20	12500					
Slagtesvinestald											
Slagtesvin	Delvis spalte	8304	111	921744	6	19971				Ventilation fordeling	
				119826.72	6	19971				100%	Gulvudsug
				801917	45	17820				90%	Ventilation tag
* http://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_mesdd/2006/742.aspx											
*** http://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Staldklima/Ventilationskapacitet											
	Skema	Skemamr.	Teknologi								
	Hovedskema	205.002	Gyllekøling								
	Scenarieskema	205.546	Gyllekøling og biologisk luftrensning								

Udskrevet: 2019/10/09 kl. 14:37

Dato: 2019/10/09

OML-Multi PC-version 20180321/6.20

Side 1

DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til Sweco Danmark A/S, Granskoven 8, 2600 Glostrup

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i
skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z_0 = 0.052 m

Største terrænhældning = 20 grader er indlæst, men er af program estimeret til ca.21 grader!

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 13 koncentriske cirkler

med centrum x,y:	621233.,	6100647.			
og radierne (m):	277.	286.	299.	328.	333.
	397.	676.	700.	800.	900.
	1000.	1100.	1200.		

Terrænhøjder er ikke alle ens.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2.

Terrænhøjder [m]

Retning (grader)	Afstand (m)												
	277	286	299	328	333	397	676	700	800	900	1000	1100	1200
0	11.9	11.6	11.4	10.8	10.8	10.4	6.0	6.0	6.5	10.5	17.0	20.5	13.6
10	10.5	10.9	11.3	11.2	11.2	10.3	6.2	6.0	7.3	10.3	12.9	14.5	15.0
20	11.5	12.0	13.1	13.7	13.7	13.0	12.0	12.1	13.1	13.3	12.8	11.7	10.0
30	13.4	14.0	14.8	15.4	15.3	15.1	13.5	14.3	17.9	17.7	15.0	8.9	8.0
40	12.8	13.2	13.9	15.5	15.4	14.3	11.3	11.5	15.9	10.9	5.1	3.4	6.3
50	9.0	9.0	8.6	10.8	11.1	11.1	6.6	5.6	6.8	6.0	6.3	11.3	13.2
60	9.0	8.6	8.1	8.5	8.5	9.2	4.6	5.8	5.4	3.5	3.3	9.2	9.0
70	8.5	8.3	8.0	7.3	7.2	6.4	4.9	5.4	4.6	5.3	3.3	4.2	0.0
80	6.4	6.4	6.1	6.3	6.3	6.3	7.1	6.9	4.5	6.4	5.3	0.0	0.0
90	7.3	7.2	7.1	6.8	6.5	8.1	4.8	5.0	4.3	3.7	0.0	0.0	0.0
100	8.5	8.5	8.3	11.3	11.3	11.5	4.9	5.5	3.3	0.0	0.0	0.0	0.0
110	9.3	9.6	10.3	13.5	14.6	15.0	3.7	4.1	1.5	0.0	0.0	0.0	0.0
120	8.7	9.0	9.7	14.9	14.9	13.8	2.2	1.5	1.6	0.0	0.0	0.0	0.0
130	6.7	8.3	9.3	12.2	14.1	16.5	5.3	5.4	2.8	1.1	0.0	0.0	0.0
140	5.9	6.8	7.7	8.3	8.9	13.7	6.2	6.1	6.0	3.6	3.0	0.0	0.0
150	6.2	6.1	5.8	5.8	5.8	8.8	6.3	6.0	5.3	5.1	5.9	4.5	1.5
160	5.3	5.2	4.5	4.7	5.2	6.6	7.1	7.7	6.7	12.0	3.5	5.3	5.0
170	4.2	4.2	4.2	4.0	4.0	6.2	2.5	2.6	3.2	3.8	4.4	5.6	4.1
180	5.1	5.1	5.1	4.6	4.6	4.5	3.5	3.5	3.5	9.8	12.7	4.7	5.2
190	5.2	5.2	5.3	5.2	5.2	4.4	6.1	6.4	10.8	12.0	13.3	11.6	11.3
200	6.4	6.1	6.5	6.1	5.9	6.6	13.1	12.8	6.4	10.6	12.0	9.2	11.1
210	9.4	9.7	10.0	10.7	10.7	11.0	8.4	8.4	8.6	10.9	11.0	11.7	11.4
220	9.6	9.6	9.9	10.0	10.1	9.2	11.8	13.3	12.4	15.7	14.4	10.4	7.9
230	8.7	8.8	9.2	9.8	10.0	8.7	17.9	17.6	15.3	14.0	16.1	11.8	12.0
240	12.1	11.2	11.8	11.0	11.3	11.6	18.8	17.6	14.0	9.5	14.2	14.8	15.1
250	14.9	15.2	15.1	14.7	14.7	13.5	19.4	18.3	12.9	9.9	14.1	17.0	14.5
260	16.0	16.1	16.3	16.0	16.0	14.8	18.2	17.4	14.6	12.8	16.1	19.0	16.4
270	16.5	16.8	16.8	16.1	16.1	13.4	14.6	13.5	10.8	12.3	14.2	19.8	21.6
280	16.5	16.5	16.6	16.5	16.5	13.6	9.9	10.3	14.1	13.6	14.3	15.8	15.1
290	16.8	17.0	17.0	16.2	16.2	14.5	11.3	11.9	15.0	19.2	25.0	16.2	16.6
300	16.5	16.5	16.7	16.7	16.6	15.5	10.4	10.7	16.5	20.2	20.9	15.9	14.1
310	16.7	16.5	16.1	15.6	15.6	14.0	8.8	8.3	10.4	11.3	12.6	14.2	17.0
320	17.3	17.3	16.9	15.6	15.6	14.1	9.6	11.6	13.5	13.6	18.4	16.3	19.2
330	17.1	17.1	17.6	16.8	16.2	14.3	9.6	9.5	8.5	8.7	14.1	18.3	21.0
340	16.5	14.8	14.6	13.7	13.7	13.1	7.7	7.6	6.4	6.1	6.3	6.7	9.5
350	13.9	13.2	12.6	11.6	11.6	11.0	6.1	6.5	6.0	6.1	6.7	6.2	6.2

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kildenummer
 ID.....: Tekst til identificering af kilde
 X.....: X-koordinat for kilde [m]
 Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
 Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
 HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
 T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
 VOL.....: Volumenmængde af røggas [normal m3/sek]
 DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
 DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
 HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
 Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek], [MLE/sek] eller [MOU/sek]

Punktkilder.

Kildedata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof		
											1 Q1	2 Q2	3 Q3
1	1	621210.	6100719.	14.4	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
2	2	621212.	6100719.	14.4	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
3	3	621221.	6100720.	14.4	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
4	4	621223.	6100721.	14.4	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
5	5	621231.	6100722.	14.4	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
6	6	621234.	6100722.	14.4	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
7	7	621242.	6100724.	14.4	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
8	8	621245.	6100724.	14.4	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
9	9	621253.	6100725.	14.4	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
10	10	621256.	6100726.	14.1	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
11	11	621212.	6100701.	14.3	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
12	12	621242.	6100701.	14.3	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
13	13	621224.	6100702.	14.3	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
14	14	621226.	6100703.	14.3	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
15	15	621234.	6100704.	14.3	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
16	16	621237.	6100704.	14.3	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
17	17	621245.	6100706.	14.3	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
18	18	621247.	6100706.	14.3	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
19	19	621256.	6100707.	14.3	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
20	20	621258.	6100708.	14.3	7.0	20.	3.24	0.55	0.65	9.0	1.26E-03	0.0000	0.0000
21	21	621191.	6100647.	13.2	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
22	22	621191.	6100645.	12.9	9.5	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
23	23	621192.	6100642.	12.9	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
24	24	621202.	6100648.	13.5	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
25	25	621203.	6100649.	13.5	9.5	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
26	26	621203.	6100644.	13.2	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
27	27	621214.	6100650.	13.4	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
28	28	621214.	6100648.	13.4	9.5	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
29	29	621214.	6100645.	13.3	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
30	30	621226.	6100651.	13.4	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
31	31	621226.	6100649.	13.4	9.5	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
32	32	621226.	6100647.	13.4	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
33	33	621239.	6100653.	13.6	9.5	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
34	34	621240.	6100651.	13.6	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
35	35	621240.	6100648.	13.6	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
36	36	621251.	6100654.	13.8	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
37	37	621251.	6100652.	13.8	9.5	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
38	38	621252.	6100650.	13.8	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
39	39	621262.	6100656.	14.0	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
40	40	621262.	6100654.	13.8	9.5	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
41	41	621263.	6100651.	13.8	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
42	42	621273.	6100658.	13.9	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
43	43	621274.	6100655.	13.9	9.5	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
44	44	621274.	6100653.	13.8	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
45	45	621196.	6100610.	12.1	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
46	46	621196.	6100608.	12.1	9.5	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
47	47	621196.	6100606.	12.1	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
48	48	621207.	6100612.	12.4	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
49	49	621208.	6100610.	12.4	9.5	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
50	50	621208.	6100607.	12.4	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
51	51	621219.	6100613.	12.7	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
52	52	621219.	6100611.	12.7	9.5	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
53	53	621220.	6100609.	12.7	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
54	54	621231.	6100615.	13.0	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
55	55	621231.	6100613.	12.8	9.5	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000

Punktkilder.

Kildedata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1 Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3
56	56	621231.	6100611.	12.8	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
57	57	621244.	6100617.	13.1	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
58	58	621244.	6100615.	13.1	9.5	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
59	59	621245.	6100612.	12.9	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
60	60	621256.	6100619.	13.0	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
61	61	621256.	6100616.	13.0	9.5	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
62	62	621256.	6100614.	12.6	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
63	63	621267.	6100620.	12.8	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
64	64	621267.	6100618.	12.8	9.5	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
65	65	621267.	6100615.	12.8	9.0	20.	4.61	0.55	0.65	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
66	66	621283.	6100635.	13.4	11.5	20.	5.17	0.93	1.10	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
67	67	621283.	6100633.	12.9	11.5	20.	5.17	0.93	1.10	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
68	68	621188.	6100618.	12.1	11.5	20.	5.17	0.93	1.10	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
69	69	621187.	6100623.	12.1	11.5	20.	5.17	0.93	1.10	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
70	70	621187.	6100621.	12.1	11.5	20.	5.17	0.93	1.10	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000
71	71	621284.	6100631.	12.9	11.5	20.	5.17	0.93	1.10	7.5	2.46E-03	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
1	14.6	0.4
2	14.6	0.4
3	14.6	0.4
4	14.6	0.4
5	14.6	0.4
6	14.6	0.4
7	14.6	0.4
8	14.6	0.4
9	14.6	0.4
10	14.6	0.4
11	14.6	0.4
12	14.6	0.4
13	14.6	0.4
14	14.6	0.4
15	14.6	0.4
16	14.6	0.4
17	14.6	0.4
18	14.6	0.4
19	14.6	0.4
20	14.6	0.4
21	20.8	0.5
22	20.8	0.5
23	20.8	0.5
24	20.8	0.5
25	20.8	0.5
26	20.8	0.5
27	20.8	0.5
28	20.8	0.5
29	20.8	0.5
30	20.8	0.5
31	20.8	0.5
32	20.8	0.5
33	20.8	0.5
34	20.8	0.5
35	20.8	0.5
36	20.8	0.5
37	20.8	0.5
38	20.8	0.5
39	20.8	0.5
40	20.8	0.5
41	20.8	0.5
42	20.8	0.5
43	20.8	0.5
44	20.8	0.5
45	20.8	0.5
46	20.8	0.5
47	20.8	0.5

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m ⁴ /s ³
48	20.8	0.5
49	20.8	0.5
50	20.8	0.5
51	20.8	0.5
52	20.8	0.5
53	20.8	0.5
54	20.8	0.5
55	20.8	0.5
56	20.8	0.5
57	20.8	0.5
58	20.8	0.5
59	20.8	0.5
60	20.8	0.5
61	20.8	0.5
62	20.8	0.5
63	20.8	0.5
64	20.8	0.5
65	20.8	0.5
66	8.2	0.6
67	8.2	0.6
68	8.2	0.6
69	8.2	0.6
70	8.2	0.6
71	8.2	0.6

Retningsafhængige bygningsdata (kun retninger med bygningshøjde større end nul er medtaget).

Kilde nr. 11:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
120	7.5	19.0
130	7.5	19.0
140	7.5	19.0
150	7.5	19.0
160	7.5	19.0

Kilde nr. 12:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
120	7.5	17.0
130	7.5	17.0
140	7.5	17.0
150	7.5	17.0
160	7.5	17.0
170	7.5	17.0

Kilde nr. 13:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
120	7.5	16.0
130	7.5	16.0
140	7.5	16.0
150	7.5	16.0
160	7.5	16.0
170	7.5	16.0

Kilde nr. 14:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
130	7.5	16.0
140	7.5	16.0
150	7.5	16.0
160	7.5	16.0
170	7.5	16.0

Kilde nr. 15:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
150	7.5	16.0
160	7.5	16.0
170	7.5	16.0
180	7.5	16.0
190	7.5	16.0
200	7.5	16.0
210	7.5	16.0

Kilde nr. 16:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
160	7.5	16.0
170	7.5	16.0
180	7.5	16.0
190	7.5	16.0
200	7.5	16.0
210	7.5	16.0

Kilde nr. 17:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
190	7.5	18.0
200	7.5	18.0
210	7.5	18.0
220	7.5	18.0
230	7.5	18.0

Kilde nr. 18:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
190	7.5	19.0
200	7.5	19.0
210	7.5	19.0
220	7.5	19.0
230	7.5	19.0
240	7.5	19.0

Kilde nr. 19:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
90	12.0	17.0
100	12.0	17.0
110	12.0	17.0

Kilde nr. 20:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
90	12.0	15.0
100	12.0	15.0
110	12.0	15.0

Udskrevet: 2019/10/09 kl. 14:37
Dato: 2019/10/09

OML-Multi PC-version 20180321/6.20
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 7

Side til advarsler.

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (OU/m3)

Retning (grader)	Afstand (m)												
	277	286	299	328	333	397	676	700	800	900	1000	1100	1200
0	15	14	13	12	12	10	5	5	5	4	5	5	4
10	15	14	14	12	12	10	6	5	5	5	4	5	4
20	15	15	15	13	13	11	6	6	5	5	4	4	4
30	15	15	15	13	13	11	6	6	7	6	5	4	4
40	14	13	13	13	13	10	6	6	7	5	5	4	4
50	13	13	13	11	11	9	6	6	5	5	4	4	4
60	13	13	12	11	11	9	6	5	5	5	4	4	4
70	14	13	13	12	12	10	7	7	6	5	5	5	4
80	14	13	13	12	12	10	6	6	6	5	5	4	4
90	14	14	13	12	12	10	7	6	6	5	5	5	4
100	13	13	12	11	11	9	6	6	6	5	5	5	4
110	13	13	12	11	12	10	6	6	5	5	4	4	4
120	13	13	12	12	12	10	6	6	6	5	5	4	4
130	13	13	12	11	11	11	5	5	5	4	4	4	4
140	12	11	11	10	10	9	6	6	5	5	5	4	4
150	12	11	11	10	10	8	6	5	5	5	4	4	4
160	12	12	11	10	10	8	6	5	5	5	4	4	4
170	12	12	12	11	11	8	5	5	5	5	4	4	4
180	12	12	12	11	10	9	5	5	5	5	4	4	4
190	13	12	12	11	11	9	5	4	4	4	4	4	3
200	13	13	12	11	11	9	5	5	5	5	4	4	4
210	13	13	12	11	11	9	5	5	4	4	4	4	3
220	13	13	12	11	11	9	5	5	5	6	5	4	4
230	14	14	13	12	12	10	8	8	6	5	6	4	4
240	14	14	13	12	11	9	9	8	6	5	5	5	5
250	14	14	14	12	12	10	9	9	6	5	5	5	4
260	15	14	14	13	13	10	8	8	6	5	6	6	5
270	16	16	16	14	14	10	7	6	6	5	5	6	5
280	15	15	14	13	13	10	6	6	6	5	5	5	4
290	14	14	13	12	12	9	6	6	6	7	6	5	5
300	14	14	14	13	13	11	6	6	7	7	6	5	4
310	15	14	14	13	13	10	7	7	6	6	5	5	5
320	15	15	14	12	12	10	6	6	6	5	6	5	5
330	16	16	15	14	13	10	6	6	6	5	5	6	5
340	16	14	13	12	11	9	6	6	5	5	5	4	4
350	14	14	13	12	12	9	5	5	5	4	4	4	3

Maksimum= 16.16 i afstand 286 m og retning 270 grader i 198105 (yyyymm)

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

Middelværdier (OU/m3)

Retning (grader)	Afstand (m)							277	286	299	328	333	397	676	700	800	900	1000	1100	1200
	277	286	299	328	333	397	676													
0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
70	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
80	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
90	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
110	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
120	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
170	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
190	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
230	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
240	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
250	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
260	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
270	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
280	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
290	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
300	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
310	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
320	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
330	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
340	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
350	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Maksimum= 1.17 i afstand 277 m og retning 70 grader.

Benyttede filer.

Følgende inputfiler er benyttet i beregningerne:

Punktkilder: C:\OML_data\OML Ulrik Bremholm Sønderskovvej 2 juli 2019.kld
og bygningsdata: C:\OML_data\OML Ulrik Bremholm Sønderskovvej 2 juli 2019.kbg
Meteorologi.....: C:\OML_Data\Aal7483LST.met
Receptorer.....: C:\OML_data\OML Ulrik Bremholm Sønderskovvej 2 juli 2019.rct
Beregningsopsætning.....: C:\OML_data\OML Ulrik Bremholm Sønderskovvej 2 juli 2019.opt

Følgende outputfil er benyttet:

Resultater: C:\OML_data\OML Ulrik Bremholm Sønderskovvej 2 juli 2019.log

Beregning:

Start kl. 13:45:58 (09-10-2019)
Slut kl. 13:58:47 (09-10-2019)

Bilag 2. Lugt – Vurdering af OML-beregning

Ansøger har som en del af Miljøkonsekvensrapporten udarbejdet "Beregning af koncentrationen af lugt", 25. september 2019. Rapporten er sammen med beregninger for lugtemission og luftbehov og den tilhørende OML-beregning vedlagt som henholdsvis bilag 1a, 1b og 1c til denne miljøgodkendelse. I det efterfølgende gennemføres der en vurdering af beregningsforudsætningerne og den konkrete OML-beregning.

Ansøger ønsker at have mulighed for at anvende ét af to følgende scenarier til reduktion af lugtbelastningen:

1. Gyllekøling i alle staldanlæg
2. Gyllekøling i den eksisterende stald og biologisk luftrensning i den nye stald.

Den lugtreducerende effekt er fastsat til 20% både ved anvendelse af gyllekøling og biologisk luftrensning - og der er derfor kun gennemført én OML-beregning.

I det efterfølgende vurderes de indgangsdata, der indgår i den konkrete OML-beregning.

Ventilationssystem - afkast

Følgende data for ventilationsanlæggets afkast indgår i OML-beregningerne. Dataene er en del af grundlaget for den lugtbelastning, der opleves i omgivelserne, og der stilles derfor vilkår i henhold til disse data.

Stald	Dyretype og gulvsystem	Antal afkast	Afkastnr.	Afkasthøjde over terræn (m)	Indre diameter (m)**	Ydre diameter (m)**
Eksisterende stald	Smågrise, Klimastald, delvist spaltegulv	20	1-20	7	0,55	0,65
Ny stald	Slagtesvin/ smågrise Delvist spaltegulv*	51	21-71	9,0 ¹ 9,5 ² 11,5 ³	0,55 0,55 0,93	0,65 0,65 1,10

*25-49% og 50-75% fast gulv; **korrigeret indre diameter som følge af miljøkryds ***Ydre diameter er fast i hele afkastets længde

Røggashastighed

En af forudsætningerne for om husdyrlovens lugtkriterier kan overholdes er, at det i alle afkast er muligt at opnå den røggashastighed, der indgår i beregningerne. Røggashastigheden er afhængig af den indre diameter på afkastene og volumenmængden i afkastet.

Det tidligere Danmarks Miljøundersøger (DMU) har oplyst, at i IT-ansøgningssystemets beregninger er det forudsat, at lugtemissionen er proportionel med luftmængden i afkastene. Det vil sige, at hvis behovet for ventilation er lavt (- f.eks. ved lave temperaturer) vil lugtemissionen fra stalden tilsvarende være lav, og den lugtkoncentration, der efterfølgende opleves i omgivelserne vil dermed også være lavere end det, der f.eks. opleves, når der er et stort ventilationsbehov. Husdyrlovens genekriterier vil i disse situationer med stor sandsynlighed også være overholdt uanset, at der ikke opnås maksimal røggashastighed. Det

¹ Afkast nr. 21, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 32, 34, 35, 36, 38, 39, 41, 42, 44, 45, 47, 48, 50, 51, 53, 54, 56, 57, 59, 60, 62, 63, 65,

² Afkast nr. 22, 25, 28, 31, 33, 37, 40, 43, 46, 49, 52, 55, 58, 61, 64

³ Afkast nr. 66-71

skal dog sikres, at den maksimale røggashastighed kan opnås i de perioder, hvor ventilationsbehovet er størst.

I bilag 3 og 3a redegøres der for, om den gennemførte OML-beregning giver et retvisende billede af de faktiske forhold. I den sammenhæng er det væsentligt, at anlæggets ventilationskapacitet er sammenlignelig med en vejledende ventilationskapacitet eller ligger indenfor en 95%-fraktil for ventilationskapacitet⁴. Er dette ikke tilfældet vil de anvendte standardlugtemissioner ikke være retvisende, og beregningsresultatet vil derfor ikke kunne opnås i praksis.

De to ovenfor beskrevne situationer indebærer, at der på den ene side skal sikres, at der kan opnås en maksimal røggashastighed i de perioder, hvor der er størst behov for ventilation, og på den anden side må røggashastigheden - og indirekte ventilationskapaciteten - ikke være større end, at standardlugtemissionerne fortsat kan anvendes.

Svendborg Kommune vurderer, at ovenstående kan imødekommes ved at fastsætte vilkår, om en maksimal ventilationskapacitet og indre diameter.

Ansøger har redegjort for den maksimale ventilationskapacitet med udgangspunkt i en omregning af produktionsarealet til stipladser med baggrund i de gældende dyrevelfærdsmæssige krav til de to dyretyper jf. <https://husdyrvejledning.mst.dk/media/191263/tilsyn-med-gennemsnitlig-husdyrproduktion-inden-for-dyrevelfaerdskravene-rettet.pdf>

Det skal desuden bemærkes, at den angivne røggashastighed og den heraf beregnede spredning af lugt forudsætter, at afkastene ikke udstyres med en konus jf. teknologisk institut⁵. En konus anvendes til at øge trykstabiliteten omkring ventilatoren, mindske energiforbruget samt sikre bortledning af regnvand fra afkastets sider til tagfladen frem for til staldrummet. Der stilles derfor også vilkår med fastsættelse af den ydre diameter. Vilkåret skal forstås sådan, at den ydre diameter skal være fast/ens i hele afkastets længde.

Lugtemission

Ansøger har redegjort for lugtemissionen fra hvert afkast i de to staldanlæg jf. bilag 1b. Emissionen er fastlagt med udgangspunkt i produktionsareal, samt dyretype/flexgruppe. I den nye stald anvendes der flexgruppe Slagtesvin og smågrise. Da lugtemissionen pr. kvadratmeter produktionsareal er størst for slagtesvin anvendes denne dyretype i beregningen. De anvendte emissionsfaktorer er i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 punkt B⁶, og der er inddraget en lugtreducerende effekt på 20% i hvert staldanlæg. Svendborg Kommune vurderer, at de anvendte lugtemissioner er korrekte.

Der stilles vilkår om tilladt produktionsareal og dyretype/flexgruppe. Vilkårene fastsættes i sammenhæng med vilkår til staldanlæg og produktion.

⁴ Meddelelse nr. 742 af 29. marts 2006, SEGES; http://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx

⁵ Teknologisk Institut, Karen Sørensen. Notat, Gennemgang af OML-beregning for spredning af lugt omkring ansøgt udvidelse af husdyrbrug med slagtesvin. Gennemgang af datagrundlag og OML-beregning for slagtesvinproduktion i Middelfart Kommune, 22. september 2017.

⁶ Bekg. Nr. 1467 af 6. december 2018

Ruhedslængde

Ansøger har i OML-beregningen fastlagt ruhedsfaktoren ud fra området mellem anlæg og nærmeste kritiske naboer (Bøstrup Strandvej nr. 17, 19, 21, 22, 26 og 30). Ansøger har vurderet, at dette område svarer til ca. 17ha, hvoraf *landbrug med læhegn* vurderes at udgøre ca. 5% og de øvrige 95% karakteriseres som område med *ringe vegetation*. Beregningsmæssigt svarer det til en vægtet ruhedsfaktor på 0,0518 for dette område. Ansøger har oplyst, at arealer udenfor dette område er præget af *landbrug med læhegn* og *blandet natur med middel bevoksning*. Ruhedsfaktoren for disse typer af områder er henholdsvis 0,1 og 0,3.

Svendborg Kommune vurderer, at den beregnede ruhedsfaktor i forhold til de mest kritiske naboer er korrekt. Det er dog samtidig Svendborg Kommunes vurdering, at der tilsvarende burde have været gennemført en beregning af ruhedsfaktoren i forhold til boligen på Sønderskovvej 5 - som er nærmeste kritiske nabo mod syd.

Umiddelbart er området mellem anlægget og boligen mod syd præget af et mindre skovområde, mens det resterende område kan karakteriseres som et område med *ringe vegetation*. Ruhedsfaktoren for skov er 1,0 og 0,05 for områder med *ringe vegetation*. Svendborg Kommune vurderer, at op til 95% af området kan karakteriseres som *ringe vegetation* og den vægtede ruhedsfaktor kan da beregnes til 0,0581.

Jo lavere ruhedsfaktor, der anvendes jo mindre opblanding må der forventes, og dermed vil den laveste ruhedsfaktor svare til den lugtmæssigt værste situation. Svendborg Kommune vurderer derfor, at OML-beregningen kan gennemføres med en ruhedsfaktor på 0,0518, der er beregnet med udgangspunkt i de kritiske boliger, som ansøger har angivet.

Terræn

Den konkrete OML-beregning er korrigeret for variation i terræn, hvilket er korrekt.

Bygningskorrektio

Påvirkningen fra bygninger skal medtages, hvis en række parametre er opfyldt⁷. Der er i den konkrete OML-beregning anvendt bygningskorrektio for afkastene 11-20 på den eksisterende stald som følge af nærhed til fodersiloer og foderhus.

Vurdering i forhold til $2 \cdot H_B$

Bygningshøjden H_B på den eksisterende og nye stald er henholdsvis 9m og 7,5m - og 2 gange H_B svarer da til henholdsvis 18m og 15m.

Afstanden mellem stuehus og nærmeste afkast på den eksisterende staldbygning er ca. 25m, hvilket betyder, at afstanden er større end 18m, og der skal derfor ikke medtages bygningskorrektio i forhold til stuehuset.

Afstand mellem afkast nr. 19 og 20 på den eksisterende stald til nærmeste fodersilo er 17m – og det skal derfor vurderes videre, om der skal foretages bygningskorrektio på afkastene. Øvrige afkast på den eksisterende stald er placeret mere end 18m fra fodersiloerne, og der skal derfor ikke foretages bygningskorrektio for disse afkast.

Afstanden fra afkastene 11-18 på den eksisterende stald er 15-18m fra foderladen, og det skal derfor vurderes videre, om der skal foretages bygningskorrektio for disse afkast.

⁷ *Den nærmeste del af bygningen er nærmere end $2H_B$, og Bygningen (H_B) er højere end $1/3$ af skorstenshøjden (regnet fra jorden), og bygningen har set fra afkastet en vinkeludstrækning på mere end 5 grader. Alle tre parametre skal være opfyldt for at bygningen skal indgå i beregningerne.

Afstanden mellem afkastene på den nye stald og foderladen er mere end 15m, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at der ikke skal foretages bygningskorrektion i forhold til disse afkast.

Der er dermed redegjort for, at afstanden mellem afkastene, og de omkringliggende bygninger er større end 2Hb, bortset fra afkastene 11-20, og de bygninger, hvor selve afkastene er placeret. Det betyder, at overvejelserne omkring bygningskorrektion herefter kun skal vedrøre den konkrete bygning med afkast samt påvirkningen af afkastene 11-20 fra henholdsvis foderlade og fodersiloer

Vurdering i forhold til afksthøjder

Betragtes selve afksthøjderne på de forskellige bygninger varierer disse mellem 7m og 11,5m over terræn – betragtes kun 1/3 af afksthøjden vil denne variere mellem ca. 2,33 og 3,83, hvilket betyder, at Hb er større end 1/3 af skorstenshøjden.

Vurdering i forhold til vinkeludstrækning.

Vinkeludstrækningen set fra afkast 19 og 20 i forhold til fodersiloerne er større end 5 grader, og der skal derfor foretages bygningskorrektion for disse to afkast i forhold til fodersiloerne.

I forhold til foderladen er vinkeludstrækningen større end 5 grader for afkastene 11-18, og der skal derfor indregnes bygningskorrektion for disse afkast.

Vurdering af bygningskorrektion – generel/retningsafhængig

Der kan efterfølgende være tale om henholdsvis en generel bygningseffekt og en retningsafhængig bygningseffekt. Bygningseffekten er generel, hvis bygningen er opført i tilslutning til kilden eller så tæt på kilden, at vinklen – set fra kilden er større end 90 grader. Svendborg Kommune vurderer, at hverken foderlade eller fodersiloer ligger så tæt på afkastene 11-20, at vinklen er større end 90 grader. Der vil derfor kun være tale om en generel bygningseffekt i forhold til de bygninger, hvor afkastene er placeret.

Den retningsafhængige bygningseffekt skal inddrages, hvis vinkeludstrækningen fra kilden til bygningen er mindre end 90 grader. Svendborg Kommune vurderer, at der skal indregnes en retningsafhængig bygningskorrektion for afkastene 11-20.

OML-beregningen er gennemført med den beskrevne bygningskorrektion for afkastene 11-20.

Meteorologiske data

Ansøger har oplyst, at der i beregningerne er anvendt OML-multikildemodell, version 6,2 med 10 års vejrdata fra Aalborg Lufthavn. Ifølge Miljøstyrelsens vejledning kan der derfor anvendes en skarp tolkning af resultaterne, hvilket betyder, at resultaterne aflæses specifikt i den retning og afstand, hvor de omkringliggende boliger og områder er placeret. Dette er samtidig i overensstemmelse med klagenævnets praksis jf.

"Miljø- og Fødevareklagenævnet finder endvidere, at lugtberegningerne skal gennemføres ud fra vejrdata, som er beregnet på baggrund af 10 års gennemsnit (Aalborg), og at der bør anvendes en "skarp tolkning". Nævnet bemærker, at disse data vurderes langt bedre at repræsentere det typiske i en konkret sag end de tidligere vejrdata (Kastrup 1976), og det er derfor muligt at anvende OML-beregningerne mere direkte, jf. Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug." (eksemplet er fra NMK-10-01240 9. maj 2018)

Temperatur

Der er i beregningen af lugtbelastningen anvendt en temperatur i afkastet på 20°C, hvilket er korrekt.

Miljøkryds

Der er i alle afkast på både eksisterende og nye stalde indsat et miljøkryds. Miljøkrydset er anvendt, som virkemiddel til at sikre, at husdyrlovens lugtkriterier kan overholdes.

Miljøkryds er ikke optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste over godkendte virkemidler. Miljø- og Fødevareklagenævnet har dog i afgørelsen NMK-132-00750 og NMK-132-00756 udtalt følgende:

"Det er Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse, at det på baggrund af Højsteretsdommen U2003.573H, samt Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser NMK-132-00132 og NMK-132-00705 kan lægges til grund, at effekten af miljøkryds implementeres i OML-beregningen ved at reducere afkastenes diameter, så afkasthastigheden øges med 40%"

Det er dermed Svendborg Kommunes vurdering, at klagenævnet anerkender brugen af miljøkryds som virkemiddel til at reducere lugtbelastningen, og samtidig anviser en metode til, hvordan effekten af miljøkrydset skal indgå i OML-beregningen.

Ansøger har gennemført beregninger for reduktion af den indre afkast-diameter for alle afkast.

For alle afkast i OML-beregningen anvendes følgende indre korrigerede diameter:

Eksisterende stald = 0,55 cm

Ny Stald - ikke afkast fra gulvudsugning = 0,55cm

Ny stald - afkast fra gulvudsugning = 0,93cm.

Svendborg Kommune vurderer, at de gennemførte beregninger er korrekte, og at effekten af miljøkryds kan indgå i OML-beregningen, og anvendes til opfyldelse af husdyrlovens lugtkriterier

Anvendt teknologi - biologisk luftrensning og gyllekøling

Ansøger har som virkemiddel til reduktion af lugtbelastningen valgt enten at anvende gyllekøling i begge stalde eller at anvende gyllekøling i den eksisterende stald og biologisk luftrensning i den nye stald. Der er for begge teknologier indregnet en lugtreducerende effekt på 20%

Biologisk luftrensning

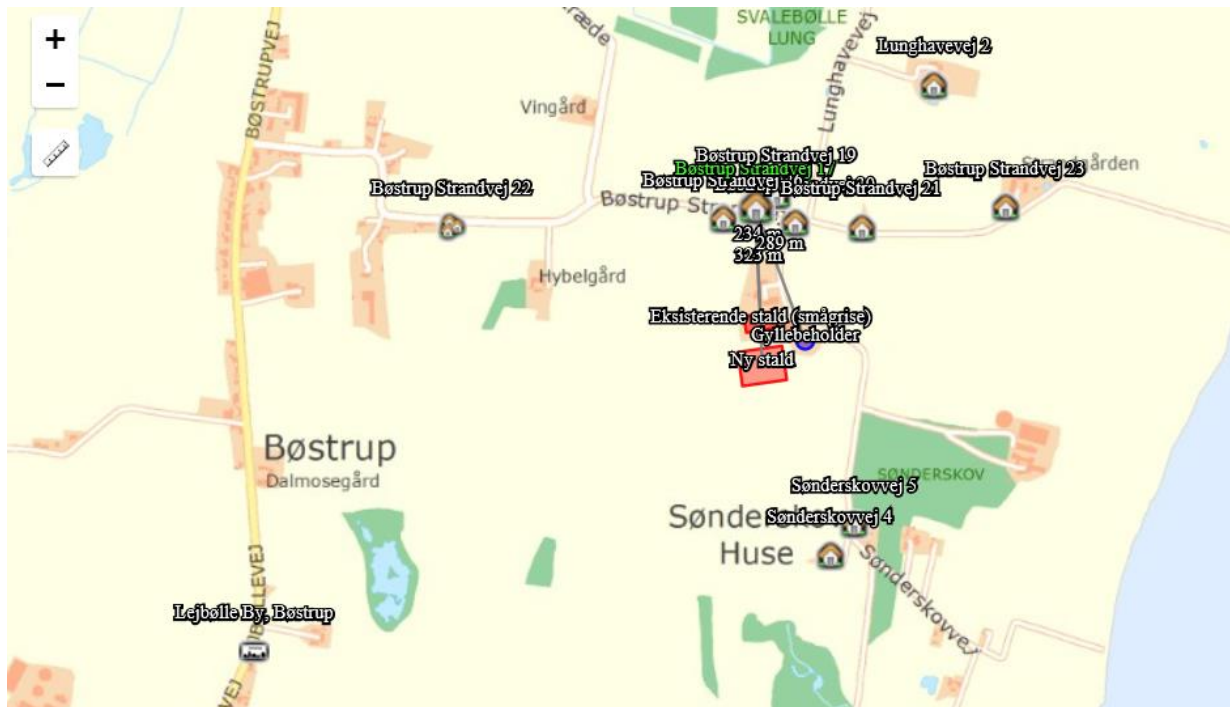
Biologisk luftrensning er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste. Der stilles vilkår til denne teknologi med udgangspunkt i teknologilistens godkendelsesvilkår for anlægget Farm AirCelan Bio Flex 2-stage. Der kan ved fuld eller delvis luftrensning af almindelig staldluft opnås en lugtreduktion på 74%. Der er i beregningen indregnet en effekt på 20%, det vil sige, at der på sigt vil være mulighed for at indregne yderligere reduktion af lugtemissionen fra staldanlægget.

Gyllekøling

Gyllekøling med rørudslusning er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste med en lugtreducerende effekt på op til 20%. Der stilles vilkår i henhold til teknologilistens forslag til vilkår.

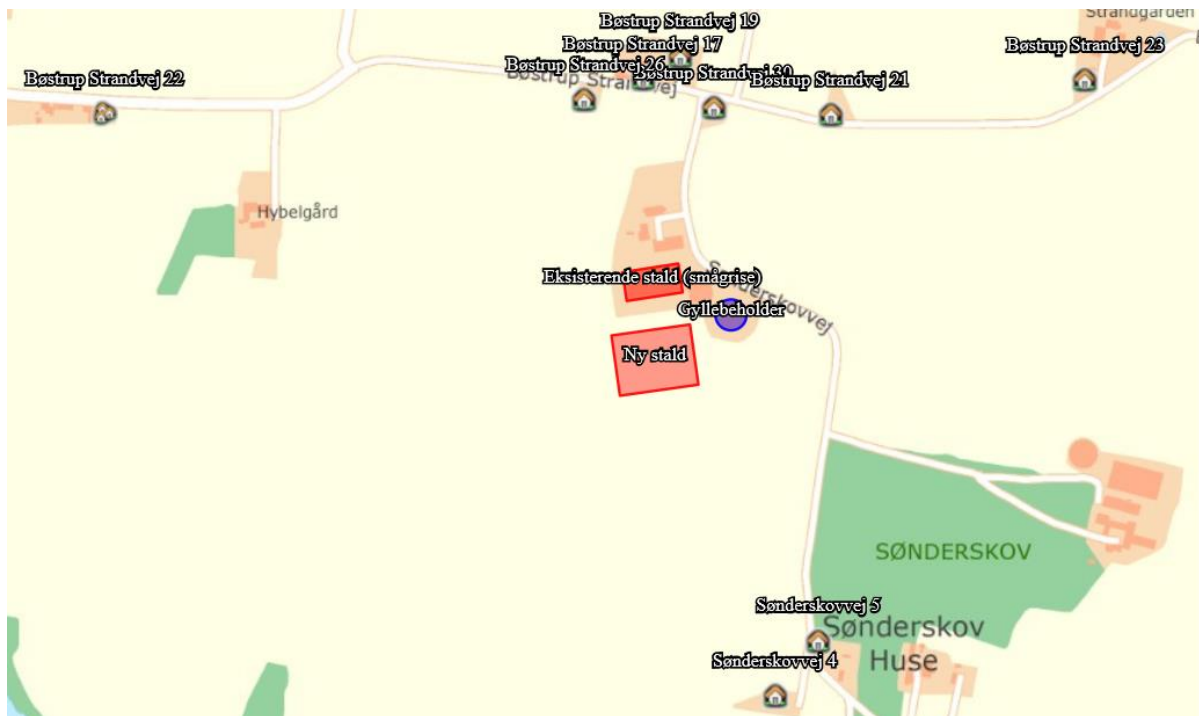
Beregningspunkter

Der er i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk gennemført en lugtberegning til nedenstående enkeltboliger, samlet bebyggelse og byzone.

OML-beregningen er gennemført for de nærmeste enkeltliggende boliger og samlet bebyggelse samt byzone, hvor ansøgningssystemets beregninger viste, at husdyrlovens lugtkriterier ikke kunne overholdes. Det drejer sig om enkeltboligerne på Bøstrup Strandvej 17, 19, 21, 26 og 30 samt Sønderskovvej 5 og nærmeste samlede bebyggelse på Bøstrup Strandvej 5 samt byzone ved Lejbølle.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at OML-beregningen erstatter ansøgningssystemets beregninger, og at der som udgangspunkt derfor også bør gennemføres en OML-beregning for alle beregningspunkter. I den gennemførte OML-beregning ligger alle valgte beregningspunkter tættere på staldanlægget i forhold til de øvrige beregningspunkter. Det vil sige, at hvis det kan dokumenteres, at husdyrlovens lugtkriterier kan overholdes i disse punkter, vil lugtkriterierne med stor sandsynlighed også kunne overholdes i punkter, der ligger længere væk, og Svendborg Kommune accepterer derfor de valgte beregningspunkter.

OML-beregningens koordinatsystem og nulpunkt er placeret ved det nye staldanlægs midte – og mellem placeringen af den nordligste række afkast – se bilag 1a på notatets figur. Fra dette nulpunkt er lugtbelastningen beregnet i afstande mellem 277m til 1200m. De valgte koncentriske cirkler er retvisende for afstanden til de omkringliggende boliger.

Receptor højden er 1,5m, hvilket er korrekt fastsat.

Kumulation

Der ligger ikke andre husdyrbrug indenfor 300m fra byzoneområdet ved Lejbølle eller ved nærmeste bolig, der er en del af en samlet bebyggelse (Bøstrup Strandvej 22) eller indenfor 100m fra de nærmeste enkeltliggende boliger. Der skal derfor ikke indregnes kumulation i den gennemførte OML-beregning.

Opsummering og vurdering afsamlet resultat

Ud fra de største månedlige 99%-fraktiler fås følgende resultat:

Resultat af lugtberegning				
Kategori	Adresse	Meter / grader	Lovkrav	Lugtbidrag
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 30	277 (10-20°)	15 OU/m ³	15 OU/m ³
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 26	286 (340-350°)	15 OU/m ³	14 OU/m ³
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 17	299 (350-0°)	15 OU/m ³	13 OU/m ³
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 19	328 (0-10°)	15 OU/m ³	12 OU/m ³
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 21	333 (30-40°)	15 OU/m ³	13 OU/m ³
Enkelt bolig	Sønderskovvej 5	397 (140-160°)	15 OU/m ³	9 OU/m ³
Samlet bebyggelse	Bøstrup Strandvej 22	676 (280-300°)	7 OU/m ³	6 OU/m ³
Byzone	Lejbølle by	1.200 (230-240°)	5 OU/m ³	4 OU/m ³

Svendborg Kommune skal supplerende tilføje, at i forhold til byzone beregnes lugtbelastningen 5 OU/m³ i retningen 240 grader, og 4 OU/m³ i retningen 230 grader.

Det fremgår af ovenstående, at husdyrlovens lugtgenekriterie er overholdt ved de nærmeste enkeltboliger, boliger i samlet bebyggelse og byzone.

Det skal sluttelig undersøges, om resultatet af den gennemførte OML-beregning giver anledning til en kortere geneafstand end ansøgningssystemets beregning med FMK-modellen. Hvis dette er tilfældet skal det undersøges, om OML-beregningen kan erstatte lugtberegningen efter FMK-modellen. I den efterfølgende tabel angives ansøgningssystemets geneafstand beregnet efter FMK-modellen, og den konkrete OML-models beregning af afstanden til de nærmeste kritiske boliger og områder, hvor det er dokumenteret, at husdyrlovens lugtkriterier kan overholdes.

Bolig	FMK (m)		OML (m)	OML er længere end FMK
	Eksisterende stald	Ny Stald		
Bøstrup Strandvej 17	120	274	299	Ja
Bøstrup Strandvej 19	120	274	328	Ja
Bøstrup Strandvej 21	120	274	333	Ja
Bøstrup Strandvej 22	213	486	676	Ja
Bøstrup Strandvej 26	120	274	286	Ja
Bøstrup Strandvej 30	120	274	277	Ja
Sønderskovvej 5	246	274	397	Ja
Byzone Lejbølle By	865	777	1200	Ja

Med baggrund i dette vurderer Svendborg Kommune, at den gennemførte OML-beregning viser, at de valgte teknologier biologisk luftrensning, gyllekøling, miljøkryds, afkasthøjder mv. sikrer, at husdyrgodkendelseslovens lugtkriterier kan overholdes.

Bilag 3. Lugt – Vurdering af OML-beregning i praksis

Natur- og Miljøklagenævnet har i juni 2017 truffet afgørelse¹ om miljøgodkendelse af et husdyrbrug i Svendborg Kommune, hvor opfyldelse af husdyrlovens lugtkriterier er baseret på en konkret OML-beregning.

Det fremgår af klagenævnets afgørelse, at ”kommunen skal vurdere, hvorvidt den kortere geneafstand vil kunne opnås i praksis”. I relation hertil redegør klagenævnet for, at Miljøstyrelsens standardlugtemissioner – som anvendes som kildestyrke i den gennemførte OML-beregning – kun er repræsentative for de forhold, hvorunder de er udtaget. Der redegøres for, at lugtemissionen er fastlagt som produktet af ventilationsydelse og lugtkoncentration, og at lugtkoncentrationen er afhængig af ventilationsydelsen, og derfor vil ændre sig sammen med ændringer i ventilationsydelsen. Der redegøres yderligere for, at Miljøstyrelsens standardlugtemissioner for svinebrug stammer fra en empirisk undersøgelse fra 2006, hvor målingerne er foretaget ved en udetemperatur på 20 grader².

Klagenævnet har efterfølgende gennemført en sammenligning af den faktiske ventilationsydelse pr. stiplads og en vejledende maksimal ventilationsydelse³. I de tilfælde, hvor der ikke er rimelig overensstemmelse mellem den faktiske og vejledende ventilationsydelse, er det undersøgt, hvorvidt den faktiske ventilationsydelse er større end 95%-fraktilen for ventilationsydelsen i undersøgelsen fra 2006. Ifølge klagenævnet og den nævnte undersøgelse angiver 5% og 95% fraktilerne det interval, hvor 90% af målingerne ligger, og intervallet anses for repræsentativt for målingerne (standardlugtemissionerne). Hvis den faktiske ventilationsydelse ligger udenfor de nævnte fraktiler har klagenævnet konkluderet, at de anvendte standardlugtemissioner ikke er repræsentative for de anvendte ventilationsydelser, og at der derfor er usikkerhed om, hvorvidt den konkrete OML-beregning giver et retvisende billede af de faktiske forhold.

I den konkrete OML-beregning for denne ansøgning om udvidelse af husdyrproduktionen på Sønderskovvej 2 har ansøger anvendt Miljøstyrelsens standardlugtemissioner, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at der skal gennemføres en vurdering af, om disse emissioner er repræsentative for de anvendte ventilationsydelser.

Den efterfølgende tabel angiver på baggrund af ansøgers oplysninger den maksimale anvendte ventilationsydelse⁴/stiplads for alle staldafsnit sammenlignet med den vejledende maksimale ventilationsydelse. Ved afvigelser mellem anvendt og vejledende ventilationsydelse skal det vurderes, om de anvendte maksimale ventilationsydelser/stiplads ligger indenfor intervallet for 5%- og 95%-fraktilerne af de målinger, der ligger til grund for standardlugtemissionerne. I vedlagte bilag 3a fremgår datagrundlaget for 5%- og 95%-fraktiler. 95%-fraktilen er tilsvarende indsat i den efterfølgende tabel.

¹ NMK-132-00750. Afgørelse i sag om miljøgodkendelse af et svinebrug på en ejendom beliggende i Svendborg Kommune

² Meddelelse nr. 742 af 29. marts 2006, SEGES; http://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx

³ Ventilationskapacitet, SEGES juni 2005 opdateret august 2011. <http://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Staldklima/Ventilationskapacitet>

⁴ <https://husdyrvejledning.mst.dk/helpdesk/helpdesk-svar/ansoegning-og-anmeldelse/oml-beregninger-efter-1-august-2017/>

Stald	Dyretype og gulvsystem	Anvendt Maks. Ventilationskapacitet (m ³ /h/stiplads)	Vejledende Ventilationskapacitet (m ³ /h/stiplads)	Afvigelse (%)	95%-fraktil ⁵ Ventilationskapacitet (m ³ /h/stiplads)
Eksisterende stald (smågrise)	Klimastald, delvist spaltegulv	50	40 ⁶	25	70
Ny stald (slagtesvin)	Delvist spaltegulv	111	100 ⁷	11	140

Der er i begge staldanlæg afvigelser mellem den maksimalt anvendte og vejledende maksimale ventilationskapacitet. Afvigelserne varierer fra 11-25%. Alle maksimale ventilationsydelse/stiplads ligger dog indenfor den angivne 95%-fraktil, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at standardlugtemissionerne i OML-beregningen kan anvendes, og at OML-beregningen giver et retvisende billede af de faktiske forhold. Det er dermed i praksis muligt at opnå de kortere geneafstande, som OML-beregningen angiver.

⁵ Meddelelse nr. 742 af 29. marts 2006, SEGES

⁶ Smågrise 7-30 kg

⁷ Slagtesvin 30-120 kg, kontinuert drift

Bilag 3a. Lugt – Vurdering af OML-beregning i praksis, tabelværdier

Vejledende ventilationsydelse¹:

Tabel 1. Krav til ventilationsydelsen

Staldtype		Vægtinterval kg	Min. Ventilation m ³ /time pr. stiplads	Max. ventilation m ³ /time pr. stiplads
Smågrise	Holddrift	7 - 20	3	25
	Holddrift	7 - 30	3	40
Ungsvin	Kontinuerlig	30 - 50	8	40
	Holddrift	30 - 50	6	50
Slagtesvin	Kontinuerlig	30 - 95	15	75
	Holddrift	30 - 95	8	100
	Kontinuerlig	30 - 120	15	100
	Holddrift	30 - 120	8	125
Søer	Drægtige	-	15	100
	Diegivende + 10 grise á 5 kg kontinuerlig	-	30	250
	Diegivende 5 ugers fravæning holddrift			400

¹ Ventilationskapacitet, SEGES juni 2005 opdateret august 2011. <http://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Staldklime/Ventilationskapacitet>

Den efterfølgende tabel er uddrag fra klagenævnets afgørelse (NMK-132-00750 og NMK-132-00756) suppleret med data fra den empiriske undersøgelse fra 2006².

Staldtype	Ventilationsydelse (m ³ /t/stiplads)	Udetemperatur (°C)	Lugtemission
Søer, drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltes	Median: 116 5 % fraktil: 83 95 % fraktil: 152	Median: 18,2 5 % fraktil: 14,2 95 % fraktil: 24,1	Middel: 16 OUE/s/stiplads 5 % fraktil: 7 OUE/s/stiplads 95 % fraktil: 39 OUE/s/stiplads
Søer, løbestald, individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Median: 133 5 % fraktil: 82 95 % fraktil: 169	Median: 19,6 5 % fraktil: 16,3 95 % fraktil: 25,0	Middel: 16 OUE/s/stiplads 5 % fraktil: 7 OUE/s/stiplads 95 % fraktil: 39 OUE/s/stiplads
Søer, farestald, delvis spaltegulv	Median: 382 5 % fraktil: 292 95 % fraktil: 625	Median: 20,1 5 % fraktil: 16,9 95 % fraktil: 24,7	Middel: 72 OUE/s/stiplads 5 % fraktil: 40 OUE/s/stiplads 95 % fraktil: 125 OUE/s/stiplads
Slagtesvin, poltestald, 25-49 % fast gulv, 32-120 kg	Median: 114 5 % fraktil: 73 95 % fraktil: 140	Median: 18,8 5 % fraktil: 12,6 95 % fraktil: 22,0	Middel: 300 OUE/s/ton dyr 5 % fraktil: 110 OUE/s/ton dyr 95 % fraktil: 810 OUE/s/ton dyr

Skema 1. Dyre- og staldtyper samt median-, 5 %- og 95 %-fraktil for ventilationsydelser samt udetemperatur i forbindelse med udtagning af prøver til bestemmelse af standardtal for lugtemission (Riis, 2006).

Registreret variabel		Smågrisestalde, fuldspaltegulv	Smågrisestalde, delvist spaltegulv
Lugtconcentration, OUE	Median	1219	648
	5 pct. fraktil	523	278
	95 pct. fraktil	3360	1500
	N	24	24
Ventilationsydelse, m ³ /time/dyr	Median	22	40
	5 pct. fraktil	9	28
	95 pct. fraktil	40	70
	N	24	24
Temperatur ude, °C	Median	21,5	17,9
	5 pct. fraktil	15,9	14,5
	95 pct. fraktil	25,0	27,5
	N	24	24

² Meddelelse nr. 742 af 29. marts 2006, SEGES

Bilag 4. Støj

Svendborg Kommune har i maj 2016 meddelt miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Sønderskovvej 2. Projektet er efterfølgende søgt ændret – og godkendes nu med denne godkendelse. Der er i godkendelsen fra 2016 gennemført en vurdering af støjbelastningen i omgivelserne – der tages derfor udgangspunkt i denne vurdering og ansøgers nye oplysninger, der fremgår af den vedlagte Miljøkonsekvensrapport.

Beregningspunkter.

Støjklider og placering.

Ansøger har i Miljøkonsekvensrapporten redegjort for følgende støjkilder:

Tabel 7: Støjkilder.

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Kompressor til fodringsanlæg	Dagligt	Kan ikke høres uden for bygningen	Foderlade/staldbygning
Kompressorer	Dagligt	Kan ikke høres uden for bygningen	Foderlade/staldbygning
Foderanlæg	Fordelt over alle dage i hele døgnet	Placering i lukket rum - støjdæmpende	Foderlade
Fodersiloer	Kornsiloer fyldes 1 gang årligt	Kort periode	Se oversigtskort
Blæser til korntørring	August - oktober	Ved siloer	På silo u. afskærmning
Kornkøling m. blæs	November - marts	Ved siloer	På silo u. afskærmning
Aflæsning af smågrise	Ugentligt, mellem 6-18	Kort periode	Indleveringsrum/ramper
Pålæsning af slagtesvin	Ca. 96 gange pr. år hele døgnet	Kort periode	Udleveringsrum/ramper
Fodring af svinene	Fodring sker jævnt fordelt over døgnet	Sker indendørs	Hele anlægget
Pumpning af rågylle fra fortank	Dagligt	Lukket rørsystem	Mellem stalde og fortanke
Ventilationsanlæg	Dagligt	Støjsvage komponenter	Tagflader

Svendborg Kommune vurderer, at støjkilder, der er placeret i lukkede bygninger, ikke vil bidrage til den eksterne støj – og der ses derfor i miljømæssig sammenhæng bort fra disse kilder. For produktionen på Sønderskovvej 2 drejer det sig om følgende kilder: kompressorer og foderanlæg i foderlade/staldbygning samt fodring af svin. Ændres der på placeringen af disse kilder kan deres status ændres til at være en relevant kilde, der skal inddrages i en beregning/måling. Dette vil bla. kontrolleres ved Svendborg Kommunes løbende tilsyn.

I forhold til aflæsning af smågrise og pålæsning af slagtesvin kan der forekomme støj fra dyrene. Støj fra dyr er beregningsmæssigt vanskeligt at håndtere – og der findes ikke egentlige støjgrænser for støjbidrag fra dyr. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at denne støjkilde kun kan kortlægges med en egentlig støjmåling. Ifølge oplysningerne om transport kan der forventes 2-3 transporter om ugen, hvor dyr skal læsses af eller på lastbil. Af- og pålæsningen kan forekomme i enten nat- eller dagtimerne. Ansøger har oplyst, at af- og pålæsningsrampe er placeret ved den eksisterende stalds sydøstlige hjørne og det sydøstlige hjørne på den nye stald. – det betyder, at bygningsmassen vil sikre en god afskærmning af ramperne i forhold til naboerne mod nord og vest – men ikke i samme omfang mod syd og øst. Disse boliger er dog placeret bag en beplantning på ca. 6 Ha (ca. 270x230m) – og det må forventes, at beplantningen yder en betydelig afskærmning af lyden fra af- og pålæsning. Primært på baggrund af afskærmningen vurderer Svendborg Kommune, at denne støjkilde er uvæsentlig for de omkringliggende boliger, og der skal derfor ikke i forbindelse med meddelelsen af denne miljøgodkendelse gennemføres en støjmåling af støj fra dyrene.

Det betyder, at der ud fra ovenstående tabel skal gennemføres en vurdering af den samlede støj fra følgende kilder: Fyldning af fodersiloer, blæser til korntørring og kornkøling, pumpning af gylle fra stald til fortank samt ventilationsanlægget. Ansøger har supplerende oplyst, at indblæsning af foder foregår ca. 1 gang pr. måned (- 12 gange pr. år) – og ikke

som oplyst 1 gang årligt! Det er desuden oplyst, at korntørring og køling gennemføres med samme blæser.

De tilbageværende kilder sammenholdes med de oplysninger, der lå til grund for miljøgodkendelsen fra 2016, hvor der er redegjort for følgende støjkilder:

Støjkilde 2016		Ansøgt			
		Driftstid/døgn (t)	Periode på år	Placering	Bemærkning
1	Ventilation	24 t	Dagligt i 12 mdr		
2	Indblæsning af foder (minerale)	1 time pr. gang pr. døgn	6 gange årligt	Nordlig side af fodersiloer	Indblæsning foregår vha. lastbil med lavt omdrejningstal
3	Korntørring	24 t	August i en samlet varighed af 4-5 dage. (beregnet på baggrund af 100 timers driftstid)	NVsilo: blæser på SØ side. NØsilo: blæser mod syd SØsilo:blæser mod NV SVsilo:blæser mod nord.	Der anvendes i alt 4 blæsere af 100timer hver – blæserne anvendes på samme tid og er ikke afskærmet.
4	Flytning af korn (redlere)	Ca. 20 minutter pr. gang pr. døgn	Korn flyttes ca. 4 gange om ugen i alt 200 gange på et år.	På fodersiloer	Redlere er placeret i ca. 16 meters højde, og drives af elmotorer (10 og 15 kWh)
5	Omrøring af gylle i forbindelse med udbringning	Ca. 20 timer pr. døgn	Dagligt i en periode på ca. 2-3 uger i foråret og 1-2 uger i efteråret.	gyllebeholder	Omrører drives af lastbil med lave omdrejninger ca. 1100 omdrejninger
6	Overpumpning fra stald til gyllebeholder	1 time pr. gang pr. døgn	dagligt	Pumpe er placeret på sydsiden af den eksisterende staldbygning	Væsentlig afskærmning af kilden efter etablering af ny staldbygning. Kilden udelades derfor af beregning

Overpumpning fra stald til gyllebeholder er udeladt af beregningen fra 2016 pga. effektiv afskærmning af pumpen med de eksisterende og den nye staldbygning. Den nu ansøgte staldbygning placeres samme sted, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at afskærmningen fortsat er så effektiv, at kilden kan undlades i den samlede beregning.

Ansøger har supplerende oplyst, at flytning af korn fortsat forekommer selvom denne kilde ikke er nævnt i Miljøkonsekvensrapporten. Ansøger har supplerende oplyst, at redleren støjer mindre end, når foder snegles ind i foderanlægget. Det fremgår også af oplysningerne fra 2016, at redleren er drevet af elmotorer. Samlet er det derfor Svendborg Kommunes vurdering, at der må være tale om en støjkilde, der har en væsentlig lavere kildestyrke end de 85 dB(A), der er indgået i støjberegningen fra 2016. Svendborg Kommune vurderer generelt, at foder, der snegles ind/ud af fodersiloer, ikke har nogen væsentlig støjmæssig betydning, og kilden udelades derfor oftest af støjberegningerne. På baggrund af disse supplerende oplysninger og vurderinger – vurderer Svendborg Kommune, at redleren ikke er en væsentlig støjkilde, og at den kan udelades af beregningen af den samlede støjbelastning.

Intern transport kan også bidrage til støjbelastningen i omgivelserne – i det konkrete ansøgning vil den interne transport primært forårsages af transportere, der kører til og fra ejendommen med dyr, gylle, foder mv.. I hverdagene kan der i gennemsnit forventes ca. 2 transportere – mens der ved gylleudkørsel i foråret kan forekomme ca. 15-20 transportere om dagen. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det begrænsede antal kørsler til og fra ejendommen i hverdagen vil være uden betydning for den samlede støjbelastning fra husdyrbruget. I perioden med gyllekørsel kan den interne transport sandsynligvis give anledning til et mindre støjbidrag. Der er dog tale om en forholdsvis begrænset periode, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at støjbidraget fra intern transport kan udelades i den samlede orienterende støjberegning.

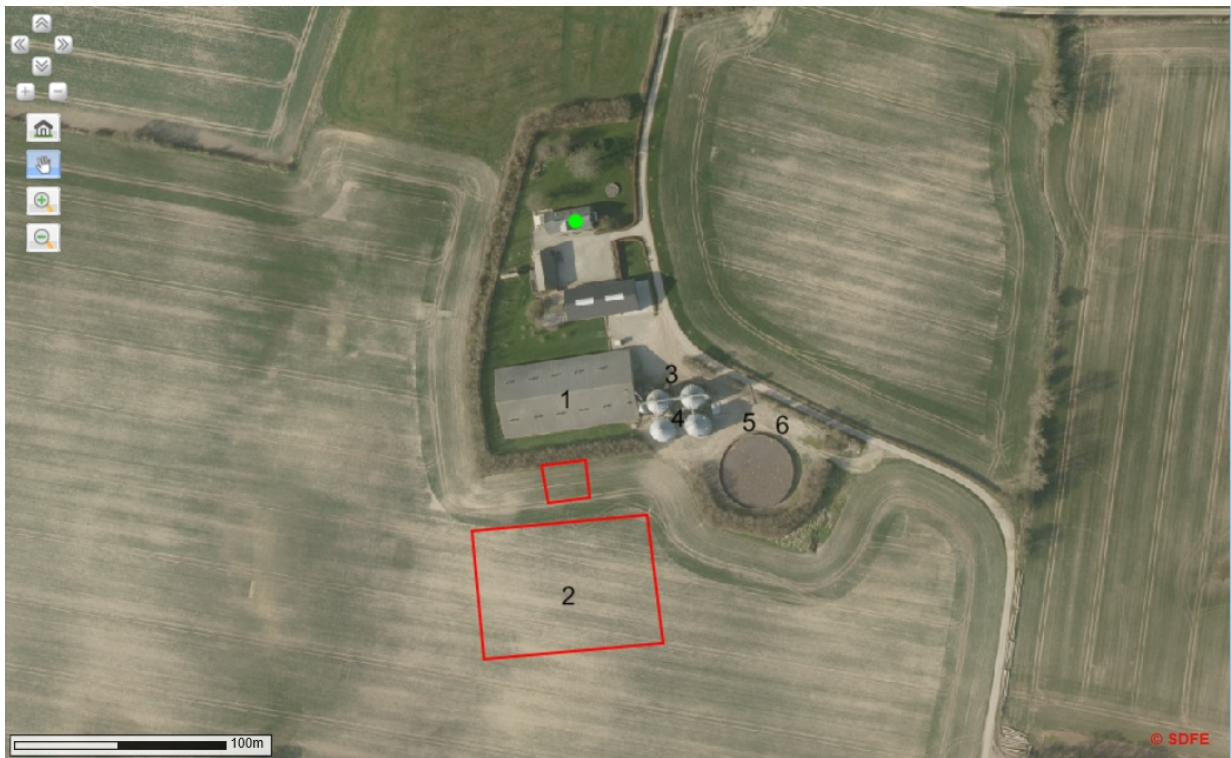
I forhold til gennemgangen af relevante støjkluder vurderer Svendborg Kommune, at påfyldning af gyllevogn/lastbil også vil være en relevant støjkilde. Svendborg Kommune har supplerende bedt om støjdata på denne kilde. Det er i forbindelse med disse oplysninger samtidig afklaret, at omrøring af gyllebeholderen følger de samme driftstider, som påfyldning af gylle på traktor/lastbil. Sidstnævnte korrigeres derfor også i forhold til beregningen fra 2016.

Samlet betyder det, at følgende støjkloder skal indgå i den orienterende beregning af støjbelastningen i omgivelserne:

Støjkilde 2019		Ansøgt			
		Driftstid/døgn (t)	Periode på år	Placering	Bemærkning
1	Ventilation eks. stald	24 t	Dagligt i 12 mdr		
2	Ventilation ny. stald	24 t	Dagligt i 12 mdr		
3	Indblæsning af foder (minerale)	1 time pr. gang pr. døgn	12 gange årligt	Nordlig side af fodersiloer	Indblæsning foregår vha. lastbil med lavt omdrejningstal
4	Korntørring og køling	24 t	August-oktober og Nov-marts samlet varighed af 4-5 dage – og (beregnet på baggrund af 100 timers driftstid)	NVsilø: blæser på SØ side. NØsilø: blæser mod syd SØsilø:blæser mod NV SVsilø:blæser mod nord.	Der anvendes i alt 4 blæsere af 100timer hver – blæserne anvendes på samme tid og er ikke afskærmet.
5	Omrøring af gylle i forbindelse med udbringning	90min i perioden fra 07.00-18.00 9 min i perioden fra 18.00-22.00 4,5 min i perioden 22.00-07.00	2-3 uger i foråret og 1-2 uger i efteråret.	gyllebeholder	Omrører drives af lastbil med lave omdrejninger ca. 1100 omdrejninger
6	Fyldning af lastbil/traktor ved gyllekørsel	90min i perioden fra 07.00-18.00 9 min i perioden fra 18.00-22.00 4,5 min i perioden 22.00-07.00*	2-3 uger i foråret og 1-2 uger i efteråret.	Gyllebeholder	Pumpe, der drives af traktor eller lastbil i tomgang

*Det tager ca. 3 min. at fylde en vogn (35-40m³), og i gennemsnit påfyldes der 100 m³ ud i timen. Påfyldningen forekommer ca. 20-40 gange om dagen afhængig af om der er tale om traktor eller lastvogn. I dagtimerne 07.00-18.00 påfyldes 75% af gyllen.

Placeringen af kilderne fremgår af det efterfølgende oversigtskort:

Kildestyrker og driftstid

Den gennemførte beregning af støj kan sidestilles med en orienterende støjmåling, og der er i beregningerne anvendt følgende kildestyrker, driftstider og betingelser for kilderne:

Nr.	Støjkilde	Kildestyrke dB(A)	Bemærkning
1	Ventilation	88 ¹	Dataværdi fra støjmåling ved udmundning af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS ²
2	Ventilation	91,5 ³	Dataværdi fra støjmåling ved udmundning af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS
3	Indblæsning af foder	99	Indblæsning drives af en lastbil med lave omdrejninger. Data fra støjmåling af lastbil med ca. 1000 omdrejninger anvendes. Gennemført af tidligere Grontmij/Carl Bro i november 2010 for Svendborg Kommune.
4	Korntørring	105	Data fra tidligere Grontmij/Carl Bro angiver, at kildestyrken for korntørringsanlæg ligger i intervallet fra 105-110dB(A). Ansøger har selv foretaget målinger af kilden, der indikerer, at kildestyrken ligger i det nedre interval.
5	Omrøring i gyllebeholder	99	Støjmåling af lastbil med ca. 1000 omdrejninger. Gennemført af tidligere Grontmij/Carl Bro i november 2010 for Svendborg Kommune
6	Fyldning af lastbil/traktor ved gyllekørsel	103	Der tages udgangspunkt i data for traktor i tomgang svarende til worst case.

Der er på baggrund af ansøgers oplysninger om driften af de primære støjkilder udregnet procentvise driftstider på baggrund af referenceperioderne svarende til 8 timer, 1 time og ½ time i henholdsvis dag, aften og nat-perioden. Driftstiderne fremgår af den efterfølgende tabel:

Kildedata					
Nr	Navn/type	Lydeffekt	Driftstid [%]		
			dag/8 timer	aften/1 time	nat/½ time
K01	ventilation eks. stald	88 dB(A)	100	100	100
K02	Indblæsning af foder	99 dB(A)	13	100	100
K03	korntørring	105 dB(A)	100	100	100
K04	Omrøring af gylle	99 dB(A)	19	15	15
K05	Pumpe - beholder til vogn	103 dB(A)	19	15	15
K06	Ventilation ny stald	92 dB(A)	100	100	100
K07	korntørring	105 dB(A)	100	100	100
K08	korntørring	105 dB(A)	100	100	100
K09	korntørring	105 dB(A)	100	100	100

¹ I alt 20 afkast, hvilket giver en kildestyrke på 75dB(A) + 13 dB(A) = 88 dB(A)

² Ifølge kildekataloget fra det tidligere Acoustica er kildestyrken for ventilatorer 90 dB(A). Det er dog Svendborg kommunes vurdering, at der er tale om en kildestyrke, som ikke umiddelbart er retvisende for de faktiske forhold på landbrugsejendomme i dag. NIRAS er kontakttet, og har oplyst, at støjtabbogen angiver kildestyrker for tagventilatorer på mellem 29-46dB(A). NIRAS har desuden selv gennemført støjmålinger i selve afkastet på 2 staldventilatorer – målingerne lå mellem 72-75dB(A). Dette understøtter Svendborg Kommunes vurdering af, at en kildestyrke på 90dB(A) er for høj. På baggrund af oplysninger fra NIRAS vurderer Svendborg Kommune, at der for hvert afkast kan anvendes en kildestyrke på 75 dB(A). Kildestyrken er korrigeret i forhold til antallet af afkastat – dvs. for hver gang antallet af ventilatorer fordobles tillægges kildestyrken 3 dB(A).

³ I alt 51 afkast, hvilket giver en kildestyrke på 75 dB(A) + 16,5 dB(A) = 91,5dB(A)

Transmissionsvej mellem kilde og beregningspunkt

Beregningen af støj i omgivelserne afhænger af en række faktorer f.eks. afstand, afskærmning mv. Denne beregningsmodel kan korrigere for afstand mellem kilde og beregningspunkt, afskærmning af kilden, hård eller blødt terræn og refleksion ved kilden.

Forudsætningerne for beregningen af støj ved de omkringliggende boliger fremgår af de efterfølgende tabeller.

Bøstrup Strandvej nr. 21:

Transmissionsvej					
Referencepunkt R3					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	275	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	230	Blød	Nej
K03	Ja	Nej	245	Blød	Nej
K04	Ja	Nej	225	Blød	Nej
K05	Ja	Nej	225	Blød	Nej
K06	Ja	Nej	348	Blød	Nej
K07	Ja	Nej	245	Blød	Nej
K08	Ja	Nej	245	Blød	Nej
K09	Ja	Nej	245	Blød	Nej

Bøstrup Strandvej nr. 24.

Kilder der ligger mere end 500m væk medtages ikke i beregning. I forhold til det konkrete beregningspunkt medtages omrøring af gyllebeholder og pumpe fra beholder til vogn derfor ikke.

Transmissionsvej					
Referencepunkt R5					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	445	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	490	Blød	Nej
K03	Ja	Nej	498	Blød	Nej
K04	Nej				
K05	Nej				
K06	Ja	Nej	455	Blød	Nej
K07	Ja	Nej	498	Blød	Nej
K08	Ja	Ja	498	Blød	Nej
K09	Ja	Ja	498	Blød	Nej

Bøstrup Strandvej nr. 26.

Transmissionsvej					
Referencepunkt R1					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	210	Blød	Nej
K02	Ja	Ja	225	Blød	Nej
K03	Ja	Nej	240	Blød	Nej
K04	Ja	Nej	260	Blød	Nej
K05	Ja	Nej	250	Blød	Nej
K06	Ja	Nej	305	Blød	Nej
K07	Ja	Nej	240	Blød	Nej
K08	Ja	Nej	240	Blød	Nej
K09	Ja	Nej	240	Blød	Nej

Bøstrup Strandvej nr. 30

Transmissionsvej					
Referencepunkt R2					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	190	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	170	Blød	Nej
K03	Ja	Nej	185	Blød	Nej
K04	Ja	Nej	195	Blød	Nej
K05	Ja	Nej	195	Blød	Nej
K06	Ja	Nej	280	Blød	Nej
K07	Ja	Nej	185	Blød	Nej
K08	Ja	Nej	185	Blød	Nej
K09	Ja	Nej	185	Blød	Nej

Sønderskovvej nr. 5:

Transmissionsvej					
Referencepunkt R4					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	☐ Nej	455	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	445	Blød	Nej
K03	Ja	Nej	430	Blød	Nej
K04	Ja	Nej	420	Blød	Nej
K05	Ja	Nej	420	Blød	Nej
K06	Ja	Nej	385	Blød	Nej
K07	Ja	Nej	430	Blød	Nej
K08	Ja	Nej	430	Blød	Nej
K09	Ja	Nej	430	Blød	Nej

Resultat

Resultatet af den gennemførte beregning fremgår af det efterfølgende:

Bøstrup Strandvej nr. 21:

Beregningsresultat									
Referencepunkt R3									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation eks. stald	88	Ja	100	100	100	28	28	28
K02	Indblæsning af foder	99	Ja	13	100	100	32	41	41
K03	korntørring	105	Ja	100	100	100	46	46	46
K04	Omrøring af gylle	99	Ja	19	15	15	34	33	33
K05	Pumpe - beholder til vogn	103	Ja	19	15	15	38	37	37
K06	Ventilation ny stald	92	Ja	100	100	100	30	30	30
K07	korntørring	105	Ja	100	100	100	46	46	46
K08	korntørring	105	Ja	100	100	100	46	46	46
K09	korntørring	105	Ja	100	100	100	46	46	46
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							53	53	53

Bøstrup Strandvej nr. 24.

Kilder der ligger mere end 500m væk medtages ikke i beregning. I forhold til det konkrete beregningspunkt medtages omrøring af gyllebeholder og pumpe fra beholder til vogn derfor ikke.

Beregningsresultat									
Referencepunkt R5									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation eks. stald	88	Ja	100	100	100	24	24	24
K02	Indblæsning af foder	99	Ja	13	100	100	28	37	37
K03	komtørring	105	Ja	100	100	100	40	40	40
K04	Omrøring af gylle	99	Nej	19	15	15			
K05	Pumpe - beholder til vogn	103	Nej	19	15	15			
K06	Ventilation ny stald	92	Ja	100	100	100	28	28	28
K07	komtørring	105	Ja	100	100	100	40	40	40
K08	komtørring	105	Ja	100	100	100	30	30	30
K09	komtørring	105	Ja	100	100	100	30	30	30
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							44	45	45

Bøstrup Strandvej nr. 26.

Beregningsresultat									
Referencepunkt R1									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation eks. stald	88	Ja	100	100	100	31	31	31
K02	Indblæsning af foder	99	Ja	13	100	100	22	31	31
K03	komtørring	105	Ja	100	100	100	46	46	46
K04	Omrøring af gylle	99	Ja	19	15	15	32	31	31
K05	Pumpe - beholder til vogn	103	Ja	19	15	15	37	36	36
K06	Ventilation ny stald	92	Ja	100	100	100	31	31	31
K07	komtørring	105	Ja	100	100	100	46	46	46
K08	komtørring	105	Ja	100	100	100	46	46	46
K09	komtørring	105	Ja	100	100	100	46	46	46
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							53	53	53

Bøstrup Strandvej nr. 30

Beregningsresultat

Referencepunkt R2

Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation eks. stald	88	Ja	100	100	100	31	31	31
K02	Indblæsning af foder	99	Ja	13	100	100	35	43	43
K03	komtørring	105	Ja	100	100	100	49	49	49
K04	Omrøring af gylle	99	Ja	19	15	15	35	34	34
K05	Pumpe - beholder til vogh	103	Ja	19	15	15	39	38	38
K06	Ventilation ny stald	92	Ja	100	100	100	32	32	32
K07	komtørring	105	Ja	100	100	100	49	49	49
K08	komtørring	105	Ja	100	100	100	49	49	49
K09	komtørring	105	Ja	100	100	100	49	49	49
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							55	55	55

Sønderskovvej nr. 5:

Beregningsresultat

Referencepunkt R4

Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation eks. stald	88	Ja	100	100	100	24	24	24
K02	Indblæsning af foder	99	Ja	13	100	100	26	35	35
K03	komtørring	105	Ja	100	100	100	41	41	41
K04	Omrøring af gylle	99	Ja	19	15	15	28	27	27
K05	Pumpe - beholder til vogh	103	Ja	19	15	15	32	31	31
K06	Ventilation ny stald	92	Ja	100	100	100	29	29	29
K07	komtørring	105	Ja	100	100	100	41	41	41
K08	komtørring	105	Ja	100	100	100	41	41	41
K09	komtørring	105	Ja	100	100	100	41	41	41
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							48	48	48

Forudsætninger for beregninger med støjdæmpende foranstaltninger

Den gennemførte beregning af støj kan sidestilles med en orienterende støjmåling, og der er i beregningerne anvendt kildestyrker, som beskrevet i den efterfølgende tabel.

Nr.	Støjkilde	Kildestyrke dB(A)	Bemærkning
1	Ventilation	88 ⁴	Dataværdi fra støjmåling ved udmundning af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS ⁵
2	Ventilation	91,5 ⁶	Dataværdi fra støjmåling ved udmundning af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS
3	Indblæsning af foder	99	Indblæsning drives af en lastbil med lave omdrejninger. Data fra støjmåling af lastbil med ca. 1000 omdrejninger anvendes. Gennemført af tidligere Grontmij/Carl Bro i november 2010 for Svendborg Kommune.
4	Korntørring	85	Data fra tidligere Grontmij/Carl Bro angiver, at kildestyrken for korntørringsanlæg ligger i intervallet fra 105-110dB(A). Ansøger har selv foretaget målinger af kilden, der indikerer, at kildestyrken ligger i det nedre interval.
5	Omrøring i gyllebeholder	99	Støjmåling af lastbil med ca. 1000 omdrejninger. Gennemført af tidligere Grontmij/Carl Bro i november 2010 for Svendborg Kommune
6	Fyldning af lastbil/traktor ved gyllekørsel	103	Der tages udgangspunkt i data for traktor i tomgang svarende til worst case.

For at sikre, at de fastsatte støjgrænser overholdes er det yderligere nødvendigt at foretage begrænsning af driftstiden for flere af støjkilderne jf. den efterfølgende tabel.

Støjkilde	Støjdæmpende foranstaltning	Vurderet effekt
Korntørring	Etablering af afskærmning af alle blæsere på korntørringsanlægget. Afskærmning skal etableres i støjdæmpende materiale, og skal dække hele blæseren.	Det skønnes, at der med afskærmning kan opnås ca. 20 dB(A) dæmpning, og kildestyrken reduceres derfor til 85 dB(A)
Omrøring af gylle	Driftstid må ikke forekomme i natperioden (22.00-07.00)	-
Pumpe ved gyllebeholder/påfyldning af vogn	Driftstid må ikke forekomme i natperioden (22.00-07.00)	-
Indblæsning af foder	Driftstid må ikke forekomme i aften- og natperiode (18.00-07.00)	-

Øvrige betingelser vedrørende afstand, afskærmning, refleksion er som beskrevet i det foregående afsnit.

⁴ I alt 20 afkast, hvilket giver en kildestyrke på 75dB(A) + 13 dB(A) = 88 dB(A)

⁵ Ifølge kildekataloget fra det tidligere Acoustica er kildestyrken for ventilatorer 90 dB(A). Det er dog Svendborg kommunes vurdering, at der er tale om en kildestyrke, som ikke umiddelbart er retvisende for de faktiske forhold på landbrugsejendommene i dag. NIRAS er kontaktet, og har oplyst, at støjdatabogen angiver kildestyrker for tagventilatorer på mellem 29-46dB(A). NIRAS har desuden selv gennemført støjmålinger i selve afkastet på 2 staldventilatorer – målingerne lå mellem 72-75dB(A). Dette understøtter Svendborg Kommunes vurdering af, at en kildestyrke på 90dB(A) er for høj. På baggrund af oplysninger fra NIRAS vurderer Svendborg Kommune, at der for hvert afkast kan anvendes en kildestyrke på 75 dB(A). Kildestyrken er korrigeret i forhold til antallet af afkastat – dvs. for hver gang antallet af ventilatorer fordobles tillægges kildestyrken 3 dB(A).

⁶ I alt 51 afkast, hvilket giver en kildestyrke på 75 dB(A) + 16,5 dB(A) = 91,5dB(A)

Resultat af beregning med støjdæmpende foranstaltninger

Resultatet af den gennemførte beregning fremgår af det efterfølgende:

Bøstrup Strandvej nr. 21:

Beregningsresultat									
Referencepunkt R3									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dE(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation eks. stald	88	Ja	100	100	100	28	28	28
K02	Indblæsning af foder	99	Ja	13			32		
K03	komtørring	85	Ja	100	100	100	26	26	26
K04	Omrøring af gylle	99	Ja	19	15		34	33	
K05	Pumpe - beholder til vogn	103	Ja	19	15		38	37	
K06	Ventilation ny stald	92	Ja	100	100	100	30	30	30
K07	komtørring	85	Ja	100	100	100	26	26	26
K08	komtørring	85	Ja	100	100	100	26	26	26
K09	komtørring	85	Ja	100	100	100	26	26	26
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							41	40	35

Bøstrup Strandvej nr. 24.

Kilder der ligger mere end 500m væk medtages ikke i beregning. I forhold til det konkrete beregningspunkt medtages omrøring af gyllebeholder og pumpe fra beholder til vogn derfor ikke.

Beregningsresultat									
Referencepunkt R5									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation eks. stald	88	Ja	100	100	100	24	24	24
K02	Indblæsning af foder	99	Ja	13			25		
K03	komtørring	85	Ja	100	100	100	20	20	20
K04	Omrøring af gylle	99	Nej	19	15				
K05	Pumpe - beholder til vogn	103	Nej	19	15				
K06	Ventilation ny stald	92	Ja	100	100	100	28	28	28
K07	komtørring	85	Ja	100	100	100	20	20	20
K08	komtørring	85	Ja	100	100	100	10	10	10
K09	komtørring	85	Ja	100	100	100	10	10	10
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							32	30	30

Bøstrup Strandvej nr. 26.

Beregningsresultat									
Referencepunkt R1									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation eks. stald	88	Ja	100	100	100	31	31	31
K02	Indblæsning af foder	99	Ja	13			22		
K03	komtørring	85	Ja	100	100	100	26	26	26
K04	Omrøring af gylle	99	Ja	19	15		32	31	
K05	Pumpe - beholder til vogn	103	Ja	19	15		37	36	
K06	Ventilation ny stald	92	Ja	100	100	100	31	31	31
K07	komtørring	85	Ja	100	100	100	26	26	26
K08	komtørring	85	Ja	100	100	100	26	26	26
K09	komtørring	85	Ja	100	100	100	26	26	26
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							40	40	36

Bøstrup Strandvej nr. 30

Beregningsresultat									
Referencepunkt R2									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation eks. stald	88	Ja	100	100	100	31	31	31
K02	Indblæsning af foder	99	Ja	13			35		
K03	komtørring	85	Ja	100	100	100	29	29	29
K04	Omrøring af gylle	99	Ja	19	15		35	34	
K05	Pumpe - beholder til vogne	103	Ja	19	15		39	38	
K06	Ventilation ny stald	92	Ja	100	100	100	32	32	32
K07	komtørring	85	Ja	100	100	100	29	29	29
K08	komtørring	85	Ja	100	100	100	29	29	29
K09	komtørring	85	Ja	100	100	100	29	29	29
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							43	42	38

Sønderskovvej nr. 5:

Beregningsresultat									
Referencepunkt R4									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation eks. stald	88	Ja	100	100	100	24	24	24
K02	Indblæsning af foder	99	Ja	13			26		
K03	komtørring	85	Ja	100	100	100	21	21	21
K04	Omrøring af gylle	99	Ja	19	15		28	27	
K05	Pumpe - beholder til vogne	103	Ja	19	15		32	31	
K06	Ventilation ny stald	92	Ja	100	100	100	29	29	29
K07	komtørring	85	Ja	100	100	100	21	21	21
K08	komtørring	85	Ja	100	100	100	21	21	21
K09	komtørring	85	Ja	100	100	100	21	21	21
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							36	35	32

Beredskabsplan

for

Rubenlund Agro A/S

Afd. Sønderskovgård

Sønderskovvej 2
5953 Tranekær

Indholdsfortegnelse

Telefonnumre.....	2
Brand- og evakueringsinstruks.....	3
Overløb af Gylle.....	4
Kemikalie- og oliespild.....	5
Stophaner/hovedafbrydere.....	6
Strømsvigt.....	7
Bilag A Kort over ejendommen.....	8
Bilag B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb.....	9

Udarbejdet af: Rubenlund Agro A/S ved Ulrik Bremholm.

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.m. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes på pc i afdelingens kontor samt hjemmeside.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen m.m. med angivelse af:

- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde/regnvandsbrønd/afløb
- Udløbspunkter til vandløb/jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- vt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v. –
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

Husk!

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighedene. Er man i tvivl ring altid 112.

Efter brand m.m. - tag kontakt med miljømyndighedene med hensyn til genopbygning af stald m.m.

Telefonnumre

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	7632 6500	dag eller nat
Falck	kontaktes på telefon	7010 2030	dag eller nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112	dag eller nat
Lægevagt	kontaktes på telefon	+45 7011 0707	dag eller nat
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	6251 2040	dag eller nat
Landbocenteret	kontaktes på telefon	6315 5400	dag eller nat
Dyrlæge	kontaktes på telefon	+45 4079 2800	dag eller nat
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	3368 1500	dag eller nat
Elektriker	kontaktes på telefon	+45 3071 8053	dag eller nat
VVS	kontaktes på telefon	+45 2028 4947	dag eller nat

Brand- og evakueringsinstruks

Ved brand, der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand?
- Er der tilskadekomne – hvor mange.
- Er dyrene kommet ud – art og antal, der evt. er fanget.

Kontakt ejeren, Ulrik Bremholm på telefon +45 2020 1285.

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet. Dette vil blive opdateret i forbindelse med etablering af den nye stald.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr, der ikke er reddet i sikkerhed.
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Pulverslukkere (se kort i kontor), vandslange i foderlade, vandslanger i gangarealer. Anlægget er indrettet efter gældende lovgivning og hvert år afholdes møde med beredskabschefen, hvor alle ansøgers produktioner gennemgås.

Overløb af Gylle Instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 112.

Oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra
- Hvad der er sket, og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren Ulrik Bremholm på telefon + 45 2020 1285

Kontakt miljømyndighederne ved telefon 7632 6500.

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til Eismosen mod syd (drænbrønd placeret nord for Eismosen – se kort).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn, skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe / fyldning af grøft i den nordlige del af Eismosen.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Kemikalie- og oliespild Instruks

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – **RING 112** – oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne. Der findes ikke kemikalier på ejendommen, da al markdrift sker fra anden ejendom.

Kontakt ejeren, Ulrik Bremholm på telefon + 45 2020 1285

Kontakt miljømyndighederne ved telefon: 7632 6500

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret _____ (se vedlagte kort)

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden og art. Er der fx løbet olie til dræn, kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe _____.(se vedlagte kort)

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

I _____ samt i kemikalierummet findes der savsmuldspakker og kattegrus, der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

Stophaner/hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen. Dette afsnit opdateres efter etablering af ny stald.

Vand

Hovedhane sidder ved hegnet i svinget på Sønderskovvej ud for kornsiloer.

Elektricitet

Hovedafbryder sidder i skab i foderlade eller sikringsskab ved lade.

El-tavle sidder i foderlade i skab.

Sikringer opbevares i skabet.

Strømsvigt Instruks

Vurder, om dyr vil lide under træk fra nødpluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødplukket er åben.

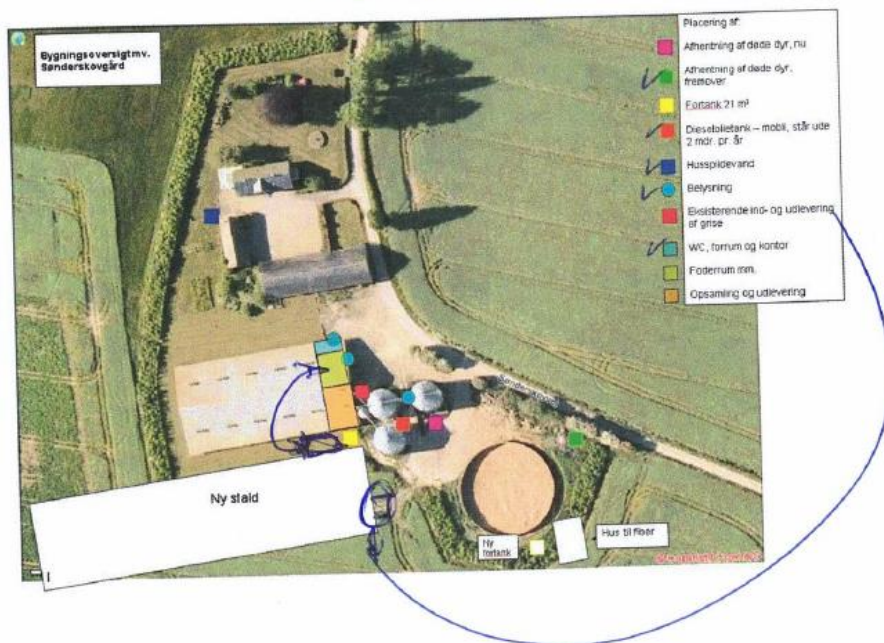
Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontrollér, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lignende.

Ved strømsvigt på over 1 time, ring til LEF 6251 1055 og forhør, om varigheden af udfaldet.

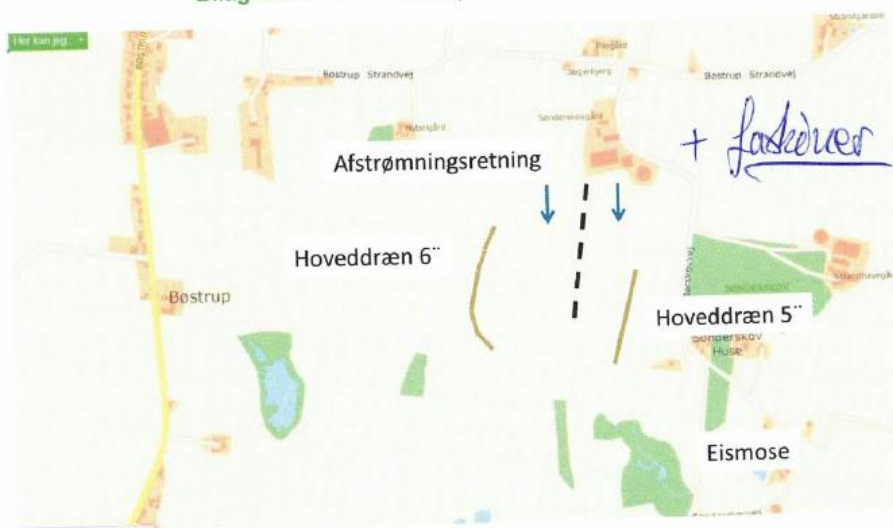
Iværksæt eventuelt opstart af nødstrømsgenerator.

Bilag A Kort over ejendommen

Side 8

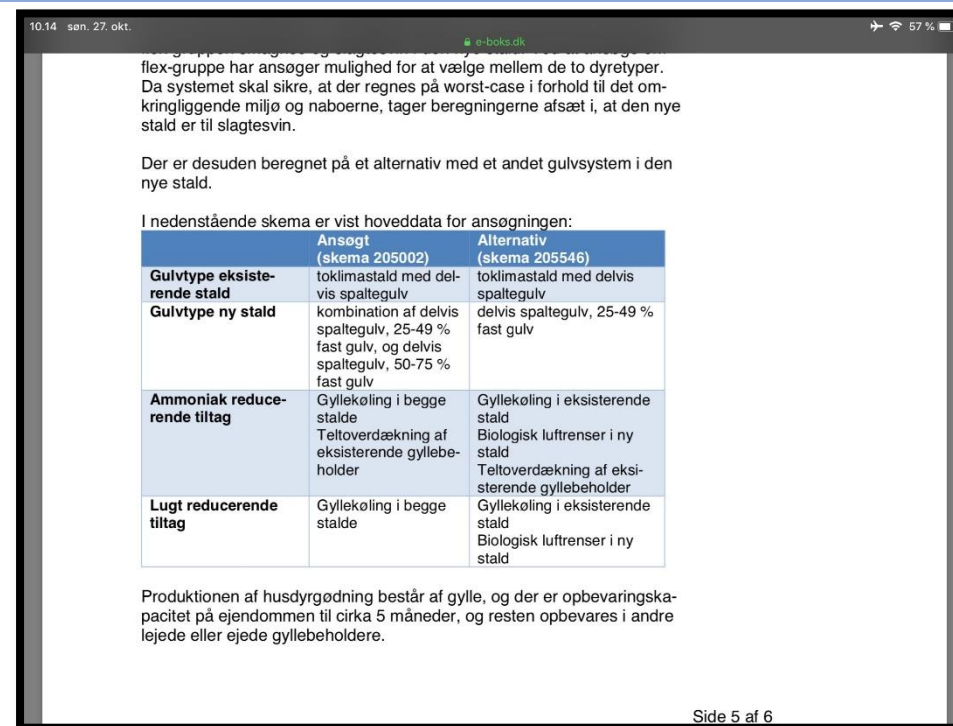
Bilag B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb

Side 9

Bilag 6. Oversigt over hørings svar

Nummer	Adresse	Hørings svar
1.	Sønderskovvej 4	Som naboer til ovenstående ejendom skal vi herved meddele, at vi på det foreliggende grundlag ingen indvendinger har mod den planlagte udvidelse.
2.	Bøstrup Strandvej 15	<p>Tak for tilsendte høringsmateriale i ovennævnte sag.</p> <p>Ejendommen Sønderskovvej 2 ligger relativt tæt på beboelseshusene i Bøstrup, og relativt tæt på Bøstrup Strand.</p> <p>Der er allerede i dag en temmelig voldsom lugtpåvirkning af omgivelserne, fra den eksisterende svinestald.</p> <p>I sydvestlig vindretning driver lugten ned mod Bøstrup Strand. I de mere østlige vindretninger, der er fremherskende om sommeren, driver lugten ind over beboelserne i Bøstrup.</p> <p>Vi er af den opfattelse, at de nye bygninger godt kan passes ind i det smukke, kurerede og skovklædte landskab uden væsentlige gener.</p> <p>Men det er samtidig vores holdning, at den samlede lugtpåvirkning ikke må blive større end i dag.</p> <p>Da produktionsarealet og mængden af svin bliver væsentligt forøget ved denne ansøgning, er der nærliggende risiko for, at dette sker, hvis der ikke laves tiltag, der sikrer, at ejendommens samlede lugtpåvirkning holdes på et niveau svarende tilbage dag.</p> <p>Miljøstyrelsen har lavet forskellige analyser af virkningsgrad og effektivitet af henholdsvis gyllekøling og biologisk luftrensning. Det samlede indtryk er, at gyllekøling ikke i praksis har den ønskede effekt, hvorimod biologisk luftrensning har en god effekt.</p> <p>Dansk Landbrugsrådgivning/AgroTech A/S har i en rapport vurderet, at den samlede ekstraomkostning pr. produceret dyr er 3,20 kr ved at anvende biologisk luftrensning.</p> <p>Et efter vor opfattelse rimeligt beløb at betale for at få en så stor ekstra produktionskapacitet i en geografisk placering som den ønskede. Og i fuld overensstemmelse med princippet om, at forureneren betaler.</p> <p>Vi mener ikke, at tiltagene i skema 205002 er tilstrækkelige.</p> <p>Såfremt tiltagene i skema 205546 udføres, og kombineres med biologisk luftrensning i den eksisterende stald, således at den samlede lugtpåvirkning fra ejendommen holdes på et niveau som i dag, har vi ingen indvendinger imod det ansøgte.</p> <p>Ønskes dette ikke etableret, må vi hermed gøre indsigelse overfor det ansøgte.</p>

3.	Lejbøllevej 68,	<p>Ud fra at der er megen fokus på svineproduktionen i dag, samt de sygdomme der dermed kan overføres mellem svin og menneske, mener jeg nok at kommunen kraftigt bør overveje sin tilladelse til udvidelse før disse problematikker er afklarede.</p> <p>Fra DR.</p> <p>Flere mennesker får en særlig farlig type bakterie, som lægerne ikke kan fjerne med medicin. Bakterien stammer fra grise. Bakterien stammer fra grise og er særlig farlig, fordi lægerne ikke kan helbrede den med medicin som for eksempel penicillin. Selvom man ikke bliver syg, kan man stadig overføre bakterien til andre mennesker. Tidligere smittede bakterien kun mennesker, der arbejder med grise, men nu smitter den også fra menneske til menneske. Flere af de nye smittede har aldrig arbejdet med grise.</p> <p>Derudover er der så også de øgede lugtgener (lugt er lig med partikler), der dermed opstår ved en udvidelse af svineproduktionen. Vi har netop den samme problematik her ved Holbæk hvor vi har fast bopæl, og hvor der efter en svineudvidelse er kommet betydelige lugtgener. Dvs at hvor der før var lugtgener 3xår (ved udkørsel af gylle), nu er de samme lugtgener hver 14 dag. Ydermere vil der komme en større luftmængde fra udsugninger der uværgerligt indeholder diverse partikler, som vil blive spredt over et stort område.</p>
4.	Bøstrup Strandvej 26	<p>Jeg kan desværre se, at jeg er den der får den største lugtgene (og dermed også yderligere gener med algevækst på hus, terrasser og fliser) efter Bøstrup Strandvej 30 (Som Ulrik Bremholm selv har opkøbt, for nylig).</p> <p>Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at jeg har intet imod min gode nabo Ulrik Bremholm, eller er imod selve udvidelsen - da jeg selv har valgt at bosætte mig på landet hvor svinefarme hører til. Men jeg vil være meget ked af 3- 4 gange større lugtgener og algevækst, samtidig med at generne vil overskride det ellers tilladte iflg. Husdyrgodkendelse.dk. Yderligere vil mit lille hus vil tabe i værdi, uanset om man vælger at anvende OML-beregning eller ej.</p> <p>I forvejen ligger turistvirksomheden "Segway Langeland" v/Marlene Bremholm også på Sønderskovvej 2. Den 5000m2 store bane de kører på ligger 10 m væk fra min hæk, på 2 sider – så ...</p>
5.	Sønderskovvej 6	<p>Min partner, Kirsten Justesen, og jeg ejer et hus på Sønderskovvej 6, 5953 Tranekær - og De har ved ovennævnte skrivelse udpeget os som part i høringen om udvidelse af slagtesvineproduktionen på Sønderskovvej 2. Vi har i den forbindelse skrevet frem til Svendborg Kommune og fået tilsendt en elektronisk kopi af hele det foreliggende udkast til godkendelsen, som vi har læst igennem i sin helhed.</p> <p>Vi ønsker hermed at fremsætte vores bemærkninger til sagen.</p> <p>Da vi ikke er sagkyndige på hverken den lovgivning eller de miljøtekniske beregninger, som godkendelsen bygger på, har vi måttet tage udgangspunkt i, at lovgivningen ifølge Svendborg Kommune er overholdt, og at de forskellige miljøtekniske beregninger og vurderinger er i overensstemmelse med gældende regler og god professionel praksis på området. Men vi har enkelte rent forståelsesmæssige spørgsmål og nogle generelle bekymringer, vi gerne vil lægge til sagen.</p>

		<p>Først og fremmest har vi svært ved at forstå, at de miljøtekniske beregninger alene inddrager effekterne af den påtænkte udvidelse af svineproduktionen på Sønderskovvej 2. Der ligger flere andre svineproduktionsanlæg i området - det ene lige overfor på Sønderskovvej 3. I luftlinje er det ca. 470 meter fra det projekterede staldanlæg. Vi formoder, at grænseværdierne for miljøbelastning m.v. gælder den samlede belastning på området, uanset hvem der står som ejer af de forskellige anlæg?</p> <p>Vi er derudover usikre på brugen af begrebet "Bedste Anvendelige Teknologi" (BAT) i godkendelsen. Rummer brugen af dette begreb et privatøkonomisk aspekt, eller bruges det som et rent miljøteknisk begreb? Vi mener således at have forstået, at der skulle findes driftsøkonomisk realistiske løsninger, der kan fjerne næsten alle lugtgener ved svineproduktion, og at sådanne løsninger allerede er i brug andre steder i området, men vi hæfter os ved, at BAT i denne sammenhæng kun vurderes at reducere (de forøgede) lugtgener med 20%. Måske kan Svendborg Kommune belyse dette nærmere?</p> <p>Vi er naturligvis opmærksomme på, at Svendborg Kommune i det udsendte materiale har understreget, at det "kun er bemærkninger om natur, miljø og landskaber, der kan indgå i behandlingen af sagen, jf. husdyrbrugloven.". Vi mener dog ikke, at denne meget skarpe tilskæring af processen er hensigtsmæssig, sagens substans taget i betragtning. For de berørte naboer i området er der jo andet og mere på spil.</p> <p>Den vigtigste bekymring for os som naboer er naturligvis det helbredsmæssige, som ikke synes at være direkte berørt i de udførte miljøtekniske beregninger. Svendborg Kommune er givetvis bekendt med, at der ifølge TV2 News (6. - 8. oktober 2019) i bl.a. Holland og Tyskland er udført videnskabelige undersøgelser, der indikerer en forøget risiko for luftvejssygdomme, MRSA o.a. i nærområdet omkring svineproduktioner. Vi forstår, at tilsvarende undersøgelser endnu ikke er besluttet iværksat i Danmark, men det politisk begrundede fravær af lokal empiri kan vel ikke i sig selv være det formelle grundlag for at se bort for risikoen, når anerkendt forskning i de nærmeste nabolande peger på en sådan risiko?</p> <p>Udover de mulige helbredsrisici er der så generne, som er adresseret i godkendelsen. Vi er allerede nu plaget af nogle af disse gener, bl.a. periodiske lugtgener, algevækst på huset, fluer o.a., selvom vores hus ligger gunstigt i forhold til de fremherskende vindretninger. En fire-femdobling af svineproduktionen i nærområdet vil næppe føre til en forbedring, og den øgede tunge transport vil belaste de lokale småveje, der indgår i Margueritrutten og tiltrækker mange cyklende turister i sæsonen. Vi er derfor i sidste instans også bekymrede for, om det nye anlæg vil påføre os et værditab eller i værste fald gøre husene i området usælgelige. De forøgede gener såvel som de mulige helbredsrisici kunne trække i den retning.</p> <p>Som nævnt i indledningen tager vores bemærkninger udgangspunkt i det forhold, at Svendborg Kommune vurderer, at ansøgningen overholder gældende lovkrav, og at de ledsagende miljøtekniske beregninger er udført i overensstemmelse med gældende regler og god praksis. Vi anerkender, at vores bemærkninger ikke kun knytter sig til indholdet af godkendelsen men også til rammerne for høringen - og til det videre perspektiv for de berørte naboer. Vi håber dog, at Svendborg Kommune vil besvare vores bemærkninger, selvom nogle af dem falder i periferien af den skarpt tilskårne høringsproces.</p>
6.	Lunghavevej 3	<p>Vedr.: sagsid: 17/17737 - høring.Under henvisning til brev af 25. oktober 2019, skal vi herved vende tilbage til ansøgningen om at udvide svineproduktionen på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær.</p> <p>Vi har følgende bemærkninger til ansøgningen:</p> <p>Hvad angår ammoniak, er der p.t. undersøgelser i udlandet om, hvorvidt ammoniak kan være sygdomsfremkaldende for mennesker, hvilket flere eksperter mener - bl.a. luftvejssygdomme.</p> <p>Ud fra det fremsendte kan vi se at fordampningen stiger - hvis ansøgningen går igennem fra 3112 kg NH3-N/år til 6961 kg NH3-N/år. Denne stigning synes vi ikke er i orden, p.gr.a. KOL hos en af os.</p> <p>Algevæksten vil jo også stige katastrofalt, og det har vi heller ikke interesse i.</p> <p>Vi er er helt med på, at vi bor på landet, og vi bor i nærheden af 2 bondegårde, men vi vil bede om, at vi ikke skal bo ved svinefabrikker og svineindustri.</p> <p>Hvad angår transport til og fra ejendommen, så øges denne fra 381 til 769 pr. år. Dette er jo mere end en fordobling, og da disse transporter foregår i kortere perioder i forår og efterår i dagtimerne, vil vi på kraftigste bede om, at udvidelsen ikke finder sted, også set i bagspejlet, at kørsel med gylle også vil blive en stor belastning, da produktionen af grise mere en fordobles.</p> <p>I øjeblikket er der på ejendommen en opbevaringskapacitet af gylle til ca. 5 måneder pro anno. Denne vil så herefter falde til ca. 2½ måned - da produktionen mere en fordobles. Så vejene belastes yderligere i bedste fald i 9½ måned pr. år.</p> <p>Dertil vil der måske også blive ekstra transport med korn og smågrise. Det ser vi ikke, der er taget hensyn til i brevet fra jer.</p>

		<p>I henhold til behagelig telefonsamtale med Lene Jultved, fik vi oplyst, at Svendborg Kommune telefonisk har været i kontakt med Langeland Kommune bl.a. omkring kørsel.</p> <p>Vi mener bestemt ikke, at hverken Bøstrup Strandvej eller Lunghavevej kan bære denne tunge trafik. Vi vil gøre opmærksom på, at vejen blot er ensporet, altså 2 personerbiler kan ikke passere hinanden, uden der skal køres ud i rabatten. Det er helt umuligt, når eller hvis en grisetransporter eller store landbrugsmaskiner skal passere en personbil.</p> <p>Lunghavevej er meget slidt, og vi er nogle her på vejen, der undres over, at det for landbrugsmaskiner er tilladt at køre ind over skel mellem privatgrunde og vejen. Vi undres også over den fart, de store maskiner kører med forbi vores ejendomme. Om det er den dårlige belægning der gør, at vores huse ryster, det skal vi lade være usagt, men muligheden for foreligger.</p> <p>Ligeledes skal vi også henlede opmærksomheden på, til trods for lovgivningen, at man på vejene efter kørsel på marker, ikke fjerner jord som dækkene taber.</p> <p>Ejeren har åbenbart ikke lyst til at følge lovgivningen. Vi konkluderer, at vi bestemt ikke mener, at han skal have tilladelse til udvidelsen.</p> <p>Sluttelig og ikke mindst, ser vi desværre også, at vi, hvis vi får en svinefabrik som nabo, forventer vi et stort tab på vores huse ved salg.</p>
7.	Bøstrup Strandvej 22	<p>Ved brev af 25. oktober 2019 har jeg modtaget orientering om ovennævnte miljøgodkendelse.</p> <p>Efter en gennemgang af materialet der ligger til grund for forvaltningens behandling af sagen, har jeg følgende bemærkninger:</p> <p>Jeg forstår ikke rigtig at transporterne kun øges med ca. 200% når produktionsarealet forøges med ca. 360%. Efter min opfattelse er der noget der ikke helt stemmer overens. Der nævnes også at ca. 50% af transporterne sker ad en markvej mod syd. Hvilke transporter er der her tale om? En forøgelse af transporterne må jo også medføre en forøgelse af partikeludledningen fra de dieseldrevne køretøjer og maskiner. Er der taget højde for dette i sagsbehandlingen?</p> <p>Da jeg har bragt i erfaring, at ventilationsafkastet fra svinestalde indeholder en del stoffer, der kan have helbredsmæssige konsekvenser f.eks. påvirkning af luftvejene, vil jeg gerne have oplyst om sådanne forhold er indgået i sagsbehandlingen.</p>
8.	Lunghavevej 5,	<p>Hermed indsendes der bemærkninger vedr. natur-, miljø- og landskabskonsekvenser, til ansøgningen om udvidelse af svinestaldene på Sønderkovvej 2, 5953 Tranekær. Sags nr. 17/17737</p> <p>Vi bor på Lunghavevej 5, i et gammelt hus, der ligger ganske få meter fra vejen. Vejen der er blind, er lige bred nok til, at to små biler forsigtigt kan passere hinanden. Inden for de sidste 3 år, er trafik med kæmpetraktorer mangedoblet. Dette skyldes formentlig Rubenlund Agro A/S's forpagtning af jordene på Nedergård. Det er vores indtryk, at der bliver kørt mellem gårdenes stalde og jorde via hjemmelavede veje, der er blevet etableret som en forlængelse af Lunghavevej.</p> <ol style="list-style-type: none"> Vi finder det bekymrende, med en fremtidig forøgelse af trafikken til det dobbelte, på de tre veje: Sønderkovvej og Bøstrup Strandvej er, gennem de sidste 4 år, blevet om-asfalteret. Lunghavevej fremstår som gammel, slidt og utidssvarende. Alle tre veje er ikke bredere, end de altid har været. Almindelige biler kan ikke passere en lastbil, uden at de må søge langt ud i rabatten. Lastbilerne kan ikke trække derud, når jorden er våd, uden at synke voldsomt i - specielt ikke med et læs gylle eller andet. Som cyklist må man på samme vis søge i rabatten, da der er kun plads til den store. En traktor kan, vis den altså finder det nødvendigt, godt søge væk fra vejen. Det giver dog meget store skader på rabatten med dybe og opkørte spor. Som beboer i området, opleves vejene alt for små til denne trafik. At det ikke skulle støve væsentligt, at have en svinefarm som nabo, står vi uforstående over for. Under og efter gylle-udlægning, er vejene meget, meget beskidte (10-15 cm høje, fedtede kager og spor af "gyllejord"). Når dette jord ikke fejes væk efter endt markarbejde, tørrer det ind og køres op til jordstøv. Over alt køres der til og fra markerne på selvvalgte steder. Enten ligger vejene i mudder eller jord som køres til pulver. At gå, cykle, løbe eller køre en tur, kræver meget stor tolerance og forståelse, for det meget udvidede landbrugsbehov. Der ryddes ikke dagligt op efter endt arbejde. Der bliver kørt voldsomt stærkt på vores veje, når der arbejdes med de store maskiner. Ved kørsel af bl.a. gylle, bliver vores lille hus udsat for meget store rystelser, støv og støj. Såløbende og murværk er revnet og vinduer punkteret, formentlig pga. rystelser fra denne tunge transport. Den fremtidige forøgelse af trafikmængden på vores veje, tegner til at blive en helt urimelig belastning. Det kan og vil vi ikke leve med. At skulle leve med mindst 769 store, tunge transporter, grundet en svinestald, kan vi ikke acceptere. Der skal huskes på, at der også drives et stort jordbrug på samme adresse, plus en turistvirksomhed. Udover det, findes der andre landbrug og turistvirksomheder på Bøstrup Strandvej og Sønderkovvej. Denne særskilte og fremtidige trafikforøgelse, anser vi derfor som dråben, i det i forvejen fyldte glas.

		<p>Der tales om worst-case i det høringsbrev, vi som naboer har modtaget, og det er lige hvad denne godkendelse vil blive. At vi ikke kan rykke ved godkendelsen, ved vi alt for godt, i administrerer jo kun lovene. Der er ingen tvivl om, at en selvbestemmelsesret i kommunen, i sådan en ansøgning, ville være rimelig.</p> <p>For at være konstruktive og prøve at arbejde for noget miljø for os beboere, vores børn og endelig også for husene, vil vi her i nr. 5 foreslå, at der arbejdes for alternative, godkendte veje mellem marker på egne jorde. Ligeledes, på egne jorde, bør man fra landevejen mellem Lejbølle og Bøstrup etablere en dobbelt-sporet landbrugsvej til staldene på Sønderskovvej 2. Al tungt trafik bør fjernes fra vores små veje.</p> <p>Desuden undrer vi os over, at der ikke skal bygges endnu en gyllebeholder. At skulle køre på marginalerne af, hvad det er muligt at opbevare på egen adresse, og samtidig vide, at det kun er i teorien denne marginal holder, er ikke tidssvarende. Pludselig er der frost langt ind i marts, og gyllen må ikke køres ud. Der bør og skal være ekstra plads på ejendommen til egen gylle. Alt andet er utidssvarende.</p> <p>Vi vælger at vægte infrastrukturen meget højt i dette brev. At ammoniak stiger til over det dobbelte, at huspriserne styrtdykker (en del bliver usælgelige), og at de sundhedsmæssige risici, ved så store koncentrationer af partikler, kemiske stoffer og bakterier, overhoved ikke er tilstrækkelig undersøgt endnu, må vi lade andre om at beskrive. Dette er vores bemærkninger til ansøgningen.</p>
9.	Bøstrup Strandvej 19	<p>Til Svendborg Kommune Kultur, Erhverv og Udvikling.</p> <p>Svendborg Kommune, afd. Kultur og Klima spørger os i brev af 28. oktober, om vi har bemærkninger til planerne om udvidelse af husdyrproduktionen på Sønderskovvej 2, Tranekær. Bemærkningerne må kun omhandle natur, miljø og landskab.</p> <p>Vort svar hertil er, som følger:</p> <p>ad Natur: ----- Af fremsendte luftfoto ses det ikke, at ville skæmme natur og landskab, da den nye stald i lighed med den gamle sikkert vil blive omkranset en smuk træbevoksning.</p> <p>ad Miljø: ----- Ulrik Bremholm er i dag Langelands største jordbesidder, og til så stort et landbrug hører et stort dyrehold. - Når ansøgeren overholder de fastsatte krav i miljøgodkendelsen og opfylder husdyrlovens afskæringskriterier samt anvender Bedste Anvendelige Teknologi, ser vi ingen problemer i en udvidelse af husdyrproduktionen.</p> <p>ad Landskab: ----- Da den nye staldbygning opføres syd for den eksisterende - ja i samme stil, omkranses af en smuk træbevoksning og falder naturligt til, vil den på ingen måde skæmme landskabet.</p>
10.	Bøstrupvej 14	<p>Der bor flere svin end menesker på langeland allerede. Der stinker som pesten her, Er strik i mod svinehold I mindre det bliver til frilands svin.</p>
11.	Svalebøllevej 4	<p>Undertegnede Troels Dam Jørgensen har ingen bemærkninger ang. udvidelse af svineproduktion på Sønderskovvej 2 5953 Tranekær. Hilsen Troels Dam Jørgensen Industrivej 16 5450 Otterup</p>
12.	Bøstrupvej 3	<p>Da det i forvejen er svært at få solgt ejendomme i området, vil udvidelsen af svineproduktionen på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær medføre at det nærmest bliver umulig at få solgt ejendomme i det omfattede område, ikke alene p.g.a luftgener men først og fremmest den øgede trafik der vil blive på den i forvejen meget trafikerede vej.</p>

13.

Sønderskovvej 9

Betænkeligheder ved udvidelsen af svineproduktionen Sønderskovvej 2

Dette er ikke en indsigelse mod projektet, da vi som ejere af huset på Sønderskovvej 9, som udgangspunkt er positive overfor de fleste former for produktionsudvidelser, som kan komme os alle til gavn i form af øgede indtægter til kommunen.

Vi har dog nogle betænkeligheder/bekymringer, da vi ikke har indsigt i produktion, processer og teknik i forhold til svineproduktion.

Derfor har vi listet nogle spørgsmål op, som er relevant i forhold til vores situation.

- MRSA.

- Lugtscener.

- Trafik på eksisterende vej.

- Risiko for faldende ejendomspriser.

- Turisme.

Vi anmoder om at kommunen sender os informationer om :

Mrsa : Kendte og ikke kendte MRSA risici for de mange naboer ?
Handlingsplan på lang sigt ?

Lugtgener : Bliver lugtgener fra eksisterende stald reduceret ?

Hvor meget forventer man at lugtgenerne forøges ?

Renser man luften det maksimalt mulige, med den teknologi man har i dag ?

Afsnittet hvor husdyrgodkendelse.dk er omtalt forståes ikke ?
Kan den evt. uddybes ?

Det skal sikres at uagtet hvad der bygges/igangsættes, så skal der kobles de teknisk mest optimale biologiske rensningssystemer på for

		<p>Trafik : Er der planer for udvidelse af Bøstrup Strandvej på længere sigt?</p> <p>Ejendomme: Har kommunen vurderet, om der er værdiforringelse på ejendommene i nærområdet ved svinefarmen ?</p> <p>Turisme : Har kommunen gjort sig nogle overvejelser, om en evt. kommende produktion har nogen indflydelse på turismen ? (sommerhusområdet nordvest for byggeriet.</p> <p>Vi er selv overvejende positive for fremdrift i samfundet, det kan være mange ting, men også udvidelse af svineproduktion. Vi håber, at man finder nogle løsninger, som alle kan leve med. Det kræver ofte nogle kompromisser fra begge sider.</p> <p>Håber at dette brev, sætter nogle tanker i gang, så man fremadrettet kan forene produktion og beboelse uden de store stridigheder.</p> <p>Vi ser frem til jeres svar på vores spørgsmål.</p>
14.	Sønderskovvej 11	<p>Vi har noteret os indholdet af ansøgningen og har ingen indvendinger mod ansøgningen under forudsætning at:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Lugt og støjgener ikke overstiger det nuværende niveau 2 Vej og rabat er udført således at den øgede transport kan gennemføres uden skade på vej og rabat 3 Det er placeret et tydeligt ansvar for renholdelse og vedligehold af de veje og rabatter der er berørt af transporter fra Sønderskovvej 2.
15.	Lunghavevej 4	<p>Undertegnede ønsker at gøre indsigelse mod udvidelse af svineproduktionen Sønderskovvej 2.</p> <p>Projektet har udviklet sig voldsomt i forhold til det oprindelige projekt af 2016. Til yderligere skade for natur, miljø, flora og fauna og naboer i et meget stort område.</p> <p>Jeg har tidligere gjort indsigelse mod svineudvidelse på Nedergård og i den forbindelse talte man om "dyreenheder", i denne ansøgning er dyreenheder ikke nævnt.</p> <p>Da det for mig er svært at forholde mig til den nye beregning vil jeg gerne have oplyst: Hvor mange dyreenheder drejer det sig om ? Hvor mange dyreenheder er der nu ?</p> <p>Lugt og ammoniakgener vil blive voldsomme, algevækst vil blive voldsom, støjgener vil blive voldsomme. Kommunen vurderer at BAT er overholdt og det samme er alle grænser for udledning af ammoniak samt lugtemission. Dermed skal kommunen meddele tilladelse til udvidelsen, men vi vil alligevel argumentere for, at disse beregninger dels er teoretiske, og dels er der meget unøjagtighed forbundet med disse beregninger. Emissionsgrænserne er politisk besluttet, men det er omkringboende som skal leve med generne. Vi sætter spørgsmålstejn ved om disse grænser reelt overholdes i virkeligheden, og om kommunen fører tilsyn og kontrol med luftforureningen efter en evt. udvidelse.</p> <p>I det konkrete tilfælde, er det højden på afkastene som gør, at ammoniakemissionen kan holdes under de fastsatte grænser. Når man forhøjer afkastene opnår man en større spredning af luftforureningen (partikler spredes i højere luftlag) til et langt større område. Derfor burde konsekvensradius fra svineproduktionen vokse i takt med afksthøjden, og ikke være et argument for at give tilladelse.</p> <p>Særligt i forhold til ammoniakforurening som i høj grad skader menneskers helbred. Regeringen vil iværksætte en undersøgelse af dette på baggrund af, at man i Holland har lavet lignende undersøgelser som har konkluderet, at der er en reel sundhedsrisiko, og at det samfundsmæssigt kan betale sig decideret at lukke store svineproduktioner i områder med beboelse.</p> <p>Jeg/vi vil opfordre kommunen til at bruge forsigtighedsprincippet og ikke tillade yderligere luftforurening fra nye stalde, så længe, at denne undersøgelse er undervejs, og at man derfor ikke kender konsekvenserne af en højere ammoniakemission for mennesker. Det er betænkeligt, at der sættes særlige grænser for sårbar natur når det kommer til ammoniakudledning, men at der ikke tages særlige hensyn til menneskers sårbarhed. Kommunen kunne gå foran som et godt eksempel, og vente med yderligere godkendelser før disse undersøgelser er lavet og offentliggjort, For nyligt har der været debat om sundhedsfaren ved at være nabo til store svineproduktioner.</p>

Et andet sundhedsskadeligt problem er de resistente bakterier (MRSA) som også udledes fra svinestalde.
"Svinene bærer typisk MRSA på huden eller i trynen. I stalden vil MRSA 398 være i støvet, på alle overflader og i luften."
(S. 2: Sundhedsstyrelsen, Information om MRSA af svinetype)

Dette kæmpe problem bliver ikke behandlet under husdyrbrugsloven, men derimod af fødevareministeriet. Og hos fødevareministeriet foreligger der ikke en sikker videnskabelig dokumentation for, at f.eks. MRSA CC 398 ikke smitter gennem luften, tværtimod:

"På nuværende tidspunkt mangler der viden om, hvordan MRSA-smitten spredes. Der er derfor sat forskningsprojekter i gang, der bl.a. skal bidrage til at kortlægge smittevejene."

Dette kunne læses på fødevareministeriets hjemmeside i 2014. Man må formode, at disse forskningsprojekter på nuværende tidspunkt er afsluttede, og at der derfor er en viden om dette problem, som burde inkluderes i en miljøgodkendelse under husdyrbrugloven.

Hvordan kan man udgå at vurdere denne risiko overfor omkringboende og nærområder?

Som hans Jørn Kolmos prof. i mikrobiologi skriver:

"Amerikanske undersøgelser har vist, at der er stafylokokker i ventilationsluften fra staldene og at de kan spores op til ca. 150 meter fra staldene i vindretningen. Tilsvarende undersøgelser er ikke lavet i Danmark, så vi ved ikke om det også er tilfældet her, men det kan ikke afvises.

Dette mulige problem er aktualiseret yderligere med vores nye viden om resistente stafylokokker (MRSA) i danske svinebesætninger, og det peger på, at der også af den grund bør være en rimelig afstand til nabobeboelse."

Kilde til amerikanske undersøgelser:

University of Texas Health Science Center <http://www.pubfacts.com/detail/16835055/Isolation-of-antibiotic-resistant-bacteria-from-the-air-plume-downwind-of-a-swine-confined-or-concen>

Samt:

Swine Confinement Operations

Huse vil falde i værdi nogle så meget at de bliver usælgelige hvem erstatter det ?

Man skal have kompensation for flygener, vindmøllegener og solcellegener, men ikke her.

Jeg skal understrege at kompensation gør det IKKE.

Hvem erstatter det liv mennesker forventede at have ?

Helbredsmæssige gener er også en risiko (som påvist i Hollandsk undersøgelse).

Bliver den pågældende landmand selv boende med sin familie ?

Antallet af transporter øges væsentligt.

Det vejnet vi har er ikke gearret til belastningen af den tunge trafik, veje og huse langs vejene slår revner og får andre skader, hvem erstatter ? Der er dårligt plads til at passere hinanden. Der er også turister, cyklister, skolebørn og andre på vejene. Der køres ikke just hensynsfuldt med traktorer og lastbiler.

Vejene skal også rengøres så der ikke ligger flere centimeter jord og gylle.

Antallet af transporter øges fra 381 til 769, vi ønsker dokumentation for at dette er korrekt, kan overholdes overholdes og at dette også er inklusiv kørsel på de øvrige små veje i området. En hastigheds nedsættelse for traktorer og lastbiler kunne være en ide, 20 Km/t, og det skal selvfølgelig også gælde i forår og høst.

Der er en varmepumpe der skal beregnes på.

Citat: Miljøgodkendelse s. 12

"Inden ibrugtagning af den nye stald, skal der indsendes en beregning af varmepumpe, kapacitet, gyllekummer samt den nødvendige driftstid, for at opnå en ammoniakreducerende effekt på 30 %."

Da denne beregning er afgørende for om den ammoniakreducerende effekt opnås, vil vi bede om at få beregningen tilsendt når den fremkommer. Desuden beder vi om en støjberregning og efterfølgende støjmåling af denne varmepumpe.

Det kan undre at kommunen er villig til at give en godkendelse til udvidelsen, før der foreligger en dokumentation for, at den ammoniakreducerende effekt kan opnås i virkeligheden.

Der er et "højt afkast" på udluftningssystemet dette spreder ammoniak og lugt over et større område og kan genere også udenfor den beregnede genezone. Vi forlanger ammoniak og lugtkontrol løbende.

Støjgrænser.

Citat :

“Samlet konkluderes det, at de fastsatte støjgrænser med stor sandsynlighed kan overholdes også i natperioden”.

Nej, støjgrænser SKAL overholdes i hele døgnet, hele året. Vi må forlange støjkontrol løbende, uvarslet og på klager, straks.

Belastning af miljø.

Der findes flere svinestalde i området.

Udover den her nævnte er der i nærområdet Snødevej 6, Nedergårdsvej. Sønderskovvej 1.

Samlet set er der således en væsentlig større belastning af området. Den vil vi have beregnet, så det kan indgå i miljøvurderingen.

Den foretagne besigtigelse af naturområderne i nærheden er ikke godt nok. Vi ønsker dokumentation for disse områder.

”Ikke ammoniak følsomme områder” bliver merbelastet med 5,3 kg N/ha/år altså oven i den mængde det bliver belastet med i forvejen. Vi vil gerne se en beregning på den totale belastning før og efter.

Er den nyeste og opdaterede BAT teknologi anvendt ?

Er der anvendt partikelfiltre i udledningen ?

Hvilken type er anvendt ?

Den planlagt gylletank er for lille i forhold til lovgivningen der SKAL være mere plads også for at undgå transport af gylle !

Hvor skal gyllen hen ?

Der må være aftaler om at aftage gyllen. Dem vil vi gerne se !

En stor del af området er udlagt til drikkevandsforsyning hvilken betydning har belastningen ?

Jeg er i den forbindelse stærkt bekymret for min egen drikkevands forsyning fra brønd i området.

Her skal tages særlige hensyn !

Boliger i området falder i værdi eller bliver uomsættelige. Derefter opkøbes de på tvangsauktion af landmanden der derefter kan udvide sin produktion igen. Dette er en ødelæggende strategi !

Bøstrup by og dele af Lejbølle vil blive berørt og yderligere affolket. Er det hensigtsmæssigt ?

Er det en langsigtet plan ?

Dette er en ødelæggende strategi for landdistriktsudviklingen. Landsbyer risikerer at blive affolket.

Der findes en folder/ hæfte der hedder ”Godt landmandskab, godt naboskab” (eller omvendt).

Desværre kan man ikke sige at der bliver taget noget hensyn.

Ved etablering af den nuværende stald blev naboer lovet at blive varslet om udlægning af gylle, det er ikke sket.(Jeg var ikke selv til stede da det blev lovet).

Jeg har selv opfordret den pågældende ansøger til at anvende ”gyllesms.dk” flere gange eller selv sende en sms.

Senest var der gylleudlægning, med slanger, natten til d.24. oktober samt 25. oktober, uvarslet.

Flere naboer blev generet og nogen kunne ikke komme ud og få børn til skole. Jeg tvivler på lovligheden.

Også afbrænding af store mængder affaldstrø vil vi gerne have varsel om, nogle var nervøse for deres huse!

Der køres stærkt og hensynsløst, kopper og glas klirrer og husene slår revner.

Nogen får kørt indkørsler og hus skilte i stykker og man tager ikke engang kontakt efter at den slags ”uheld” sker.

Der sprøjtes hensynsløst til skel, og i visse tilfælde over skel, og i vind på over 12 m/sek.

Nogen naboer har spise afgrøder og det vil være rimeligt at kunne få oplyst hvad der sprøjtes med og hvornår disse afgrøder kan spises efter at være ramt af afdrift.

		<p>Vi vil gerne have et møde for at rette op på "godt naboskab" hvis en konsulent fra miljø eller anden kompetent myndighed vil lede mødet.</p> <p>Da dele af denne indsigelse er i Langeland kommunes regi sendes den ligeledes til Langeland kommune.</p>
16.	DN – Langeland v/forman Nis Rattenborg	<p>Vedrørende udkastet til miljøgodkendelsen, er det Danmarks Naturfredningsforenings holdning, at den generelt dårlige tilstand i miljøet i det pågældende område ikke giver grundlag for en udvidelse til forværring af miljøtilstanden.</p> <p>DN vurderer således overordnet, og i modsætning til kommunen, at denne udvidelse, med en øget ammoniakfordampning fra 3.112 kg NH₃-N/år til 6.961 kg NH₃-N/år vil have negativ virkning på miljøet.</p> <p>DN hæfter sig således umiddelbart ved, at den nærliggende skov, der er over 200 år gammel, får en merdeposition på mellem 3,9-4 kg N med udvidelsen. Svendborg Kommune vurderer, at skoven har en middel naturkvalitet, men at den ikke vil tage skade af udvidelsen.</p> <p>DN mener, at enhver løvskov, med den alder (gammel skovbund) og kontinuitet må betragtes som N-følsom. Skoven vil jo virke som et filter/svamp i området ift. at 'binde' ammoniak, og det vil vakses af træerne, og ned i skovbunden, og dermed ændre på skovbundens sammensætning af arter.</p> <p>Jf. DCE's § 3-registreringsskema for skov, er der 4 positivarter af dem som kommunen har registreret, og derudover er kristtjørn en § 25-art iflg. skovlovens § 25. Skoven får også et 'drys' N fra den bedrift der ligger lige op ad den, og det må også tælle med i påvirkningen på skoven.</p>
17.	Lunghavevej 2	<p>Vedr. Udvidet svineproduktion på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær.</p> <p>Jeg er bekymret for de øgede antal transporter der vil komme i forbindelse med udvidelse. Fra 381 til 769 pr. år.</p> <p>Vejene er smalle og det er svært at passere de store maskiner, som alt for ofte kører MEGET stærkt.</p> <p>Jeg har børn som går og cykler på vejene, og vi oplever at der ikke bliver vist hensyn til os andre trafikanter /cyklister/gågængere. (Noget kunne løses ved en holde-ind plads, så man kan passere hinanden) men i den grad også hensyntagen. Eksempelvis ved at sænke farten når der er andre på vejene.</p> <p>Jeg er ikke tryk med at mine børn færdes på disse veje. Og med en fordobling af kørsel i fremtiden, er det yderst foruroligende for os.</p> <p>Og jeg sætter spørgsmålstegn ved om en fordobling kan gøre det??</p> <p>og gælder det så også på de andre små veje i området som bliver belastet af de store køretøjer?</p> <p>Vejene er desværre ofte mudderet meget til efter de mange kørsler med traktorer, hvilket er meget irriterende og svært at køre/gå i. Det vil så blive endnu mere i fremtiden.</p> <p>Og sidst men ikke mindst har vi nu 2 gange på 1 år oplevet at det ikke var muligt at køre på arbejde/skole om morgen pga. der var spærret af store maskiner (træfælding) og (gylleslange) vil det så også øges?? Jeg er meget utilfreds med at vi bliver forhindret i at møde på arbejde og i skole til tiden.</p> <p>Igen, som tidligere nævnt, kan rigtig meget løses ved blot alm. hensyntagen.</p> <p>2/ En forøgelse af svineproduktionen vil medføre en værdiforringelse af de omkringliggende ejendomme, hvilket vil betyde at de højst sandsynligt vil være sværere at sælge i fremtiden og /eller kan have andre konsekvenser. Det kan jeg på ingen måde være tilfreds med.</p> <p>Hvem skal erstatte det?</p>

Bilag 7. Gennemgang af hørings svar

Hørings svar	Ansøgers bemærkninger	Svendborg Kommunes bemærkninger
<p>Lugt / Kommulation</p> <p>Ejendommen Sønderskovvej 2 ligger relativt tæt på beboelseshusene i Bøstrup, og relativt tæt på Bøstrup Strand.</p> <p>Der er allerede i dag en temmelig voldsom lugtpåvirkning af omgivelserne, fra den eksisterende svinestald.</p> <p>I sydvestlig vindretning driver lugten ned mod Bøstrup Strand.</p> <p>I de mere østlige vindretninger, der er fremherskende om sommeren, driver lugten ind over beboelserne i Bøstrup.</p> <p>Vi er af den opfattelse, at de nye bygninger godt kan passes ind i det smukke, kurerede og skovklædte landskab uden væsentlige gener.</p> <p>Men det er samtidig vores holdning, at den samlede lugtpåvirkning ikke må blive større end i dag. Da produktionsarealet og mængden af svin bliver væsentligt forøget ved denne ansøgning, er der nærliggende risiko for, at dette sker, hvis der ikke laves tiltag, der sikrer, at ejendommens samlede lugtpåvirkning holdes på et niveau svarende tilbage dag.</p> <p>Miljøstyrelsen har lavet forskellige analyser af virkningsgrad og effektivitet af henholdsvis gyllekøling og biologisk luftrensning. Det samlede indtryk er, at gyllekøling ikke i praksis har den ønskede effekt, hvorimod biologisk luftrensning har en god effekt.</p> <p>Dansk Landbrugsrådgivning/AgroTech A/S har i en rapport vurderet, at den samlede ekstraomkostning pr. produceret dyr er 3,20 kr ved at anvende biologisk luftrensning.</p> <p>Et efter vor opfattelse rimeligt beløb at betale for at få en så stor ekstra produktionskapacitet i en geografisk placering som den ønskede.</p> <p>Og i fuld overensstemmelse med princippet om, at forureneren betaler.</p> <p>Vi mener ikke, at tiltagene i skema 205002 er tilstrækkelige.</p> <p>Såfremt tiltagene i skema 205546 udføres, og kombineres med biologisk luftrensning i den eksisterende stald, således at den samlede lugtpåvirkning fra ejendommen holdes på et niveau som i dag, har vi ingen indvendinger imod det ansøgte.</p> <p>Ønskes dette ikke etableret, må vi hermed gøre indsigelse overfor det ansøgte.</p> <hr/> <p>Derudover er der så også de øgede lugtgener (lugt er lig med partikler), der dermed opstår ved en udvidelse af svineproduktionen.</p> <p>Vi har netop den samme problematik her ved Holbæk hvor vi har fast bopæl, og hvor der efter en svineudvidelse er kommet betydelige lugtgener. Dvs at hvor der før var lugtgener 3xår (ved udkørsel af gylle), nu er de samme lugtgener hver 14 dag.</p> <p>Ydermere vil der komme en større luftmængde fra udsugninger der uvægerligt indeholder diverse partikler, som vil blive spredt over et stort område.</p> <p>Først og fremmest har vi svært ved at forstå, at de miljøtekniske beregninger alene inddrager effekterne af den påtænkte udvidelse af svineproduktionen på Sønderskovvej 2. Der ligger flere andre svineproduktionsanlæg i området - det ene lige overfor på Sønderskovvej 3. I luftlinje er det ca. 470 meter fra det projekterede staldanlæg. Vi formoder, at grænseværdierne for miljøbelastning m.v. gælder den samlede belastning på området, uanset hvem der står som ejer af de forskellige anlæg?</p>	<p>Lugt – beregninger og vurderinger.</p> <p>Lugtgener fra svinestalde har, helt naturligt, et altoverskyggende fokus i arbejdet med ansøgning og etablering af nye stalde. Det fremgår meget tydeligt af samtlige fremsendte hørings-svar hvor klager over lugt fra Sønderskovvej 3 (Chr. Lystrup Christensen) også inddrages i denne sag.</p> <p>Ejer har derfor fået udarbejdet en meget detaljeret beregning af lugtudbredelsen omkring anlægget på Sønderskovvej 2 (OML – Operationel Meteorologisk Luftkvalitetsmodel) som er vedhæftet og lagt til grund for ansøgningen. Denne beregning erstatter den standard beregning som foretages i ansøgningssystemet, og udmærker sig ved en væsentlig højere detaljeringsgrad på både data omkring stald, ventilation, terræn samt meteorologiske data og giver både ansøger og kommune et markant bedre og mere gennemarbejdet beslutningsgrundlag for afgørelsen.</p> <p>Effekter fra virkemidler, indarbejdet i ansøgningen for at minimere lugtgener fra produktionen, fremgår tydeligt af denne beregning. Både gyllekøling og som alternativt tiltag er vurderet luft-rensning – begge med en dokumenteret effekt på 20% reduktion af lugten fra nye og gamle stalde. Dokumentation herfor, samt de bagvedliggende undersøgelser af virkemidlernes effekt, håndteres og akkrediteres af Miljøstyrelsen – ansøger og dennes konsulent kan ikke fravige disse specifikke krav og beskrivelser af anlæggenes effekt. Modelberegninger er desværre det bedst tilgængelige værktøj for at vurdere lugtbidrag fra et endnu ikke eksisterende anlæg.</p> <p>Alle beregninger overholder de ved lov fastsatte grænser på lugtgener i landzonen.</p> <p>En lugtgenegrænse giver ingen garanti for aldrig at opleve lugtgener på landet. Men lugtgenegrænserne er fastsat til et niveau, hvor man fra myndighedernes side vurderer at niveauet er acceptabelt for en beboelse i landzone.</p> <p>Kumulative vurderinger – lugt og ammoniak</p> <p>Mange svinebrug i et mindre lokalområde kan påvirke den opfattelse man som nabo kan have – dette anerkendes og ansøgninger om nyetableringer skal</p>	<p>Lugtberegninger</p> <p>I ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk (ansøgningssystem som staten har lavet og som skal bruges af ansøger) har ansøger foretaget relevante beregninger.</p> <p>Der er i den miljøtekniske redegørelse vurderet på ansøgningens påvirkning af omkringliggende naboer, samlet bebyggelse og byzone.</p> <p>I husdyrbrugloven er der en række grænser for hvor meget en husdyrproduktion må lugte i forhold til hhv. naboer, samlet bebyggelse og byzone. Ansøgningen kan ikke umiddelbart leve op til de overordnede krav omkring lugt for de nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzone. Der er derfor i denne sag brugt en model der tager højde for de specifikke forhold på stedet, kaldet en OML-model. Det har ansøger mulighed for at bruge når der er visse betingelser der er opfyldt. Det er der i denne sag.</p> <p>Lugtreducerende tiltag</p> <p>For at leve op til genegrænserne for luft, har ansøger valgt at bruge en række teknologier (gyllekøling og/eller biologisk luftrensning). Disse teknologier er beskrevet i miljøstyrelsens teknologiblade. I teknologibladerne er der beskrevet en række vilkår, der skal sikre, at teknologien har den korrekte effekt. Teknologibladerne forslag til vilkår er indarbejdet i godkendelsen, og vilkårene vil løbende blive kontrolleret ved tilsyn på bedriften.</p> <p>Kumulation</p> <p>Ud over den ansøgte produktions lugtpåvirkning af omgivelserne, indgår det i lugtvurderingen jf. husdyrbrugloven, om der findes andre større husdyrbrug i området. Hvis der er andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt omfattet af genekategorierne, skærpes kravet til, hvor lang geneafstanden skal være til det pågældende område m.v. I den samlede vurdering af lugtgenerne fra et husdyrbrug inddrages påvirkningen fra andre husdyrbrug som beskrevet i det følgende:</p>

Bliver lugtgener fra eksisterende stald reduceret ?

Hvor meget forventer man at lugtgenerne forøges ?

Renser man luften det maksimalt mulige, med den teknologi man har i dag ?

Afsnittet hvor husdyrgodkendelse.dk er omtalt forstås ikke ?
Kan den evt. uddybes ?

Det skal sikres at uagtet hvad der bygges/igangsættes, så skal der kobles de teknisk mest optimale biologiske rensningssystemer på for beskyttelse af lugtrisici i forhold til os og i forhold til sommerhusområdet, som ligger i direkte vindretning til byggeriet.

Der findes flere svinestalde i området.
Udover den her nævnte er der i nærområdet Snødevej 6, Nedergårdsvej. Sønderskovvej 1.
Samlet set er der således en væsentlig større belastning af området. Den vil vi have beregnet, så det kan indgå i miljøvurderingen.

BAT (Bedste Tilgængelige teknologi)

Vi er derudover usikre på brugen af begrebet "Bedste Anvendelige Teknologi" (BAT) i godkendelsen. Rummer brugen af dette begreb et privatøkonomisk aspekt, eller bruges det som et rent miljøteknisk begreb? Vi mener således at have forstået, at der skulle findes driftsøkonomisk realistiske løsninger, der kan fjerne næsten alle lugtgener ved svineproduktion, og at sådanne løsninger allerede er i brug andre steder i området, men vi hæfter os ved, at BAT i denne sammenhæng kun vurderes at reducere (de forøgede) lugtgener med 20%. Måske kan Svendborg Kommune belyse dette nærmere?

Der er en varmepumpe der skal beregnes på.

Citat: Miljøgodkendelse s. 12

"Inden ibrugtagning af den nye stald, skal der indsendes en beregning af varmepumpe, kapacitet, gyllekummer samt den nødvendige driftstid, for at opnå en ammoniakreducerende effekt på 30 %." Da denne beregning er afgørende for om den ammoniakreducerende effekt opnås, vil vi bede om at få beregningen tilsendt når den fremkommer. Desuden beder vi om en støjberegning og efterfølgende støjmåling af denne varmepumpe.

Det kan undre at kommunen er villig til at give en godkendelse til udvidelsen, før der foreligger en dokumentation for, at den ammoniakreducerende effekt kan opnås i virkeligheden.

Der er et "højt afkast" på udluftningssystemet dette spreder ammoniak og lugt over et større område og kan genere også udenfor den beregnede genezone. Vi forlanger ammoniak og lugtkontrol løbende.

Er den nyeste og opdaterede BAT teknologi anvendt ?

Er der anvendt partikelfiltre i udledningen ?

Hvilken type er anvendt ?

altid vurderes i hht. det lokalområde man ønsker en beliggenhed i.

For udledningen af både lugt og ammoniak er der i loven fastsat krav til de vurderinger kommunen i forbindelse med sagens behandling skal foretage. Således er nærværende sag også kumulativt vurderet efter følgende kriterier ;

Lugt - Hvis der er andre husdyrbrug nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v. (genekategori 1 og 2) eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig (genekategori 3) skal geneafstanden forøges med 10 pct., hvis der er 1 husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, og 20 pct., hvis der er 2 eller flere husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år. Ingen andre produktioner er vurderet at have kumulativ påvirkning hos de af kommunen udpegede nabobeboelser.

Hvis der er andre husdyrbrug nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges.

Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.

Virkemidler – varmepumpe og luftrensere

Beregninger af virkemidler og deres funktion er i begge alternativer (skema 205002 og skema 205546) foretaget med udgangspunkt i 'worst case' hvor den nye stald anvendes til slagte-svin. Ejer kan frit vælge at opstalde smågrise på de nye produktionskvadratmeter – dette vil i så fald alene på grund af dyretypen resultere i en lavere udledning.

I begge scenarier installerer ejer en varmepumpe som skal køle kanalbunden i alle gyllekanalerne – både nye og gamle. Nedkøling af gyllen reducerer udledningen af både lugt og ammoniak med de anførte effekter ;

Hovedskema 205002:

Ansøger har beskrevet BAT i miljøkonsekvensrapporten, og brugt følgende værdier i beregningerne:

Navn	Ammoniak reducerende effekt	Lugt reducerende effekt
Teltoverdækning af gylleholderen	50 %	
Gyllekøling		
- eksisterende stald	27 %	20 %
- ny stald (25-49 % fast gulv)	30 %	20 %
- ny stald (50-75 % fast gulv)	30 %	20 %
Slagtesvinestalde med delvist fast gulv	Gulvtypen er BAT	

Scenarieskema 205546:

Ansøger har beskrevet BAT i miljøkonsekvensrapporten, og brugt følgende værdier i beregningerne:

Navn	Ammoniak reducerende effekt	Lugt reducerende effekt
Teltoverdækning af gylleholderen	50 %	
Gyllekøling		
- eksisterende stald	16 %	20%
Biologisk luftrensning		
- ny stald (25-49 % fast gulv)	41 %	20 %
Slagtesvinestalde med delvist fast gulv	Gulvtypen er BAT	

Når der i materialet er skrevet, at kommunen skal godkende den endelige beregning af varmepumpens størrelse og effekt, sker det under hensyn til ejers frie valg – en kraftigere pumpe der leverer mere varme til systemet har en anden beregnet driftstid end en mindre

Kommunen skal sikre sig jf. husdyrbrugsloven at ansøger ved en ansøgning med en udledning på mere end 750 kg NH₃-N/år skal leve op til "Bedste Anvendelige Teknologi" (BAT) indenfor en række områder. BAT-teknologier er beskrevet i en række teknologiblade fra Miljøstyrelsen, hvor der er vurderet om det generelt er økonomisk muligt at indføre teknologien. Det er ikke vurderet ud fra den enkelte landmands økonomi, men ud fra generelle antagelser.

I ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk er beregningerne på ammoniak foretaget ud standard værdier for BAT. Ansøger må derefter selv vælge hvilke af godkendte teknologier der er aktuelle på bedriften for at kunne opfylde BAT-kravet.

I teknologibladene er der beskrevet en række vilkår, der skal sikre, at teknologien har den korrekte effekt. Teknologibladenes forslag til vilkår er indarbejdet i godkendelsen, og vilkårene vil løbende blive kontrolleret ved tilsyn på bedriften. Den nævnte varmepumpes data, er et af disse vilkår, der vil blive kontrolleret.

Vilkårene i miljøgodkendelsen er et retsgrundlag, og ansøger er forpligtet til at overholde disse vilkår. Efterleves vilkårene ikke kan Svendborg Kommune som tilsynsmyndighed håndhæve, at vilkårene overholdes.

Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.

	<p>varmepumpe skal bruge for at levere ovenstående effekter på lugt- og ammoniakreduktion. Kommunen skal sikre varmepumpens drift kan kontrolleres på tilsyn og dette sikres ved at bede leverandøren om den opdaterede og kontrollerede beregning af systemet inden det kan tages i brug. Uanset om virkemidlet er varmepumpe eller luftrensere, er ejer forpligtet til at levere kommunen den nødvendige dokumentation for, at anlægget kan effektivere de krav der er stillet til produktionen. Luftrenseren installeres kun på de nye produktionskvadratmeter – dette skyldes primært tekniske og bygningsmæssige udfordringer ved at installere denne komplicerede teknik i eksisterende bygninger med mange små sektioner hvorfra der er et begrænset luftskifte. (klima-stalde)</p> <p>Flere kommenterer at man med luftrenseren bør være sikret en uændret lugtemission fra anlægget efter udvidelsen.</p> <p>Det er desværre ikke muligt med de tilgængelige renseteknikker anno 2019 !</p> <p>Man har endnu ikke fundet en renseteknik der sikrer en 100% rensning og -reduktion af lugt-udledningen. Derfor kan der, på trods af store investeringer i luftrenseren, ikke loves uændrede tilstande i lokalområdet. Renseren vil angiveligt kunne trimmes og levere en lidt bedre effekt end angivet – men her er anvendt forsigtighedsprincippet og indsat effekter som leverandør og ejer uden tvivl kan stå inde for at levere stabilt og uden udsving over året.</p>	
<p>Natur / Ammoniak</p>		
<p>Vedrørende udkastet til miljøgodkendelsen, er det Danmarks Naturfredningsforenings holdning, at den generelt dårlige tilstand i miljøet i det pågældende område ikke giver grundlag for en udvidelse til forværring af miljøtilstanden.</p> <p>DN vurderer således overordnet, og i modsætning til kommunen, at denne udvidelse, med en øget ammoniakfordampning fra 3.112 kg NH₃-N/år til 6.961 kg NH₃-N/år vil have negativ virkning på miljøet.</p> <p>DN hæfter sig således umiddelbart ved, at den nærliggende skov, der er over 200 år gammel, får en merdeposition på mellem 3,9-4 kg N med udvidelsen.</p> <p>Svendborg Kommune vurderer, at skoven har en middel naturkvalitet, men at den ikke vil tage skade af udvidelsen.</p> <p>DN mener, at enhver løvskov, med den alder (gammel skovbund) og kontinuitet må betragtes som N-følsom. Skoven vil jo virke som et filter/svamp i området ift. at 'binde' ammoniak, og det vil vaksnes af træerne, og ned i skovbunden, og dermed ændre på skovbundens sammensætning af arter.</p> <p>Jf. DCE's § 3-registreringsskema for skov, er der 4 positivarter af dem som kommunen har registreret, og derudover er kristtjørn en § 25-art iflg. skovlovens § 25.</p> <p>Skoven får også et 'drys' N fra den bedrift der ligger lige op ad den, og det må også tælle med i påvirkningen på skoven.</p> <p>Den foretagne besigtigelse af naturområderne i nærheden er ikke godt nok. Vi ønsker dokumentation for disse områder.</p> <p>"Ikke ammoniak følsomme områder" bliver merbelastet med 5,3 kg N/ha/år altså oven i den mængde det bliver belastet med i forvejen. Vi vil gerne se en beregning på den totale belastning før og efter.</p>	<p>Kumulative vurderinger – lugt og ammoniak</p> <p>Mange svinebrug i et mindre lokalområde kan påvirke den opfattelse man som nabo kan have – dette anerkendes og ansøgninger om nyetableringer skal altid vurderes i hht. det lokalområde man ønsker en beliggenhed i.</p> <p>For udledningen af både lugt og ammoniak er der i loven fastsat krav til de vurderinger kommunen i forbindelse med sagens behandling skal foretage. Således er nærværende sag også kumulativt vurderet efter følgende kriterier ;</p> <p><i>Lugt - Hvis der er andre husdyrbrug nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v. (genekategori 1 og 2) eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig (genekategori 3) skal geneafstanden forøges med 10 pct., hvis der er 1 husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, og 20 pct., hvis der er 2 eller flere husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år</i></p>	<p>Svendborg Kommune har generelt foretaget en vurdering af naturområderne efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 (kategori 1 natur), § 27 (kategori 2 natur) og § 29 (kategori 3 natur).</p> <p>Ammoniakfølsomme skove er kategori 3 natur. Ved beregninger af kategori 3 natur skal der ikke inddrages kumulation.</p> <p>Svendborg Kommunes vurdering følger anvisningen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 36 stk. 5. Der er blevet foretaget en vurdering af kategori 3-naturen, ud fra 4 nævnte kriterier</p> <p>Der er desuden taget udgangspunkt i klagenævnsafgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet nr. NMK-132-00643, hvor det er acceptabelt via konkrete vurderinger, at der til et naturområde kan accepteres en merdeposition på betydeligt mere end de aktuelle 4,0 kg N/ha/år.</p>

	<p>Kategori 1 natur - Kommunen skal bruge modellen i bekendtgørelsens § 26, stk. 2, til at opgøre antallet af andre husdyrbrug, der ligger i nærheden af kategori 1-natur, hvorefter opgørelsen foretages således antal husdyrbrug over 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m + antal husdyrbrug over 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m + antal husdyrbrug over 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m + antal husdyrbrug over 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m + antal husdyrbrug over 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m</p> <p>Afstandene måles mellem det mest kritiske naturpunkt og et centrum for det eller de pågældende husdyrbrug. Opgørelsen forudsætter, at husdyrbrugenes ammoniakemission og centrum herfor fastlægges. Hvorledes dette gøres, afhænger af de pågældende husdyrbrugs retsgrundlag.</p> <p>Der er i forbindelse med ansøgningen beregnet og vurderet kumulativt på 2 adskilte naturområder hhv. Fuglebeskyttelsesområdet i farvandet ud for Lohals samt Natura 2000 området syd for Skattebølle og ingen af de to områder belastes kumulativt ud over de i loven fastsatte grænser for afsætning af ammoniak.</p> <p>Ammoniakfølsomme skove</p> <p>Ammoniakfølsomme skove er indarbejdet i lovgrundlaget som kategori 3 natur – altså en kategori der grundet sin naturværdi kan opretholde sin tilstand selvom der i konkrete tilfælde skal vurderes på en merbelastning. Her har kommunens naturfaglige personale lavet en konkret vurdering af skoven og dennes tilstand forud for afgørelsen.</p> <p>Kategori 1 og 2 natur er naturtyper som vurderes på totalbelastning, -herunder kumulative betragtninger når vi taler om kategori 1 naturen, der er den absolut mest ammoniakfølsomme.</p> <p>Loven arbejder altså ikke med kumulative betragtninger når der er tale om kategori 3 natur her skov – det kan derfor heller ikke indarbejdes i denne godkendelse på trods af ønsker om det.</p>	<p>Det indkomne hørings svar giver derfor ikke anledning til at ændre kommunens vurdering af husdyrbrugets påvirkning af den pågældende ammoniakfølsomme skov.</p>
<p>Transporter / Støv</p> <p>Hvad angår transport til og fra ejendommen, så øges denne fra 381 til 769 pr. år. Dette er jo mere end en fordobling, og da disse transport foregår i kortere perioder i forår og efterår i dagtimerne, vil vi på kraftigste bedede om, at udvidelsen ikke finder sted, også set i bagspejlet, at kørsel med gylle også vil blive en stor belastning, da produktionen af grise mere en fordobles.</p> <p>I øjeblikket er der på ejendommen en opbevaringskapacitet af gylle til ca. 5 måneder pro anno. Denne vil så herefter falde til ca. 2½ måned - da produktionen mere en fordobles. Så vejene belastes yderligere i bedste fald i 9½ måned pr. år.</p> <p>Dertil vil der måske også blive ekstra transport med korn og smågrise. Det ser vi ikke, der er taget hensyn til i brevet fra jer.</p> <p>I henhold til behagelig telefonsamtale med Lene Jultved, fik vi oplyst, at Svendborg Kommune telefonisk har været i kontakt med Langeland Kommune bl.a. omkring kørsel.</p> <p>Vi mener bestemt ikke, at hverken Bøstrup Strandvej eller Lunghavevej kan bære denne tunge trafik. Vi vil gøre opmærksom på, at vejen blot er ensporet, altså 2 personerbiler kan ikke passere hinanden,</p>	<p>Transporter</p> <p>Ejer og dennes konsulent har i forbindelse med sagens behandling opgjort de transport der angiveligt vil forekomme til- og fra driften efter udvidelsen.</p> <p>Enkelte undrer sig over at visse transporttyper ikke øges i forbindelse med udvidelsen og/eller at forholdet mellem bygningsudvidelsen og antallet af kørsler ikke forholdsmæssigt kan balanceres. Det skyldes ganske simpelt at ikke alle transport i nudriften er 'fyldt op' – med andre ord så kan der på den enkelte transport læsses 100 grise mere på vognen eller leveres 5 tons mere til samme silo fra foderstofvirksomheden inden man returnerer. På denne måde vil det ikke være muligt</p>	<p>Overordnet set, så er det kommunes ansvar at der er varetage vedligeholdelse og udbygning af offentlige veje. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.</p> <p>Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug.</p> <p>I forhold til miljøgodkendelser under husdyrloven, så er det generne for naboerne ved husdyrbruget,</p>

uden der skal køres ud i rabatten. Det er helt umuligt, når eller hvis en grisetransporter eller store landbrugsmaskiner skal passere en personbil. Lunghavevej er meget slidt, og vi er nogle her på vejen, der undres over, at det for landbrugsmaskiner er tilladt at køre ind over skel mellem privatgrunde og vejen. Vi undres også over den fart, de store maskiner kører med forbi vores ejendomme. Om det er den dårlige belægning der gør, at vores huse ryster, det skal vi lade være usagt, men muligheden for foreligger. Ligeledes skal vi også henlede opmærksomheden på, til trods for lovgivningen, at man på vejene efter kørsel på marker, ikke fjerner jord som dækkene taber. Ejeren har åbenbart ikke lyst til at følge lovgivningen. Vi konkluderer, at vi bestemt ikke mener, at han skal have tilladelse til udvidelsen.

Jeg forstår ikke rigtig at transporterne kun øges med ca. 200% når produktionsarealet forøges med ca. 360%. Efter min opfattelse er der noget der ikke helt stemmer overens. Der nævnes også at ca. 50% af transporterne sker ad en markvej mod syd. Hvilke transporter er der her tale om? En forøgelse af transporterne må jo også medføre en forøgelse af partikeludledningen fra de dieseldrevne køretøjer og maskiner. Er der taget højde for dette i sagsbehandlingen?

Vi bor på Lunghavevej 5, i et gammelt hus, der ligger ganske få meter fra vejen. Vejen der er blind, er lige bred nok til, at to små biler forsigtigt kan passere hinanden. Inden for de sidste 3 år, er trafik med kæmpetraktorer mangedoblet. Dette skyldes formentlig Rubenlund Agro A/S's forpagtning af jordene på Nedergård. Det er vores indtryk, at der bliver kørt mellem gårdens stalde og jorde via hjemmelavede veje, der er blevet etableret som en forlængelse af Lunghavevej.

1. Vi finder det bekymrende, med en fremtidig forøgelse af trafikken til det dobbelte, på de tre veje: Sønderkovvej og Bøstrup Strandvej er, gennem de sidste 4 år, blevet om-asfalteret. Lunghavevej fremstår som gammel, slidt og utidssvarende. Alle tre veje er ikke bredere, end de altid har været. Almindelige biler kan ikke passere en lastbil, uden at de må søge langt ud i rabatten. Lastbilerne kan ikke trække derud, når jorden er våd, uden at synke voldsomt i - specielt ikke med et læs gylle eller andet. Som cyklist må man på samme vis søge i rabatten, da der er kun plads til den store. En traktor kan, vis den altså finder det nødvendigt, godt søge væk fra vejen. Det giver dog meget store skader på rabatten med dybe og opkørte spor. Som beboer i området, opleves vejene alt for små til denne trafik.

2. At det ikke skulle støve væsentligt, at have en svinefarm som nabo, står vi uforstående over for. Under og efter gylle-udlægning, er vejene meget, meget beskidte (10-15 cm høje, fedtede kager og spor af "gyllejord"). Når dette jord ikke fejles væk efter endt markarbejde, tørrer det ind og køres op til jordstøv.

3. Over alt køres der til og fra markerne på selvvalgte steder. Enten ligger vejene i mudder eller jord som køres til pulver. At gå, cykle, løbe eller køre en tur, kræver meget stor tolerance og forståelse, for det meget udvidede landbrugsbehov. Der ryddes ikke dagligt op efter endt arbejde.

4. Der bliver kørt voldsomt stærkt på vores veje, når der arbejdes med de store maskiner. Ved kørsel af bl.a. gylle, bliver vores lille hus udsat for meget store rystelser, støv og støj. Sålænke og murværk er revnet og vinduer punkteret, formentlig pga. rystelser fra denne tunge transport. Den fremtidige forøgelse af trafikmængden på vores veje, tegner til at blive en helt urimelig belastning. Det kan og vil vi ikke leve med. At skulle leve med mindst 769 store, tunge transporter, grundet en svinestald, kan vi ikke acceptere. Der skal huskes på, at der også drives et stort jordbrug på samme adresse, plus en turistvirksomhed. Udover det, findes der andre landbrug og turistvirksomheder på Bøstrup Strandvej og Sønderkovvej. Denne særskilte og fremtidige trafikforøgelse, anser vi derfor som dråben, i det i forvejen fyldte glas.

For at være konstruktive og prøve at arbejde for noget miljø for os beboere, vores børn og endelig også for husene, vil vi her i nr. 5 foreslå, at der arbejdes for alternative, godkendte veje mellem marker på egne jorde. Ligeledes, på egne jorde, bør man fra landevejen mellem Lejbølle og Bøstrup etablere en dobbelt-sporet landbrugsvej til staldene på Sønderkovvej 2. Al tungt trafik bør fjernes fra vores små veje.

Er der planer for udvidelse af Bøstrup Strandvej på længere sigt?

at genfinde et fast forhold mellem produktionsudvidelsen og antallet af transporter. Opgørelse af transport indeholder også, at der med udvidelsen reduceres i antal transporter med afgrøder (korn) idet kornet efter udvidelsen fremadrettet fodres op i produktionen på adressen.

Offentlige vejes tilstand og beskaffenhed er, hvad angår trafiksikkerhed, oversigtsforhold og vedligehold, ikke noget der kan inddrages i produktionsgodkendelsen. Trafiksikkerheden varetages af politiet, mens vejenes beskaffenhed og vedligehold håndteres af Langeland Kommunes vejafdeling. Vejansvarlig er i forbindelse med sagens behandling orienteret om udvidelsen og Langeland Kommune har ansvaret for vejens tilstand både nu- og efter udvidelsen.

Driften af udspretningsarealerne indgår efter lovens opdatering i august 2017 ikke længere som en del af produktionsgodkendelsen. Det er derfor heller ikke indenfor godkendelsens ramme, at kommentere på markarbejdet og de afledte gener af dette. Drift og håndtering af udspretningsarealerne kontrolleres og dokumenteres via mark- og gødningsplanerne i samarbejde med Plantedirektoratet.

Svineri på vejen efter markarbejdet er derimod noget der skal håndteres af den udførende part – dvs. ejer, dennes ansatte eller maskinstation som er lejet ind til at udføre opgaven. Vi kan konstatere at der i forbindelse med høringen er flere der har ytret sig omkring manglende rengøring af vejene.

I efteråret 2019 har rekord store nedbørsmængder gjort såvel marker som veje meget våde og fedtede, det har medført større udfordringer med udførelsen af alm. markarbejde og ikke mindst problemer med at jorden klistrer på dækkene ved transport ind og ud i marken. Ejer indskærper overfor ansatte og maskinstation, at oprydning og renholdelse af vejen skal prioriteres og opfordrer naboer og andre berørte parter om at orientere Rubenlund Agro direkte, i tilfælde hvor man oplever svineri der efter arbejdets ophør ikke er fjernet. Det vil være en hjælp for driftsansvarlig, hvis det er muligt at notere dato og tidspunkt for kørslen, så det sikres at der er tale om maskiner og udstyr tilhørende Rubenlund Agro A/S.

"At have et godt omdømme i alle relationer lokalt som nationalt" er en af virksomhedens visioner, hvorfor denne del af høringssvarene tages ret alvorligt og til efterretning.

som skal varetages, og ikke hensynet til slid på offentlig vej. Hvis man observerer huller i vejen eller langs kanten af vejen, ødelagte skilte eller lignende på offentlige veje og stier i Langeland Kommune så vil kommunen meget gerne have det af vide. Det kan indberettes via Langeland Kommunes hjemmeside under "Borger Tip". Det er kun fejl på Kommunens egne veje og stier som bliver rettet. Ved fejl på private fællesveje, skal der tages kontakt til vejejerene.

Henvendelser om f.eks. mangel på rengøring af vejen i forbindelse med markarbejde, skal rettes til politiet. Svendborg Kommune anbefaler, at der i første omgang rettes henvendelse til Rubenlund Agro, da der i ansøgers bemærkninger opfordres til det.

Ifølge klagenævnsafgørelse NMK-132-00839 er det muligt at stille vilkår omkring anvendelse af bestemte interne veje, samt til- og frakørsel til virksomheden. Der kan desuden stilles vilkår om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporter på offentlig vej.

Bemærkningerne om, og forslagene til at ændre vejføringen bliver givet videre til Langeland Kommune.

I miljøgodkendelser efter husdyrbrugsloven er der ikke taget højde for CO2.

Ansøger har i svaret til punktet, beskrevet hvordan antallet af transporter er fremkommet, og kommunen har ikke yderligere kommentarer.

Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.

Vi har noteret os indholdet af ansøgningen og har ingen indvendinger mod ansøgningen under forudsætning at:
Vej og rabat er udført således at den øgede transport kan gennemføres uden skade på vej og rabat
Det er placeret et tydeligt ansvar for renholdelse og vedligehold af de veje og rabatter der er berørt af transporter fra Sønderskovvej 2.

Jeg er bekymret for de øgede antal transporter der vil komme i forbindelse med udvidelse. Fra 381 til 769 pr. år.
Vejene er smalle og det er svært at passere de store maskiner, som alt for ofte kører MEGET stærkt. Jeg har børn som går og cykler på vejene, og vi oplever at der ikke bliver vist hensyn til os andre trafikanter /cyklister/gågængere. (Noget kunne løses ved en holde-ind plads, så man kan passere hinanden) men i den grad også hensyntagen. Eksempelvis ved at sænke farten når der er andre på vejene.
Jeg er ikke tryk med at mine børn færdes på disse veje. Og med en fordobling af kørsel i fremtiden, er det yderst foruroligende for os.
Og jeg sætter spørgsmålstegn ved om en fordobling kan gøre det??
og gælder det så også på de andre små veje i området som bliver belastet af de store køretøjer?
Vejene er desværre ofte mudderet meget til efter de mange kørsler med traktorer, hvilket er meget irriterende og svært at køre/gå i. Det vil så blive endnu mere i fremtiden.
Og sidst men ikke mindst har vi nu 2 gange på 1 år oplevet at det ikke var muligt at køre på arbejde/skole om morgen pga. der var spærret af store maskiner (træfælding) og (gylleslange) vil det så også øges?? Jeg er meget utilfreds med at vi bliver forhindret i at møde på arbejde og i skole til tiden.
Igen, som tidligere nævnt, kan rigtig meget løses ved blot alm. hensyntagen.

Antallet af transporter øges væsentligt.
Det vejnet vi har er ikke gearret til belastningen af den tunge trafik, veje og huse langs vejene slår revner og får andre skader, hvem erstatter ? Der er dårligt plads til at passere hinanden. Der er også turister, cyklister, skolebørn og andre på vejene. Der køres ikke just hensynsfuldt med traktorer og lastbiler.
Vejene skal også rengøres så der ikke ligger flere centimeter jord og gylle.
Antallet af transporter øges fra 381 til 769, vi ønsker dokumentation for at dette er korrekt, kan overholdes overholdes og at dette også er inklusiv kørsel på de øvrige små veje i området. En hastigheds nedsættelse for traktorer og lastbiler kunne være en ide, 20 Km/t, og det skal selvfølgelig også gælde i forår og høst.

Opbevaringskapacitet Gylle

Desuden undrer vi os over, at der ikke skal bygges endnu en gyllebeholder. At skulle køre på marginalerne af, hvad det er muligt at opbevare på egen adresse, og samtidig vide, at det kun er i teorien denne marginal holder, er ikke tidssvarende. Pludselig er der frost langt ind i marts, og gyllen må ikke køres ud. Der bør og skal være ekstra plads på ejendommen til egen gylle. Alt andet er utidssvarende.

Opbevaringskapacitet for husdyrgødning
Ejendommen råder over eksisterende opbevaringskapacitet i tilknytning til nye og eksisterende stalde svarende til ca. 6. mdr's produktion, når man udtager regnvandsbidraget fordi beholderen er monteret med fast overdækning. Produktionen opfylder således lovens krav til opbevaringskapacitet – og denne vil i forbindelse med de kommunale tilsyn kræves dokumenteret ved fremvisning af lageropgørelse over produceret mængde sammenholdt med oversigten over de benyttede lagertanke.
Ejer råder over flere tanke i lokalområdet, og husdyrgødningen transporteres hertil i lukkede tankvogne. Således placeres husdyrgødningen til opbevaring i det område hvorfra det også kan udbringes og antallet af transporter i forår/efterår til/fra Sønderskovvej kan reduceres tilsvarende. På denne måde udlignes antallet af kørsler med husdyrgødning

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen skal der være kapacitet til 6 måneders gylleopbevaring på en ejendom, hvilket er opfyldt i ansøgningen. Ansøger har desuden råderet over en række andre gyllebeholdere, hvor der kan lånes kapacitet,
Svendborg Kommune kommer løbende på besøg på bedriften, og ved tilsynene bliver bl.a. gyllebeholder og logbøger for gyllebeholderen kontrolleres.
Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.

	<p>over året i stedet for at koncentreres i forår/efterår hvor der er høj intensitet på markarbejdet. For at sikre udnyttelse af allerede etablerede lagertanke i lokalområdet har ejer fravalgt at etablere nye tanke på adressen.</p>	
<p>Marker</p>		
<p>Hvor skal gyllen hen ? Der må være aftaler om at aftage gyllen. Dem vil vi gerne se !</p> <p>En stor del af området er udlagt til drikkevandsforsyning hvilken betydning har belastningen ? Jeg er i den forbindelse stærkt bekymret for min egen drikkevands forsyning fra brønd i området. Her skal tages særlige hensyn !</p>		<p>Regulering af udbringning af gødning på markene sker via gødningsregnskaber, hvor der skal redegøres for kvælstof og fosfor tilførsel til markene. Der er taget højde for hvad overfladevandet kan tåle via kvoter og ekstra efterafgrøder i gødningsregnskaberne.</p> <p>Det er landbrugsstyrelsen der er tilsynsmyndighed for disse.</p>
<p>Sygdomme</p>		
<p>Ud fra at der er megen fokus på svineproduktionen i dag, samt de sygdomme der dermed kan overføres mellem svin og menneske, mener jeg nok at kommunen kraftigt bør overveje sin tilladelse til udvidelse før disse problematikker er afklarede. Fra DR. Flere mennesker får en særlig farlig type bakterie, som lægerne ikke kan fjerne med medicin. Bakterien stammer fra grise. Bakterien stammer fra grise og er særlig farlig, fordi lægerne ikke kan helbrede den med medicin som for eksempel penicillin. Selvom man ikke bliver syg, kan man stadig overføre bakterien til andre mennesker. Tidligere smittede bakterien kun mennesker, der arbejder med grise, men nu smitter den også fra menneske til menneske. Flere af de nye smittede har aldrig arbejdet med grise.</p> <hr/> <p>Den vigtigste bekymring for os som naboer er naturligvis det helbredsmæssige, som ikke synes at være direkte berørt i de udførte miljøtekniske beregninger. Svendborg Kommune er givetvis bekendt med, at der ifølge TV2 News (6. - 8. oktober 2019) i bl.a. Holland og Tyskland er udført videnskabelige undersøgelser, der indikerer en forøget risiko for luftvejssygdomme, MRSA o.a. i nærområdet omkring svineproduktioner. Vi forstår, at tilsvarende undersøgelser endnu ikke er besluttet iværksat i Danmark, men det politisk begrundede fravær af lokal empiri kan vel ikke i sig selv være det formelle grundlag for at se bort for risikoen, når anerkendt forskning i de nærmeste nabolande peger på en sådan risiko?</p> <hr/> <p>Hvad angår ammoniak, er der p.t. undersøgelser i udlandet om, hvorvidt ammoniak kan være sygdomsfremkaldende for mennesker, hvilket flere eksperter mener - bl.a. luftvejssygdomme. Ud fra det fremsendte kan vi se at fordampningen stiger - hvis ansøgningen går igennem fra 3112 kg NH₃-N/år til 6961 kg NH₃-N/år. Denne stigning synes vi ikke er i orden, p.gr.a. KOL hos en af os.</p> <hr/> <p>Da jeg har bragt i erfaring, at ventilationsafkastet fra svinestalde indeholder en del stoffer, der kan have helbredsmæssige konsekvenser f.eks. påvirkning af luftvejene, vil jeg gerne have oplyst om sådanne forhold er indgået i sagsbehandlingen.</p> <hr/> <p>Kendte og ikke kendte MRSA risici for de mange naboer ?</p> <p>Handlingsplan på lang sigt ?</p> <hr/> <p>Et andet sundhedsskadeligt problem er de resistente bakterier (MRSA) som også udledes fra svinestalde. "Svinene bærer typisk MRSA på huden eller i trynen. I stalden vil MRSA 398 være i støvet, på alle overflader og i luften." (S. 2: Sundhedsstyrelsen, Information om MRSA af svinetype</p>		<p>Der er ikke umiddelbart hjemmel i husdyrloven til at stille vilkår omkring sygdomme (jf. afgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet i bl.a. sag nr. NMK-132-00705). Bedriften er desuden reguleret af de andre ministerier som f.eks. fødevarerstyrelsen, der kontrollerer forholdene omkring folkesundhed og virksomheder.</p>

<p>Dette kæmpe problem bliver ikke behandlet under husdyrbrugsloven, men derimod af fødevareministeriet. Og hos fødevareministeriet foreligger der ikke en sikker videnskabelig dokumentation for, at f.eks. MRSA CC 398 ikke smitter gennem luften, tværtimod: ”På nuværende tidspunkt mangler der viden om, hvordan MRSA-smitten spredes. Der er derfor sat forskningsprojekter i gang, der bl.a. skal bidrage til at kortlægge smittevejene. ” Dette kunne læses på fødevareministeriets hjemmeside i 2014. Man må formode, at disse forskningsprojekter på nuværende tidspunkt er afsluttede, og at der derfor er en viden om dette problem, som burde inkluderes i en miljøgodkendelse under husdyrbrugloven.</p> <p>Hvordan kan man udgå at vurdere denne risiko overfor omkringboende og nærområder?</p>		
<p>Algevækst</p>		
<p>Algevæksten vil jo også stige katastrofalt, og det har vi heller ikke interesse i.</p>		<p>Der er ikke umiddelbart hjemmel i husdyrloven til at stille vilkår omkring alger på omkringliggende huse i en miljøteknisk gennemgang ((jf. afgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet i bl.a. sag nr. NMK-132-00797).</p> <p>Der foretaget beregninger på, om reglerne for ammoniak udledning er overholdt, og det er de på bedriften.</p>
<p>Værditab</p>		
<p>Sluttelig og ikke mindst, ser vi desværre også, at vi, hvis vi får en svinefabrik som nabo, forventer vi et stort tab på vores huse ved salg.</p> <p>Da det i forvejen er svært at få solgt ejendomme i området, vil udvidelsen af svineproduktionen på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær medføre at det nærmest bliver umulig at få solgt ejendomme i det omfattede område, ikke alene p.g.a luftgener men først og fremmest den øgede trafik der vil blive på den i forvejen meget trafikerede vej.</p> <p>Har kommunen vurderet, om der er værdiforringelse på ejendomme i nærområdet ved svinefarmen ?</p> <p>En forøgelse af svineproduktionen vil medføre en værdiforringelse af de omkringliggende ejendomme, hvilket vil betyde at de højst sandsynligt vil være sværere at sælge i fremtiden og /eller kan have andre konsekvenser. Det kan jeg på ingen måde være tilfreds med. Hvem skal erstatte det?</p> <p>Boliger i området falder i værdi eller bliver uomsættelige. Derefter opkøbes de på tvangsauktion af landmanden der derefter kan udvide sin produktion igen. Dette er en ødelæggende strategi ! Bøstrup by og dele af Lejbølle vil blive berørt og yderligere affolket. Er det hensigtsmæssigt ? Er det en langsigtet plan ? Dette er en ødelæggende strategi for landdistriktsudviklingen. Landsbyer risikerer at blive affolket.</p>		<p>Der er ikke umiddelbart hjemmel i husdyrloven til at tage stilling til naboers eventuelle forringelse af huspriserne (jf. afgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet i bl.a. sag nr. NMK-132-00839).</p>
<p>Turisme</p>		
<p>Har kommunen gjort sig nogle overvejelser, om en evt. kommende produktion har nogen indflydelse på turismen ? (sommerhusområdet nordvest for byggeriet.</p>		<p>Der er ikke direkte behandlet emnet turisme i godkendelsen til bedriften. Det ligger ikke indenfor husdyrbruglovens rammer. Det ligger mere i regi af kommuneplanens rammer og bestemmelser, som der er gennemgået og vurderet i godkendelsen i bl.a. landskabsvurderingen.</p>
<p>Dyreenheder</p>		
<p>Jeg har tidligere gjort indsigelse mod svineudvidelse på Nedergård og i den forbindelse talte man om ”dyreenheder”, i denne ansøgning er dyreenheder ikke nævnt. Da det for mig er svært at forholde mig til den nye beregning vil jeg gerne have oplyst: Hvor mange dyreenheder drejer det sig om ? Hvor mange dyreenheder er der nu ?</p>		<p>Det er ikke muligt at oplyse antallet af dyreenheder. Med ændringen af husdyrbrugsloven i 2017 skete der et skifte i grundlaget for miljøvurdering af husdyrbrug. Indtil den 1. august 2017 var grundlaget for vurderingen antallet af dyreenheder på husdyrbruget. Efter den 1. august 2017 er dette</p>

		<p>erstattet med et produktionsareal, der er til rådighed for dyrene. Produktionsarealet er defineret som det areal, i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig, og hvor de har mulighed for at afsætte gødning.</p>
<p>Godt landmandsskab</p>		
<p>Der findes en folder/ hæfte der hedder "Godt landmandsskab, godt naboskab" (eller omvendt). Desværre kan man ikke sige at der bliver taget noget hensyn. Ved etablering af den nuværende stald blev naboer lovet at blive varslet om udlægning af gylle, det er ikke sket. (Jeg var ikke selv til stede da det blev lovet). Jeg har selv opfordret den pågældende ansøger til at anvende "gyllesms.dk" flere gange eller selv sende en sms. Senest var der gylleudlægning, med slanger, natten til d.24. oktober samt 25. oktober, uvarslet. Flere naboer blev generet og nogen kunne ikke komme ud og få børn til skole. Jeg tvivler på lovligheden. Også afbrænding af store mængder affaldstræ vil vi gerne have varsel om, nogle var nervøse for deres huse! Der køres stærkt og hensynsløst, kopper og glas klirrer og husene slår revner. Nogen får kørt indkørsler og hus skilte i stykker og man tager ikke engang kontakt efter at den slags "uheld" sker. Der sprøjtes hensynsløst til skel, og i visse tilfælde over skel, og i vind på over 12 m/sek. Nogen naboer har spise afgrøder og det vil være rimeligt at kunne få oplyst hvad der sprøjtes med og hvornår disse afgrøder kan spises efter at være ramt af afdrift.</p>		<p>Godt landmandsskab er et kodeks som landbruget har sat op til inspiration. Det indgår ikke i vurderingen af en godkendelse af en husdyrbedrift.</p>
<p>Generelt</p>		
<p>Vi er naturligvis opmærksomme på, at Svendborg Kommune i det udsendte materiale har understreget, at det "kun er bemærkninger om natur, miljø og landskaber, der kan indgå i behandlingen af sagen, jf. husdyrbrugloven.". Vi mener dog ikke, at denne meget skarpe tilskæring af processen er hensigtsmæssig, sagens substans taget i betragtning. For de berørte naboer i området er der jo andet og mere på spil.</p> <p>Lugt og ammoniakgener vil blive voldsomme, algevækst vil blive voldsom, støjgener vil blive voldsomme.</p> <p>Kommunen vurderer at BAT er overholdt og det samme er alle grænser for udledning af ammoniak samt lugtmission. Dermed skal kommunen meddele tilladelse til udvidelsen, men vi vil alligevel argumentere for, at disse beregninger dels er teoretiske, og dels er der meget unøjagtighed forbundet med disse beregninger. Emissionsgrænserne er politisk besluttet, men det er omkringboende som skal leve med generne. Vi sætter spørgsmålstegn ved om disse grænser reelt overholdes i virkeligheden, og om kommunen fører tilsyn og kontrol med luftforureningen efter en evt. udvidelse. I det konkrete tilfælde, er det højden på afkastene som gør, at ammoniakemissionen kan holdes under de fastsatte grænser. Når man forhøjer afkastene opnår man en større spredning af luftforureningen (partikler spredes i højere luftlag) til et langt større område. Derfor burde konsekvensradius fra svineproduktionen vokse i takt med afksthøjden, og ikke være et argument for at give tilladelse. Særligt i forhold til ammoniakforurening som i høj grad skader menneskers helbred. Regeringen vil iværksætte en undersøgelse af dette på baggrund af, at man i Holland har lavet lignende undersøgelser som har konkluderet, at der er en reel sundhedsrisiko, og at det samfundsmæssigt kan betale sig decideret at lukke store svineproduktioner i områder med beboelse.</p> <p>Jeg/vi vil opfordre kommunen til at bruge forsigtighedsprincippet og ikke tillade yderligere luftforurening fra nye stalde, så længe, at denne undersøgelse er undervejs, og at man derfor ikke kender konsekvenserne af en højere ammoniakemission for mennesker. Det er betænkeligt, at der sættes særlige grænser for sårbar natur når det kommer til ammoniakudledning, men at der ikke tages særlige hensyn til menneskers sårbarhed. Kommunen kunne gå foran som et godt eksempel, og vente med yderligere godkendelser før disse undersøgelser er lavet og offentliggjort, For nyligt har der været debat om sundhedsfaren ved at være nabo til store svineproduktioner.</p>	<p>Ejer og dennes konsulent ønsker ikke at kommentere yderligere på spørgsmål omkring MRSA, værdiforringelser af ejendomme, alger, biaktiviteter uden tilknytning til landbrugsdriften, drikkevandsforsyning, sprøjtemidler og andre beskyldninger af mere eller mindre grov karakter.</p> <p>Rubenlund Agro A/S ønsker til enhver tid at overholde dansk lovgivning og arbejder som tidligere nævnt bla. ud fra en vision om "At have et godt omdømme i alle relationer lokalt som nationalt". Det kvitteres der også for i flere høringssvar fra omkringboende.</p> <p>Der vil naturligvis blive iværksat kommunikation og konkret information til alle relevante borgere, når der foreligger en godkendelse og konkret tidsplan.</p>	<p>Det fremgår af husdyrbrugloven, at det kun er bemærkninger om natur, miljø og landskab der kan indgå i sagsbehandlingen af høringssvar i en miljøgodkendelse.</p> <p>Kommunen skal foretage sagsbehandling af en ansøgning om ændring eller udvidelse af et husdyrbug efter en række lov bestemte kriterier. Der indgår bl.a. at en ansøgning skal indsendes og beregnes i et standard program under miljøstyrelsen, der hedder "husdyrgodkendelse.dk" hvor alle relevante beregninger foretages ud fra standardværdier.</p> <p>Ansøger skal desuden have lavet en miljøteknisk redegørelse fra et krediteret firma, der beskriver og vurderer en række fastsatte emner.</p> <p>Kommune skal derefter kvalitetssikre de indsendte data og foretage en selvstændig vurdering, samt informere offentligheden, inden en sag afgøres.</p>